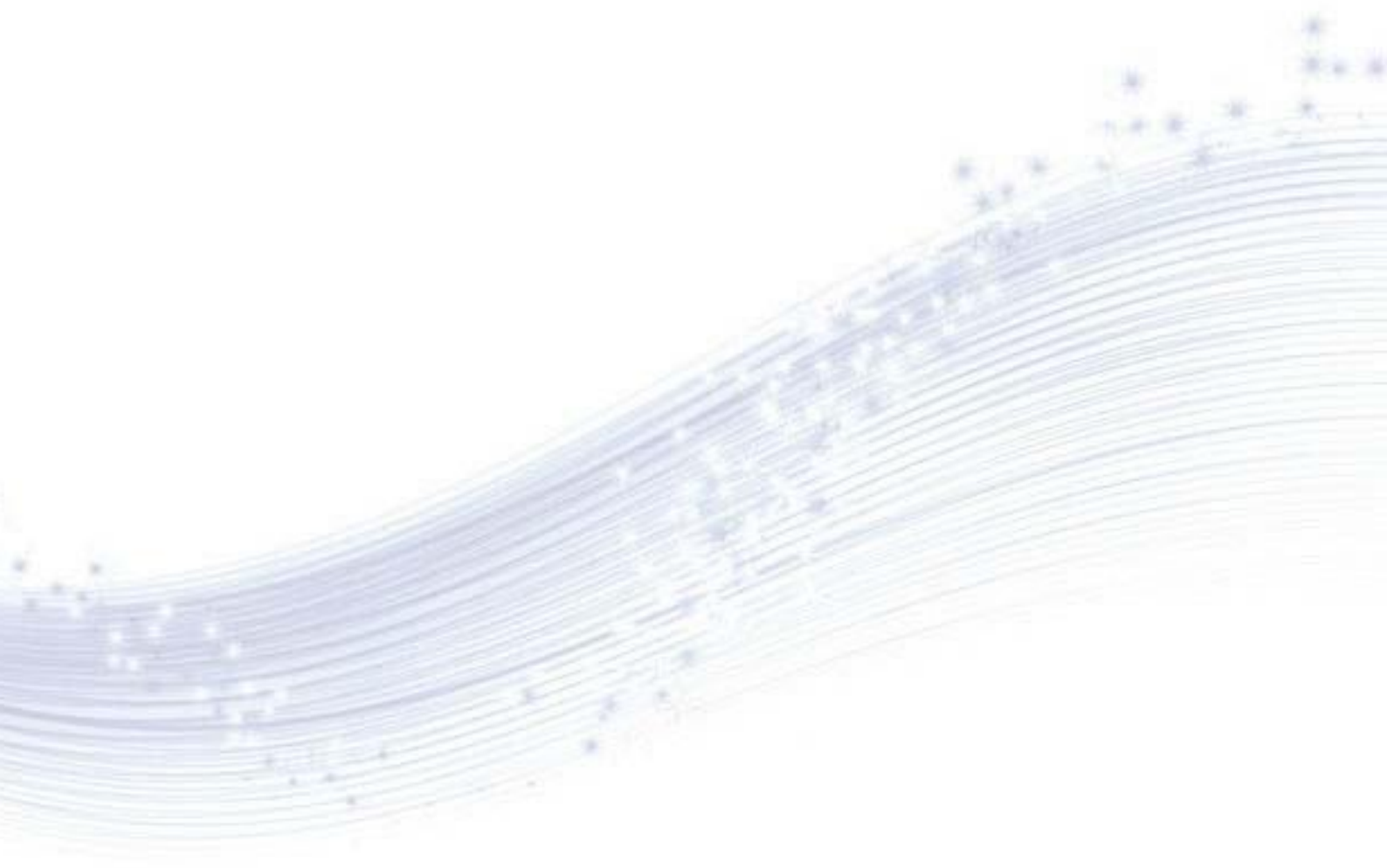

Talousarvio 2019

Taloussuunnitelma 2019 – 2021

Sisällysluettelo

1. TALOUSKATSAUS	5
1.1. Valtion talouden näkymät	5
1.2. Kuntatalous	6
1.3. Maakunta- ja soteuudistus	8
1.4. Sodankylän kunnan talouden tasapainottaminen	9
1.5. Sodankylän väestö ja työllisyys	10
1.6. Sodankylän kunnan taloudellinen tilanne	14
2. SODANKYLÄN STRATEGIA	19
2.1. Kuntastrategia pähkinänkuoressa	19
2.2. Arvojen vaikutus	20
2.3. Kohti strategisia päämääriä	21
2.4. Toiminnan painopisteet 2017 – 2019	24
2.5. Hyvinvointijohtaminen osana talousarviota ja tilinpäätöstä	25
3. HENKILÖRESURSSIT	27
3.1. Organisaatorakenne	27
3.2. Henkilöstökustannukset	28
4. TALOUSARVION PERUSTEET	30
4.1. Talousarvion rakenne ja sitovuustasot	30
4.2. Vastuut ja tilivelvollisuudet	32
4.3. Talousarvion toimeenpano ja toteutumisen seuranta	33
4.4. Elinkeino- ja kehittämisrahaston käyttö	33
5. KÄYTTÖTALOUSOSA	35
5.1. TARKASTUSLAUTAKUNTA	35
5.2. KESKUSVAALILAUTAKUNTA	37
5.3. KUNNANHALLITUS	39
5.3.1. Vastuualue Hallintopalvelut	42
5.3.2. Vastuualue Kehittämispalvelut	44
5.3.3. Vastuualue Maaseutupalvelut	49
5.4. PERUSTURVALAUTAKUNTA	52
5.4.1. Vastuualue Sosiaalipalvelut	56
5.4.2. Vastuualue Ikäihmistien palvelut	60
5.4.3. Vastuualue Perusterveydenhuolto	64

5.4.4	Vastuualue Erikoissairaanhoido.....	70
5.4.5	Vastuualue Ympäristöterveydenhuolto.....	72
5.5.	SIVISTYSLAUTAKUNTA	74
5.5.1.	Vastuualue Sivistyshallinto.....	76
5.5.2.	Vastuualue Koulutus.....	78
5.5.3.	Vastuualue Vapaa-ajan palvelut.....	80
5.5.4.	Vastuualue Sompion kirjasto	82
5.5.5.	Vastuualue Varhaiskasvatus.....	84
5.6.	TEKNINEN LAUTAKUNTA	86
5.6.1	Vastuualue Yhdyskuntatekniikka.....	89
5.6.2	Vastuualue Tilapalvelut.....	92
5.6.3	Vastuualue Rakennusvalvonta	95
5.6.4	Vastuualue Ympäristönsuojelu	97
6.	SODANKYLÄN KUNTA: YHTEENVETO	99
6.1.	Tuloslaskelma	99
6.2.	Rahoituslaskelma	100
6.3.	Toimintakate toimi- ja vastuualueittain.....	101
7.	INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2019 - 2021.....	102
8.	KUNTAKONSERNI.....	106
8.1.	Konserniyhtiöille ja -yhteisöille asetetut tavoitteet.....	106
8.2.	Konserniohjaukselle asetetut tavoitteet.....	107
8.3.	Tytäryhteisöt.....	108
8.3.1	Asentopuulaaki Oy	108
8.3.2	Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	110
8.3.3	Tähtikuitu Oy	112
8.3.4	Tähtikunta Oy.....	114

Kuvioluettelo

Kuvio 1 VM Talouskasvu hidastuu huippuvauhdista.....	6
Kuvio 2 VM Kuntatalousohjelma syksy 2018.....	7
Kuvio 3 Sodankylän väkiluku 2011 - 2021	11
Kuvio 4 Sodankylän väestö kylittäin 2008 - 2017.....	11
Kuvio 5 Asukasluku indeksoituna 2006 – 2017 (2006 = 100)	12
Kuvio 6 Ikärakenne 31.12.2017	12
Kuvio 7 Väestöllinen huoltosuhde 31.12.2017.....	13
Kuvio 8 Työpaikkojen määrä toimialoittain 2014 - 2016.....	13
Kuvio 9 Työttömät työnhakijat sekä heidän osuus työvoimasta Sodankylässä 2007 - 2019	14
Kuvio 10 Tuloveroprosentin kehitys 2009 - 2019.....	14
Kuvio 11 Toimintakatteen (itseisarvo) kehitys 2009 – 2019	15
Kuvio 12 Verotulojen kehitys 2008 - 2018	15
Kuvio 13 Käyttötalouden valtionosuuksien kehitys 2009 - 2019	16
Kuvio 14 Vuosikatteen kehitys 2009 - 2019	16
Kuvio 15 Tilikauden tulos 2009 – 2019.....	17
Kuvio 16 Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 2007 - 2017	17
Kuvio 17 Lainakannan kehitys 2009 - 2019	18
Kuvio 18 Kuntakonsernin lainakanta 31.12.....	18
Kuvio 19 Suhteellisen velkaantuneisuuden kehitys 2006 - 2017	19
Kuvio 20 Luottamushenkilö ja viranhaltijaorganisaatio	27
Kuvio 21 Kunnan henkilöstömäärä 31.12.2016 ja 31.12.2017 sekä toteutuneet henkilötyövuodet 2017.....	28
Kuvio 22 Vakanssien jakautuminen toimialoittain 2018 - 2019	29
Kuvio 23 Palkkojen ja palkkioiden jakautuminen kustannuslajeittain 2018 - 2019 (ilman sosiaalikuluja)	29
Kuvio 24 Palkkojen kehitys 2009 -2019	30

1. TALOUSKATSAUS

1.1. Valtion talouden näkymät

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen 13.9.2018 mukaan kuluva vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1½ prosenttiin tulevina vuosina. Vuosina 2021–2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkisen talouden rahoitusasema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa ja velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3 %. Yritysten odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu ja palvelualojen myyntiodotukset ovat kohentuneet. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa v. 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi.

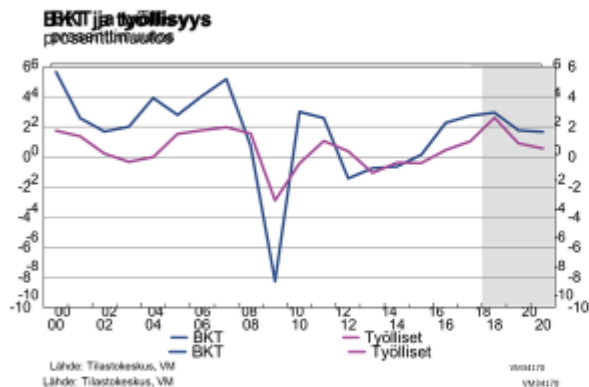
Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin vuonna 2020. Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Kovin investointivaihe on ohitettu. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen.

Yksityisten investointien kasvu jatkuu mittavien investointihankkeiden tukemana. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Metsäteollisuuden investoinnit näkyvät jo viennissä.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu.

Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin vuonna 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden vuoksi. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3 prosenttiin kiihdyttävät edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen.

Taloukasvu hidastuu huippuvauhdista

- Investoinnit tukevat taloukasvua, mutta rakennusinvestoinnit alenevat ensi vuonna.
- Kulutuksen kasvua rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvun hidastuminen.
- Työllisyyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa.
- Vahvana jatkuva taloukasvu nostaa v. 2018 työllisten määrää 2,6 prosenttia.
- Taloukasvun hidastumisesta huolimatta työllisyyden kasvu jatkuu ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin v. 2020.

14.9.2018

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 4

Kuvio 1 VM: Taloukasvu hidastuu huippuvauhdista

1.2. Kuntatalous

Kuntaliiton mukaan kunnille osoitetaan valtionosuuksiin ensi vuonna 10,5 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuudet ovat 9,5 mrd. euroa. Valtionavut vähenevät 3 prosenttia vuodesta 2018.

Valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyvien toimenpiteiden arvioidaan yhteensä heikentävän kuntataloutta 254 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna. Tästä suuri osa selittyy negatiivisella kuntien ja valtion välisellä kustannustenjaon tarkistuksella.

Valtio kohdistaa vuonna 2019 lisämäärärahaa lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotihoitoon 15 milj. euroa ja 1 milj. euroa vanhusten kotihoitoon. Rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin osoitetaan 40 milj. euroa. Lukiokoulutuksen uudistamiseen, uuden lukio-lain toimeenpanoon ja lukiokoulutuksen laadun kehittämiseen osoitetaan yli 10 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen tasa-arvon ja osallistumisasteen edistämiseen kohdennetaan 10 milj. euroa valtionavustuksia. Avustuksen tavoitteena on pienentää ryhmäkokoja ja palkata lisähenkilöstöä haasteellisilla alueilla toimiviin päiväkoteihin. Kokeilua viisivuotiaiden maksuttomasta varhaiskasvatuksesta jatketaan ja siihen kohdennetaan 5 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon alueellinen keskittäminen, omais- ja perhehoidon kehittäminen ja vanhustalvelujen laatusuosituksen toimeenpano jatkuvat vuonna 2019. Näihin liittyen peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään toimenpiteiden arvioituja säästöjä vastaavat vähennykset.

Vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyy 30 milj. euron siirto peruspalvelujen valtionosuudesta kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Ensi vaiheessa avustuksia on tarkoitus myöntää kunnille ja kuntayhtymille etenkin henkilöstö- ja taloushallinnon digitalisointiin.

Kuntatalous heikkenee vuonna 2018 hieman edellisvuodesta toimintamenojen kasvun nopeutessa ja verotulojen kasvun hidastuessa. Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa kuluvana vuonna huomattavasti kevään 2018 kuntatalousohjelmassa esitettyä heikommaksi.

Suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta kuntien verotulojen kehitys jää likimain viime vuoden tasolle eli lähes 600 milj. euroa pienemmäksi kuin keväällä arvioitiin. Kunnallisveron kertymää pienentävät erityisesti tämän vuoden joulukuussa maksettavat poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset.

Henkilöstömenot kääntyvät puolestaan neljän vuoden supistumisen jälkeen maltilliseen kasvuun muun muassa ansiotason nousun seurauksena. Niitä kasvattaa myös tuloksellisuuteen perustuvan kertaerän kustannusvaikutus, joka kohdistuu vuodelle 2018.

Vuonna 2019 kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan ja myös vuosikate vahvistuu hieman kuluva vuodesta. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen. Kuntatalouden tulot kasvavat vuonna 2019 menoja nopeammin, kun vuoden 2018 verotulokertymää alentavat tekijät poistuvat.

Kuntien ja kuntayhtymien valtionavut, milj. euroa

	2017	2018	2019	Muutos 2018-2019, %
Laskennalliset valtionosuudet	9 539	9 627	9 538	-0,9 %
VM, peruspalvelujen valtionosuus	8 606	8 577	8 491	1,0 %
OKM	933	1 051	1 047	-0,3 %
Muut valtionavut	1 000	1 199	965	-19,5 %
Valtionavut yhteensä	10 539	10 826	10 502	-3,0 %

Kuvio 2 VM:n kuntatalousohjelma syksy 2018

Vuonna 2015 voimaan tulleen kuntalain mukaan kuntien tulee kattaa vuoden 2015 taseen kertynyt alijäämä neljässä vuodessa tai jos sitä oli yli 500 euroa/asukas, niin kuudessa vuodessa.

Vuoden 2017 tilinpäätösarvotietojen perusteella (tiedossa ei ole kaikkia tilikauden yli-/alijäämään vaikuttavia tietoja) voidaan arvioida, että yhteensä 32 kunnalla olisi taseessa kertynyttä alijäämää ja näistä 29 kunnalla oli sitä myös vuonna 2015.

Näistä kunnista valtaosa on alle 10 000 asukkaan kuntia. Vuoden 2017 tilinpäätösarvioissa kuudella kunnalla olisi kertynyttä alijäämää yli 500 euroa/asukas, kun vuotta aiemmin tällaisia kuntia oli kymmenen.

1.3. Maakunta- ja soteuudistus

Maakunnat aloittavat varsinaisen toimintansa vuonna 2021. Julkisen talouden ennusteessa maakunnat on eriytetty omaksi julkisen talouden alasektorikseen kyseisestä vuodesta lähtien. Maakunnille siirtyy sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu kunnilta sekä useita muita pienempiä tehtäviä kunnilta ja valtiolta.

Toimeenpanon lykkäyksen vuoksi myös muita uudistukseen liittyviä toimia on siirretty vuodelle myöhemmäksi. Maakuntasektori sisältää sekä maakunnat että niiden omistamat valtakunnalliset palvelukeskukset, kuten Maakuntien tilakeskus Oy:n.

Maakuntien menoista valtaosa liittyy sosiaali- ja terveyspalveluihin. Menojen kokonaistaso on noin 25,3 mrd. euroa v. 2021. Menoista valtaosa on henkilöstömenoja sekä palvelujen ostoja. Maakunnilla on jonkin verran myös esimerkiksi avustuskuluja sekä investointeja. Paljon sosiaali- ja terveyspalveluita käyttävän ikääntyneen väestön määrän kasvu luo kasvupaineita maakuntien menoihin.

Maakuntien tuloista suurin osa on valtiolta saatavaa rahoitusta. Valtion rahoitus sisältää yleiskatteellisen rahoituksen sekä arvonlisäveron palautuksen. Lisäksi maakunnat saavat myynti- ja maksutuloja palvelujen käyttäjiltä noin 3,1 mrd. euroa vuonna 2021. Maakuntien tulojen arvioidaan olevan yhteensä noin 24,3 mrd. euroa v. 2021. Maakuntien rahoitus kehittyy maakuntaindeksin ja vuosittaisen rahoituksen tarkistuksen mukaisesti.

Maakuntasektorin rahoitusasema on alijäämäinen. Tämä johtuu erityisesti sairaanhoitopiireissä meneillään olevista toimitilahankkeista, jotka siirtyvät Maakuntien tilakeskus Oy:n vastuulle.

Maakuntien menot ja tulot ilman investointeja ovat lähellä tasapainoa v. 2021, mutta tasapaino heikkenee tämän jälkeen. Maakuntien tasapainoa heikentää mm. vuoden 2022 maakuntaindeksin puolitus. Ennuste on luonteeltaan painelaskelma eli ennusteessa ei tehdä oletusta maakuntien sopeutustoimista, uudistuksen käyttäytymisvaikutuksista tai toiminnan tehostumisesta, vaan menot ja rahoitus seuraavat omia kehitysuriaan. Maakuntien toimet huomioidaan ennusteessa maakuntien talousarvioiden valmistumisen jälkeen.

Maakuntasektorin investoinnit ovat v. 2021 korkealla tasolla, yhteensä noin 0,9 mrd. euroa. Investointien taso säilyy korkeana myös v. 2022. Maakuntahallinnon investointeja pitää yllä sairaanhoitopiirien toimitilahankkeiden lisäksi sote -palvelujen tietojärjestelmiin liittyvät kehityshankkeet.

Maakuntasektorille siirtyy sairaanhoitopiireiltä kiinteistöjen ja muiden varojen lisäksi myös merkittävä määrä velkaa. Arvio maakuntasektorin velan määrästä vuoden 2021 lopussa on noin 5,1 mrd. euroa.

Maakunnille aiheutuu aluksi lisäkustannuksia toiminnan aloittamisesta ja järjestäytymisestä. Ennusteessa ei ole vielä pystytty huomioimaan muutostaloudellisia niiden epävarmuuden ja määrällisen epätarkkuuden takia. Muutostaloudelliset muodostavat ennusteeseen menoris-

Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu 24A/2018 Taloudellinen katsaus – syksy 2018

1.4. Sodankylän kunnan talouden tasapainottaminen

Kunnan tilikauden ylijäämä oli 364 200,53 euroa vuonna 2017, kun se oli edellisenä vuonna 48 532,16 euroa. Edellisten tilikausien kertynyt ylijäämä oli vuoden 2017 lopussa 2 788 248 euroa ja vuoden 2019 lopussa 1 782 999 euroa.

Talouden näkymä on vuosille 2019- 2021 alijäämäinen eikä taloudellinen tilanne kestä merkittävää toimintakatteen heikkenemistä. KVTES:n mukaiset palkankorotukset vuodelle 2019 ovat noin 800 000 €.

Koko maan tuloveroprosentti laski vuonna 2018 ensimmäisen kerran 20 vuoteen keskimäärin 0,04 ja nousi Lapissa 0,11 prosenttia. Lapin kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on 20,93 ja koko maassa 19,86. Lapin kunnista Kemi, Kemijärvi, Pelkosenniemi, Pello, Utsjoki ja Ylitornio nostivat tuloveroprosenttiaan 2018. Kunnan tuloveroprosentti on ensi vuonna 20.

Aleksanteri Kenan koulun pihaan sijoitettavien väistötilojen vuokratustannukset ovat 1.10.2018 alkaen 3 460 €/kk eli 41 520 e vuodessa. Viipalekoulun alkukustannus oli 690 000 € syksyllä 2018. Kitisenrannan pihalle sijoitettavien väistötilojen vuokratustannukset ovat 1.10.2018 alkaen 14 500 €/kk eli 174 000 e vuodessa.

Kunnan on varauduttava korjausrakentamisen menojen kasvuun sekä kiinteistöjen purkukustannuksiin ja kertapoistoihin suunnitelmavuosina 2020-2021. Muun muassa terveyskeskuksen tasearvo on 1 115,740,48 e ja hammashoitolan 159 753,13 euroa 31.12.2017.

Kaikkiaan nämä muutokset vaikuttavat kunnan käyttötalouden tulojen ja kulujen muutosten sekä poistojen kautta vuodesta 2019 alkaen tulosta heikentävästi.

Kunnan talousarvioon ja suunnitelmakauteen sisältyvät muun muassa seuraavat riskit: valtionosuudet vähenevät, kunta ei saa ennakoituja käyttöomaisuuden myyntituottoja, korot nousevat arvioitua enemmän ja mahdollinen talouskasvun heikkeneminen vaikuttaa kaivos- ja matkailutoimintaan.

Kunnan elinvoimaisuuden ja palvelujen toimivuuden edellytyksenä on vahva talous, minkä vuoksi verotulojen nykyistä suurempi kasvu on oleellista, sillä kunnan lainakanta oli vuonna 2008 asukasta kohden 1 925 e ja vuonna 2017 noin 3 200 e/asukas.

Investointitoiminta keskittyy kunnassa lähivuosina hyvinvointikeskuksen valmistuttua perusopetukseen, peruskorjaukseen ja kaavahankkeisiin. Ulkopuolisen rahoituksen ja investointien hankkiminen on tärkeä tapa saada uusia työpaikkoja ja kehittää palveluja.

Verotulopohjan vahvistamisessa turvaudutaan kaivosteollisuuden, matkailuelinkeinon, kunnan sijainnin, innovatiivisen palvelutuotannon ja Jäämerentien mahdollisuuksien hyödyntämiseen sekä lähiruoan, bioenergian, maaseudun kehittämisen ja kansainvälistymisen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Kun yleisenä suuntana on ollut palvelutyöpaikkojen kasvu, on Sodankylässä lisääntynyt jalostuksen työpaikkojen osuus 13,8 prosentista (2008) 22,8 prosenttiin (2015).

Kaikkiaan työpaikkojen lukumäärä on kasvanut kahdeksassa vuodessa 3 360:stä 3 478:aan (2008-2015). Korkeimmillaan työpaikkamäärä on ollut viime vuosina 3 628 vuonna 2012.

Kunnan suurimmat työllistäjät ovat Sodankylän kunta, Jääkäriprikaati ja kaivosyhtiöt alihankkijoihin. Boliden Kevitsa Mining työllisti 428 henkilöä vuonna 2017.

Alkutuotannon työpaikkojen osuuden aleneminen on ollut maltillista 10,8 %:sta 8,1 prosenttiin (2008-2015). Puhtaiden ja terveysvaikutteisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy terveellisyyttä painottavan elintapojen kasvun myötä.

Kunnan työttömyys aleni 107 henkilöllä (-2,5 %) vuodessa kesäkuusta 2017 vuoden 2018 kesäkuuhun. Lokakuussa 2018 kunnan työttömyysaste oli 7,4. Ennakoitavissa on, että kaivos- ja matkailutyöpaikkojen määrä kasvaa edelleen, mikä vaikuttaa myönteisesti kunnan talouteen.

Helsingin yliopiston Ruralia –instituutin mukaan Kevitsan kaivos voisi tuoda Sodankylän kunnalle noin 15 – 17 miljoonan euron verokertymien lisäyksen vuoteen 2020 mennessä.

Kunnalle laaditaan talouden tasapainotusohjelma suunnitelmavuosiksi 2020-2021. Lisäksi kunnan organisaatio uudistetaan vuoden 2021 alkuun mennessä. Tavoitteena on ennakoiva ja tiedolla johdettu kunta, jossa johdetaan muutosta hallitusti ja resurssiälykkäästi.

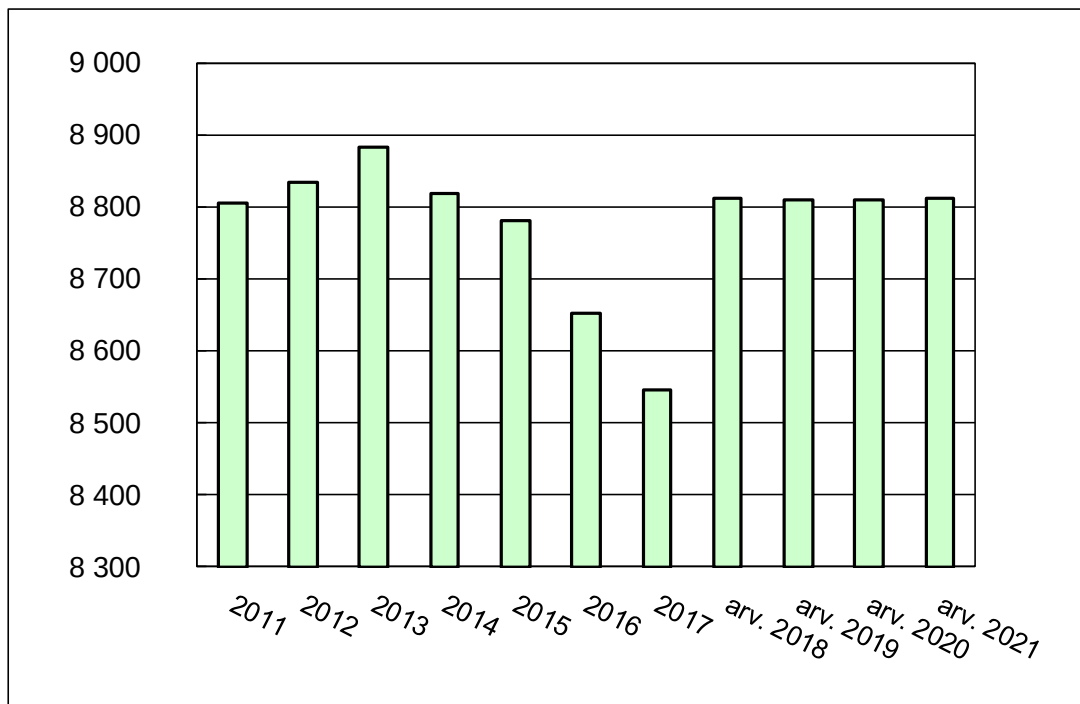
Organisaatiouudistuksen ansiosta saavutetaan kestävä kuntakonsernin talous- ja omistajapolitiikka, tuloksellinen ja tuottava kuntaorganisaatio sekä sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kunta, jossa on aktiivista kuntayhteisön vuoropuhelua, asiakaslähtöinen toimintakulttuuri sekä juurevaa mielikuvajohtamista.

1.5. Sodankylän väestö ja työllisyys

Sodankylän kunnan asukasmäärä kasvoi 1980- ja 1990-luvuilla aina vuoteen 1995 saakka. Vuonna 1996 väkiluku kääntyi lisääntyneen poismuuton takia selvään laskuun.

Vuonna 2010 väestön väheneminen pysähtyi. Kunnan väkiluku on kasvanut vuosina 2011: + 28 as; 2012: +29 as; 2013: +50 as; sen jälkeen on tapahtunut käänne: 2014: -64 as; 2015: -38; 2016 -129 as.; 2017: -108; 30.09.2018 -79 as. eli muutos -0,9 %.

Sodankylän asukasluku on vähentynyt vuoteen 2010 asti voimakkaasti. Tämän jälkeen on tapahtunut Kevitsan kaivokseen avaamiseen liittyvä kasvuvaihe vuoteen 2013 asti. Vuodesta 2014 lähtien ollaan palattu laskevaan perusuraan. Syinä ovat olleet yhtiöiden työpaikkojen menetykset (mm. Pahtavaaran kultakaivoksen konkurssi), suurten ikäluokkien eläköitymiseen liittyvä alueelta poismuutto, koulutuspaikkojen puute paikkakunnalla sekä yleiset keskittämiseen liittyvät yhteiskuntarakenteelliset tekijät. Kuviossa 3 esitetään kunnan asukasluvun muutos tilastokeskuksen 30.10.2015 julkaiseman tilaston mukaisesti. Vuodesta 2018 alkaen luvut ovat tilastokeskuksen ennuste.

Kuvio 3 Sodankylän väkiluku 2011 – 2021

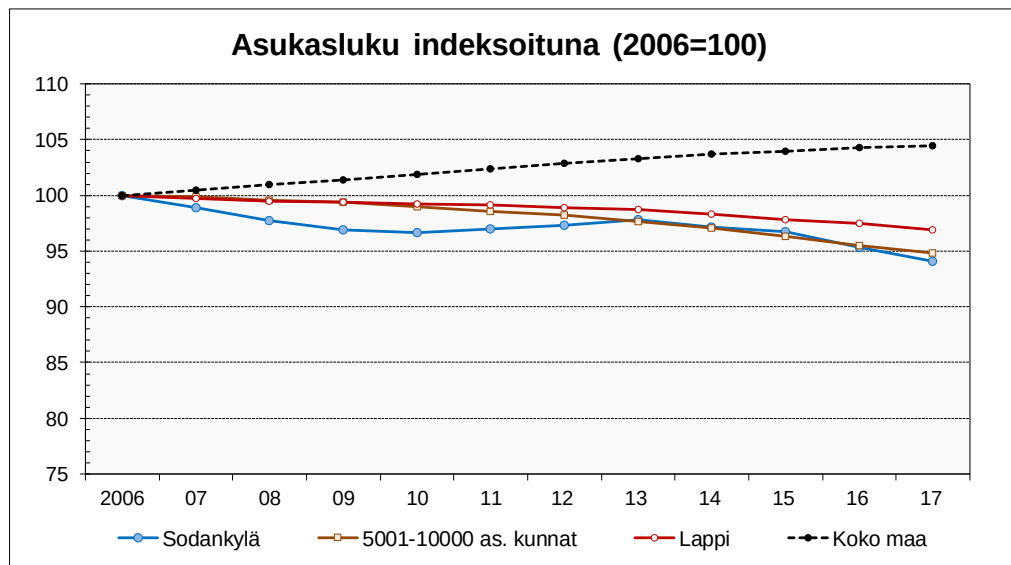
Seuraava taulukko (kuvio 4) kuvaa Sodankylän asukasluvun alueellista jakautumista ja väestökehitystä kylittäin kymmenen vuoden ajalta. Taulukosta ilmenee, että Sodankylän kunta on monitaajamainen, ja kunnan asukkaista 65 % asuu kirkonkylällä tai sen läheisyydessä. Suurimmat kylät ovat Sattanen, Vuotso ja Vaalajärvi.

Kirkonkylällä asukasluku on vähentynyt 99 henkilöllä. Läheisistä kylistä väestökehitys on ollut positiivisinta kunnan eteläosassa. Luostolla asukasluku on lisääntynyt 10 henkilöä edelliseen vuoteen nähden.

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yhteensä asukkaita	8872	8801	8779	8806	8834	8884	8820	8782	8653	8545
Pohjoisos	1010	1001	1019	1027	1034	1027	993	968	952	944
Vuotso (Purnumukka)	306	308	326	335	339	332	323	314	293	306
Lokka	91	95	88	90	86	87	86	86	85	77
Petkula (Madetkoski)	99	96	99	95	96	92	84	80	75	71
Moskuvaara	45	47	46	46	44	42	39	35	36	36
Kersilö	67	65	64	63	59	57	56	56	55	50
Rajala	95	89	84	81	81	78	77	74	75	75
Sattanen	307	301	312	317	329	339	328	323	333	329
Itäosa	587	560	559	553	552	543	533	525	543	537
Kelujärvi (Puolakkav.)	259	250	243	237	232	232	227	221	231	228
Siurunmaa	51	47	46	45	47	44	46	47	43	45
Orajärvi	277	263	270	271	273	267	260	257	269	264
Kirkonkylä (+ymp.)	5568	5540	5495	5506	5549	5653	5681	5682	5632	5533
Järvikylät	1175	1161	1164	1160	1150	1129	1094	1082	1044	1044
Jeesio	170	167	161	155	161	155	151	143	135	133
Vaalajärvi	288	286	291	291	289	299	300	298	290	298
Riipi	141	134	130	136	133	126	116	117	118	130
Hinganmaa (Kaarto)	62	63	67	66	68	61	59	54	51	47
Syväjärvi (Heinäperä)	186	177	180	181	178	175	163	160	157	151
Sassali	56	60	60	63	64	63	63	61	61	62
Uimaniemi (Murtomaa)	48	43	44	41	41	39	38	42	43	41
Kierinki	110	114	118	116	110	113	105	107	99	95
Kukasjärvi	57	57	57	56	52	50	49	47	44	43
Unari	57	60	56	55	54	48	50	53	46	44
Eteläosa	532	539	542	560	549	532	519	525	482	487
Aska	90	96	92	88	84	78	78	83	65	70
Lismanaapa	32	29	31	31	33	31	32	29	30	31
Torvinen	120	124	119	128	124	130	127	124	121	119
Vuojärvi	84	85	85	84	90	91	84	89	84	75
Seipäjärvi	55	53	50	48	48	44	40	40	38	36
Raudanjoki	79	83	77	75	63	65	63	59	55	57
Luosto	72	69	88	106	107	93	95	101	89	99

Kuvio 4 Sodankylän väestö kylittäin 2008 – 2017

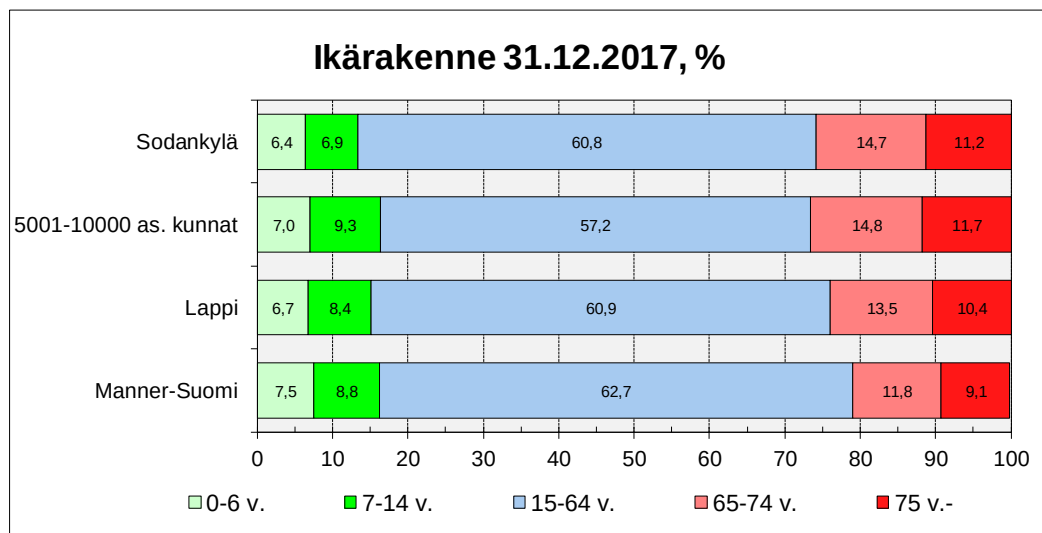
Seuraavassa esitetään Sodankylän kunnan asukasluvun kehitys vuosina 2006 – 2017 verrattuna samankokoisiin kuntiin, Lappiin ja koko maahan.

Kuvio 5 Asukasluku indeksoituna 2006 – 2017 (2006 = 100)

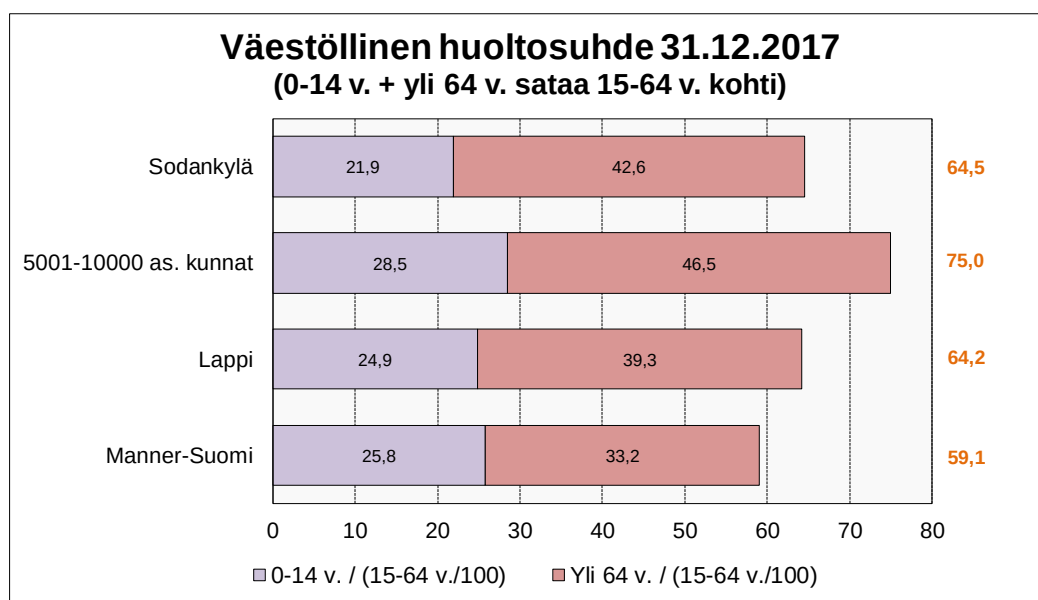
Kuviosta 5 ilmenee, että Sodankylän kunnan asukasluku on viime vuosina kehittynyt negatiivisemmin kuin Lapin kunnissa ja vastaavankokoisissa kunnissa yleensä. Tästä kehityksestä poikkeuksen muodostaa 2010 – 2013 kaivoksen avaamiseen liittyvä kasvukausi.

Seuraavassa kuviossa 6 on nähtävillä Sodankylän ikärakenne. Kunnassa on jonkin verran vähemmän alle 14-vuotiaita kuin vertailukohteissa. Ikääntyvän väestön määrä sen sijaan on vastaavalla tasolla kuin samankokoisissa kunnissa Suomessa.

Kuvio 6 Ikärakenne 31.12.2017

Kuviossa 7 esitetään kunnan väestöllinen suhde, joka osoittaa alle 14-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden määrän suhteessa työikäisten (15 – 64 -vuotiaat) määrään. Huoltosuhde Sodankylässä on parempi kuin samankokoisissa kunnissa keskimäärin ja lähes samaa tasoa kuin Lapissa yleensä.

Kuvio 7 Väestöllinen huoltosuhde 31.12.2017

Seuraavassa taulukossa (kuvio 8) tarkastellaan Sodankylän työpaikkojen kehitystä ja ja kaantumista toimialoittain. Erilaisten julkisten ja yksityisten palveluiden sekä maa- ja metsä- ja kalatalouden osuudet ovat tippuneet. Kasvua on terveys- ja sosiaalipalveluissa +32 työpaikkaa, koulutuksessa +17 ja rakentamisessa +11 sekä kaivostoiminta ja louhinnassa +10. Eniten alueella työllistävät terveys- ja sosiaalipalvelut, tukku- ja vähittäiskauppa, kuljetus ja varastointi, kaivostoiminta ja louhinta sekä julkinen hallinto ja maanpuolustus. Sodankylässä maa-, metsä- ja kalatalous on edelleen merkittävä työllistäjä.

	2014 kpl	2014 %	2015 kpl	2015 %	2016 kpl	2016 %
Työpaikat yhteensä	3 561	100	3 478	100	3 492	100
Maa-, metsä- ja kalatalous	307	8,6	281	8,1	278	8,0
Sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	33	0,9	39	1,1	46	1,3
Kaivostoiminta ja louhinta	416	11,7	406	11,7	416	11,9
Teollisuus	133	3,7	131	3,8	134	3,8
Rakentaminen	201	5,6	217	6,2	228	6,5
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus- ja varastointi;	458	12,9	426	12,2	413	11,8
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	174	4,9	196	5,6	181	5,2
Informaatio ja viestintä	34	1,0	33	0,9	26	0,7
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	20	0,6	17	0,5	20	0,6
Kiinteistöalan toiminta	44	1,2	50	1,4	51	1,5
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta;	170	4,8	146	4,2	136	3,9
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	242	6,8	252	7,2	246	7,0
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; Pakollinen sosiaalivak.	403	11,3	408	11,7	399	11,4
Koulutus	168	4,7	142	4,1	159	4,6
Terveys- ja sosiaalipalvelut	542	15,2	523	15,0	555	15,9
Muut palvelut	182	5,1	166	4,8	161	4,6
Toimiala tuntematon	34	1,0	45	1,3	43	1,2

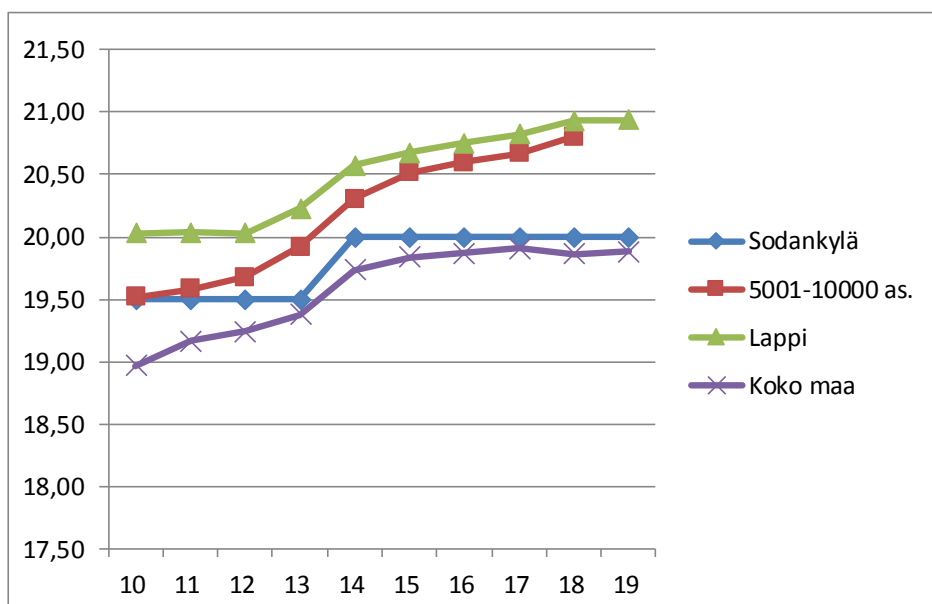
Kuvio 8 Työpaikkojen määrä toimialoittain 2014 - 2016

Työttömien määrä Sodankylässä on lisääntynyt vuodesta 2013 työ- ja elinkeinoministeriöstä saatujen tietojen mukaan vuoteen 2015 saakka (kuvio 9). Työttömiä oli 131 (-31 %) vähemmän kuin viime vuoden syyskuussa. Sodankylässä työttömyysprosentti oli Lapin maakunnassa alhaisin 30.9.2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
						(30.9.2018)
Työvoima	4156	4096	4056	4096	4056	3990
Työlliset	3569	3517	3467	3530	3590	3693
Työttömiä työnhakijoita	587	579	589	566	466	297
Työttömyysaste, %	12,4	13,9	14,5	13,8	11,5	7,4

Kuvio 9 Työttömät työnhakijat sekä heidän osuus työvoimasta Sodankylässä 2013 – 2017 ja tilanne 30.9.2018

Seuraavassa kuviossa 10 on nähtävillä tuloveroprosenttien kehitys vuosina 2006 – 2019. Kuva osoittaa, että Sodankylän veroprosentti oli vuoteen 2013 saakka 19,50 % ja vuodesta 2014 lähtien se on ollut 20,0 %. Veroprosentti Sodankylässä ylittää vuonna 2019 maan keskitason 0,12 prosenttiyksiköllä jääden kuitenkin alle Lapin kuntien keskiarvon. Koko maan keskimääräinen tuloveroprosentti laski ensimmäisen kerran 20 vuoteen vuonna 2018 (-0,04 %), vuonna 2019 nousua on 0,02 prosenttiyksikköä.

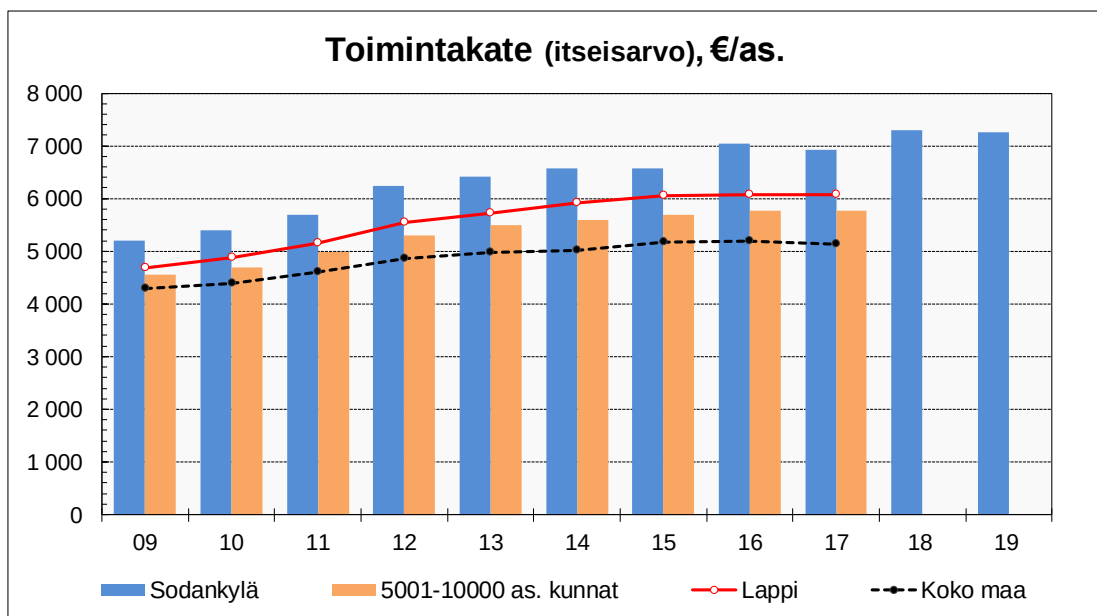

Kuvio 10 Tuloveroprosentti kehitys 2010 - 2019

1.6. Sodankylän kunnan taloudellinen tilanne

Seuraavassa tarkastellaan Sodankylän kunnan taloudellista tilannetta keskeisten tunnuslukujen avulla verraten Lapin, Manner-Suomen ja vastaavan kokoisten kuntien (5001 - 10 000 asukasta) tilanteeseen. Tunnusluvut esitetään euroina asukasta kohti. Tarkastelussa hyödynne-

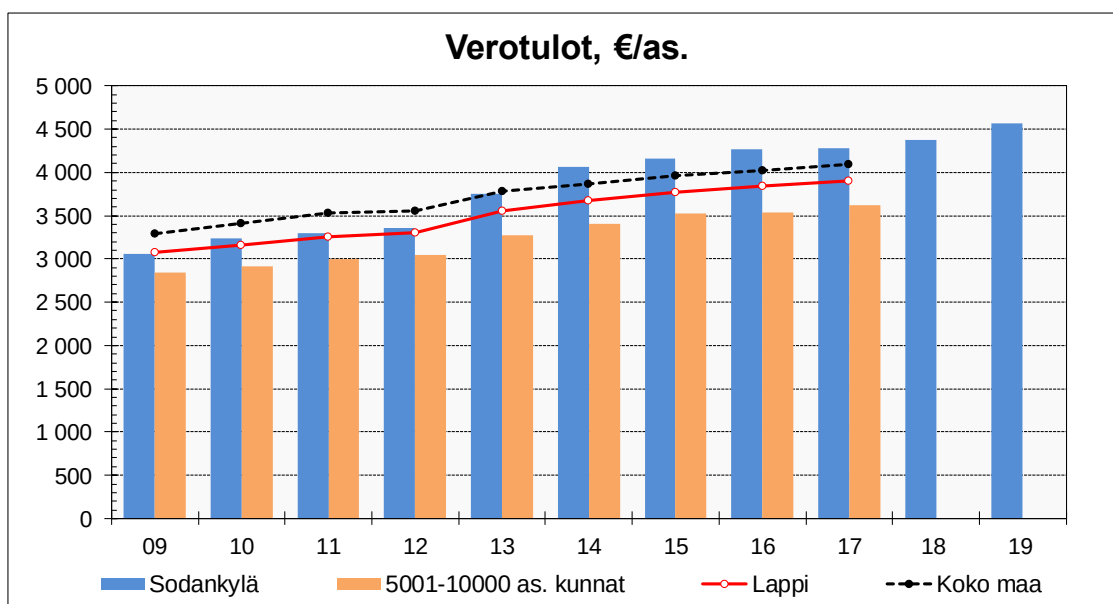
tään toimintakatetta, verotulokertymää, valtionosuuksien määrää, vuosikatetta, tilikauden tulosta, kertynyttä tulosta, velkaantuneisuutta, lainanmäärää ja kertynyttä tulorahoituksen alijäämää.

Kuvio 11 Toimintakatteen (itseisarvo) kehitys 2009 – 2019

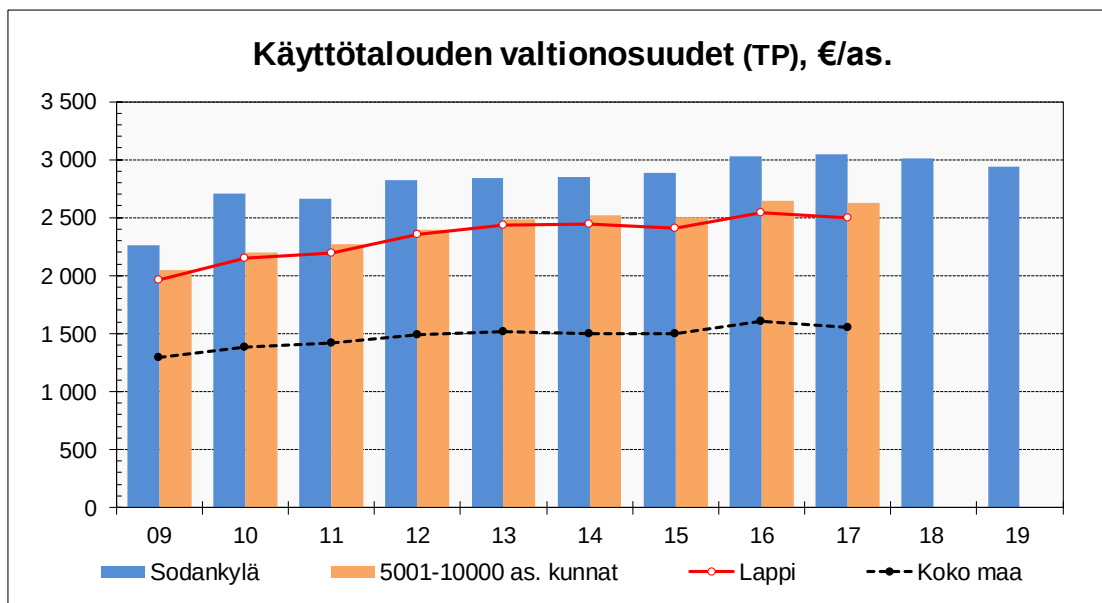
Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate on toimintatulojen ja -menojen erotus, esitetään itseisarvona. Toimintakate kuvaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kuviosta 11 ilmenee, että Sodankylän toimintakate on vertailukohteita korkeampi.

Kuviosta 12 näkyy, että Sodankylän verotulojen kertymä asukasta kohti on viime vuosina ollut vertailukohteisiin nähden korkeampi.

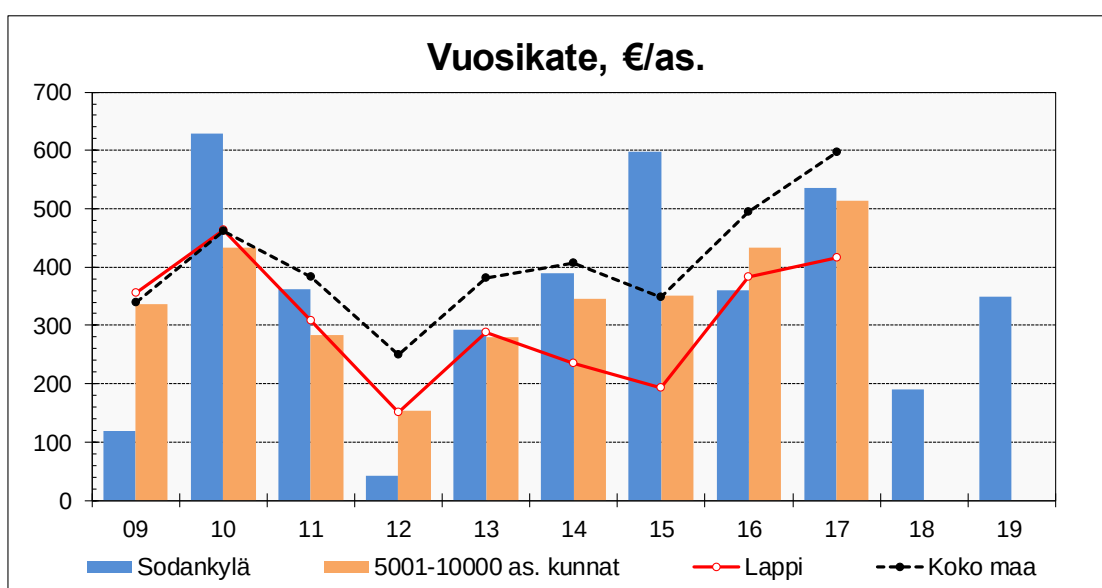
Kuvio 12 Verotulojen kehitys 2009 – 2019

Valtionosuudet kohdistuvat sekä peruspalveluiden järjestämiseen tarvittaviin käyttötalousmenoihin että investointimenoihin. Käyttötalouden valtionosuudet asukasta kohti ovat Sodankylässä lähes kaksinkertaiset maan keskiarvoon verrattuna, kuten kuviosta 13 ilmenee. Ne ylittävät myös selvästi Lapin ja vastaavan kokoisten kuntien keskiarvon. Seuraavassa esitetään käyttötalouden valtionosuuksien kehitys asukasta kohti vuosina 2009 – 2019.

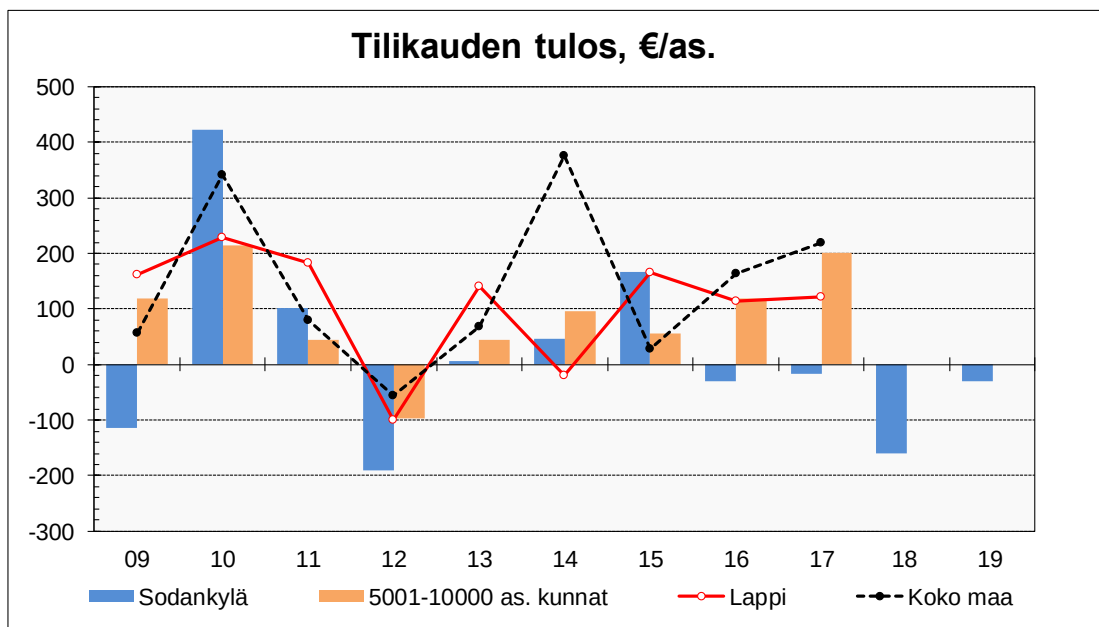
Kuvio 13 Käyttötalouden valtionosuuksien kehitys 2009 - 2019

Vuosikate on tuloslaskelman välisumma, joka kuvaa riittävätkö kunnan toimintatulot, verotulot ja käyttötalouden valtionavut kattamaan kunnan toimintamenot. Vuosikate kertoo myös, paljonko rahaa jää jäljelle lainanlyhennyksiä ja investointeja varten. Tasapainoinen talous edellyttää, että vuosikate on positiivinen. Vuosikatteen ollessa miinusmerkkinen kunnan tulot eivät riitä edes käyttötalousmenojen kattamiseen. Kuviossa 14 esitetään vuosikatteen kehitys asukasta kohti vuosina 2009 - 2019. Vuosikate on ollut tarkastelujaksona aina positiivinen.

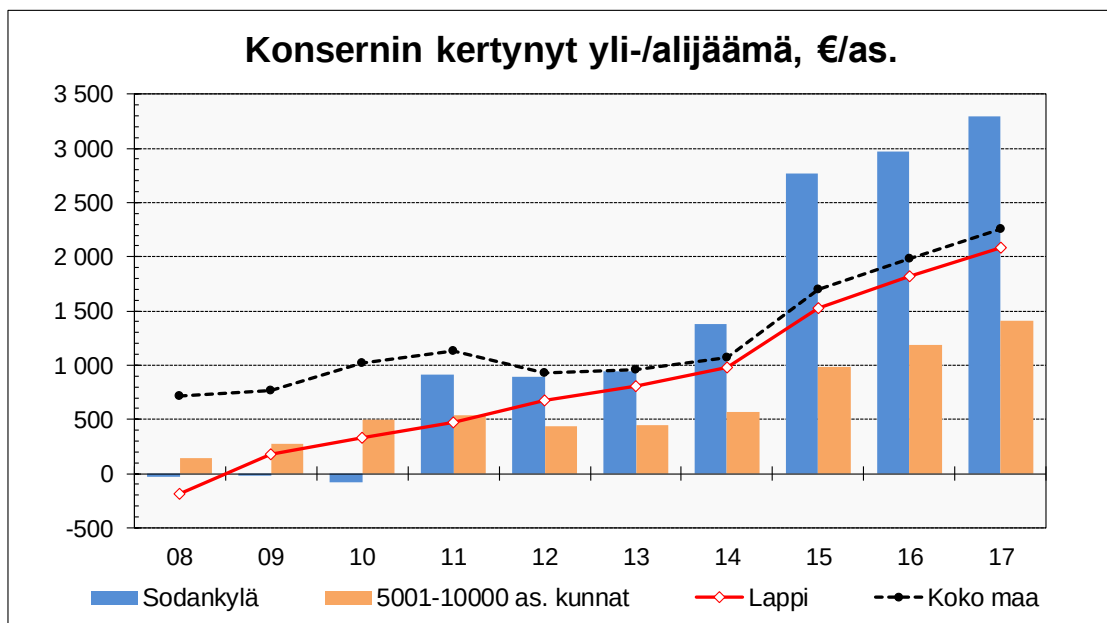
Kuvio 14 Vuosikatteen kehitys 2009 - 2019

Tilikauden tulos kertoo tarkemmin kunnan talouden tasapainosta. Tilikauden tulos voi väliaikaisesti olla alijäämäinen, mutta silloin kunnalla täytyy olla taseessa kertynyttä ylijäämää ja edellyttää toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Edellisten tilikausien kertynyttä ylijäämää 31.12.2017 on 2 788 248 €. Seuraavassa kuviossa 15 esitetään tilikauden tuloksen kehitys asukasta kohti vuosina 2009 - 2019. Tilikauden tulos on vaihdellut positiivisesta negatiiviseen. Vuoden 2018 mahdollinen suuri negatiivinen tilikauden tulos johtuu suurelta osin väistötilojen korkean perustamiskustannuksen kohdistumisesta ko. vuodelle.

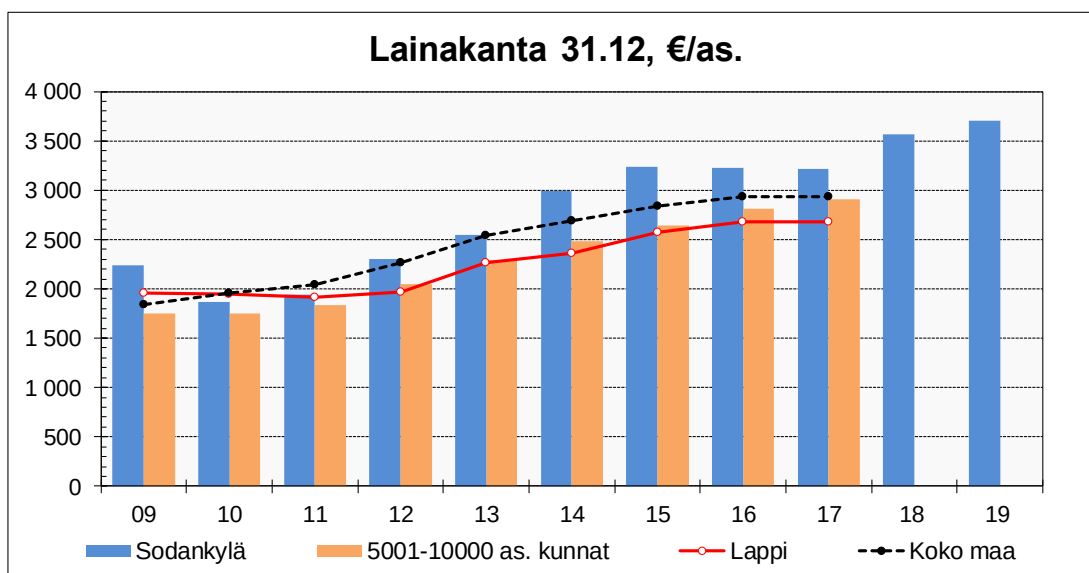
Kuvio 15 Tilikauden tulos 2009 – 2019

Kuvio 16 osoittaa konsernin kertyneen yli- ja alijäämän asukasta kohti. Sodankylän konsernin kumulatiivinen tulos on ollut positiivinen vuodesta 2011 lähtien.

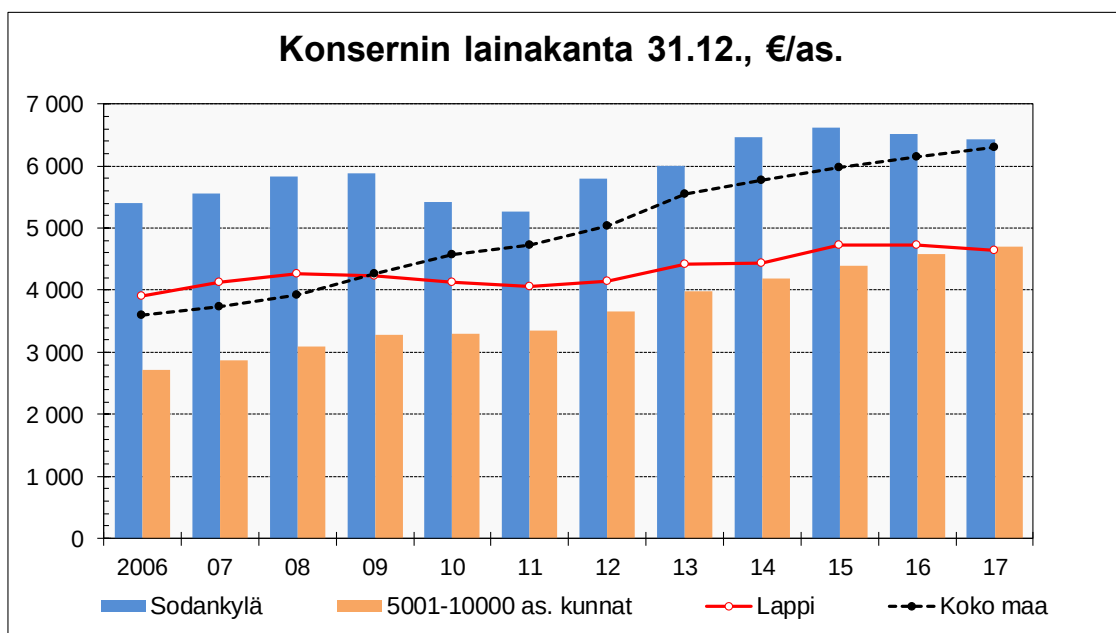
Kuvio 16 Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 2008 – 2017

Sodankylän kunnan lainakanta asukasta kohti on viime vuosina ollut sekä valtakunnallista tasoa että vastaavan kokoista kuntaa suurempi. Seuraavassa kuviossa 17 kunnan lainakantaa ja sen kehitystä asukasta kohti on tarkasteltu vuoden viimeisenä päivänä. Sodankylän lainakanta kasvaa huomattavasti, mikä edellyttää menokuria ja välttämättömien investointien jaksottamista.

Kuvio 17 Lainakannan kehitys 2009 – 2019

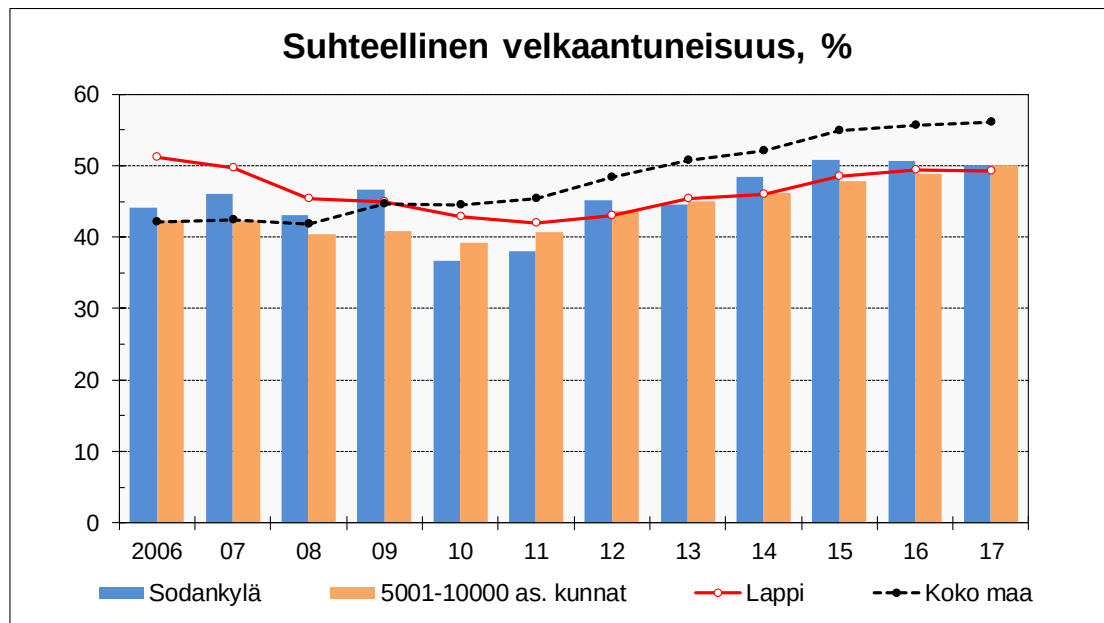
Koko kuntakonsernia tarkasteltaessa lainamäärä asukasta kohti on esitetty kuviossa 18. Olettaessa konserni huomioon suurenee Sodankylän lainakanta selvästi asukasta kohti suhteessa vertailukuntiin ja on maan keskitason yläpuolella

Kuvio 18 Kuntakonsernin lainakanta 31.12. 2006 - 2017

Kunnan lainamäärä kasvaa suunnittelukauden 2021 loppuun mennessä 32,3 milj.euroon, kun se vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 27,5 milj.euroa, mikäli näköpiirissä olevat investoinnit toteutuvat.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (kuluvan vuoden toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kuviosta 19 on nähtävissä, että viime vuosina Sodankylän suhteellinen velkaantuneisuusprosentti on noussut ja oli vuoden 2017 tilinpäätöksessä hieman yli 50.

Kuvio 19 Suhteellisen velkaantuneisuuden kehitys 2006- 2017

2. SODANKYLÄN STRATEGIA

2.1. Kuntastrategia pähkinänkuoressa

Kunta on valmistellut vuosille 2019-2025 kuntastrategiaa, jonka sisältöä ei ole huomioitu vuoden 2019 talousarviossa, koska strategiaa ei ole vielä hyväksytty.

Toiminta-ajatus

Miksi Sodankylän kunta on olemassa?

Hyvän elämän edellytysten luominen
alueen asukkaille

Arvot

Mitkä arvot ohjaavat ja tukevat?

- Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus
- Joustavuus

Kehitysvision 2020

Millaiselta Sodankylä haluaa näyttää vuonna 2020?

Hallitusti kasvava ja kansainvälinen Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskus, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää.

Strategiset päämäärät

Mikä mahdollistaa Sodankylälle kehitysvision 2020 saavuttamisen?

- Kunta on asuinpaikkana houkutteleva
- Elinkeinorakenne on monipuolinen
- Laadukkaat peruspalvelut

Menestystekijät

Missä tekijöissä Sodankylän on onnistuttava, jotta strategiset päämäärät ja niiden kautta kehitysvision 2020 toteutuu?

2.2. Arvojen vaikutus

Sodankylä haluaa olla vuonna 2020 hallitusti kasvava ja kansainvälinen Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskus, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää. Se on kehitysvisionemme, jonka eteen teemme määrätietoista kehitystyötä. Visionemme tavoittelemista ohjaavat arvot: ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus sekä joustavuus. Miten ne vaikuttavat päätöksentekoomme ja toimintaamme?

Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen **vastuullisuus** tarkoittaa käytännössä, että luonnon ympäristö, ihmiset ja talous otetaan päätöksenteossa samanaikaisesti huomioon. Niiden toteutuminen edellyttää tasapainoisten, oikeudenmukaisten ja luovien ratkaisujen etsimistä luonnon, ihmisten ja talouden huolenpidossa. Tarvitaan joustavuutta.

Sodankylässä pidetään tärkeänä uusien mahdollisuuksien näkemistä, tulevaisuuteen suuntautuvaa ajattelua ja toimintaa yli hallinnollisten rajojen. Kysymys on **joustavuudesta**, joka on tärkeää erityisesti kunnan peruspalveluita järjestettäessä.

Sodankylä

Vilkas, viihtyisä, kehittyvä

2.3. Kohti strategisia päämääriä

Sodankylä haluaa kehittyä vuoteen 2020 mennessä kansainväliseksi Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskukseksi, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää. Olemme asettaneet päämääriksi; kunta on asuinpaikkana houkutteleva, elinkeinorakenne on monipuolinen ja Sodankylässä on laadukkaat peruspalvelut. Näiden eteen työtä tekemällä uskomme visiomme toteutuvan.

Kunta on asuinpaikkana houkutteleva

Kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana voidaan lähestyä ja kehittää monesta näkökulmasta. Kunnan elinvoimaisuuden turvaamiseksi on väkiluku saatava maltilliseen nousuun. Nuorta työikäistä väkeä on kannustettava asettumaan Sodankylään. Tavoitteena on huoltosuhteen parantuminen.

Keskeisiä toimenpiteitä väkiluvun kasvun turvaamiselle on kunnan houkuttelevuuden lisääminen. Elinkeinoelämän monipuolistamisella luodaan työmahdollisuuksia. Peruspalveluiden, asukkaiden viihtyvyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämällä tehdään kunnasta houkutteleva asuinpaikka.

Vuoden 2017 kuntastrategian päivityksessä kunnan houkuttelevuutta tarkastellaan hyvinvoinnin näkökulmasta. Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävät painopisteet vuosille 2017–2019 ovat turvallinen arki ja viihtyisä ympäristö sekä osallistuva yhteisö. Hyvinvointisuunnitelmassa määritellyt painopisteet ovat tärkeä tekijä kunnan houkuttelevuuden lisäämisessä.

Seuraavassa on esitetty arviointikohteita ja tavoitteita, joita kunnassa seurataan, jotta Sodankylä on houkutteleva asuinpaikka. Strategian kannalta erityisen tärkeää on kiinnittää huomiota siihen, miten kunta voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen.

Hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 seurantakohteet:

Arviointikohde	Tavoite	Mittari
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvataitojen vahvistaminen & yhteisöllisyys ja verkostoituminen	Katuturvallisuusindeksi
Viihtyisä ympäristö	Vapaa-aikapalveluiden kehittäminen	Karttapohjainen Harava-kysely
	Asumisen kehittäminen	Tonttien määrä, vuokratut tontit, asuntojen määrä
Osallistuva yhteisö	Yhteisö kasvattaa ja tukee	Toteutuneiden tapahtumien määrä
	Järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Järjestöjen ja kunnan välisten yhteistyösopimusten määrä Vapaaehtoistyön kurssien määrä Vapaaehtoistyön määrä
	Yritysyhteistyön kehittäminen	Toteutuneet yhteistyössä toteutetut palvelut

Elinkeinorakenne on monipuolinen

Sodankylän elinkeinoelämän kehittäminen perustuu alueen olemassa oleviin mahdollisuuksiin ja voimavaroihin. Kunta panostaa aktiivisesti näihin mahdollisuuksiin ja toimii uusien toimintojen ja järjestelmien aktiivisena kehittäjänä. Elinkeinojen kehittämisen painopisteinä ovat biotalous (maa- ja metsätalous, porotalous sekä luonnontuoteala), matkailu, kaivosteollisuus sekä tiede- ja tutkimus.

Perinteiset maaseutuelinkeinot nähdään Sodankylässä tärkeiksi. Nykymuotoista maa- ja metsätaloutta turvataan ja uusien elinkeinojen kehittämistä luonnonvaroihin pohjautuen tuetaan. Kunnassa panostetaan biotalouden kehittämiseen. Sen keskeisiä elementtejä ovat paikallinen hajautettu energiatuotanto, lähiruoka, paikalliset raaka-aineet sekä erilaiset Green care -tuotteet, jotka tarjoavat uudenlaisia toimeentulomahdollisuuksia maataloille ja maaseutuyrityksille.

Merkittävät mahdollisuudet elinkeinojen volyymin kasvattamisessa Sodankylässä löytyvät kaivosteollisuudesta, matkailusta sekä alueella olevasta tieteellisestä tutkimuksesta ja siihen liittyvästä innovaatiotoiminnasta. Erityishuomio kohdistetaan uudenlaisien verkostomaisten toimintarakenteiden edistämiseen. Tähän liittyy erityisesti kaivosteollisuudessa klusteriajattelu (koulutus, alihankinta ja muut verkostot, jotka hyötyvät kaivoksesta), matkailussa vahva verkottuminen sekä yhteistyö lähialueiden eri toimijoiden kanssa, tieteessä panostus innovaatiokeskuksen kautta tapahtuvaan verkostoitumiseen ja kaupallisten sovellusten hakemiseen alueen yritysten kilpailukykyyn kehittämiseksi. Kunta pyrkii vastaamaan elinkeinomahdollisuuksien kehittämiseen ja paikallisten yritysten tarpeisiin myös ammatillisen koulutuksen kautta.

Verkostojen mielekäs toiminta usein edellyttää yksittäistä kuntaa laajempaa toiminta-aluetta. Sodankylä tekee aktiivisesti yhteistyötä naapurikuntien, maakunnan sekä erilaisten elinkeinotoimintaa tai muuta toiminnallista aktiviteettia suoraan tai epäsuoraan tukevien organisaatioiden kanssa.

Kehittämistoiminnalla edistetään myös jo olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään suoriin kontakteihin toimijoihin (erilaiset yritykset, yhdistykset, muut toimijat) sekä erilaisten sähköisien järjestelmien kehittämiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen. Kunta pyrkii varmistamaan laadukkaat yrityspalvelut, jotka tukevat yrityksen toimintaa sen koko elinkaaren ajan.

Kunnan hankinnat (ostot, investoinnit, palvelusopimukset) nähdään strategisena toimintona alueen elinkeinoelämän edistämisessä. Hankintoja kehitetään niin, että paikallisten yritysten mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin pyritään mahdollisimman hyvin turvaamaan. Yritysvai-
kutusten arviointia lisätään kunnan päätöksenteossa. Kuntakonserni toimii aktiivisesti Sodan-
kylän kunnan alueen elinvoimaisuuden lisäämiseksi.

Seurantakohteet:

Arviointikohde	Tavoite	Mittari
Biotalous (maa- ja metsä- talous) Matkailu	Alkutuotannon määrän ja ja- lostusarvon kasvu	Euroa
	Matkailutulon lisääntyminen	Liikevaihto euroa
	Matkailuinvestointien hank- kiminen alueelle	Euroa Hankkeiden lukumäärä
Kaivosteollisuus	Sodankylästä kehittyvä kai- vosteollisuuden palvelu- ja logistiikkakeskus	Alueellisesti toimivien yritysten toimipistei- den määrä kunnan alueella
		Alueellisesti toimivien yritysten paikallisen henkilökunnan määrä
Tutkimus ja koulutus	Innovaatiotoiminta vahvistuu	Innovaatiokeskus käynnistyy vuoden 2017 aikana
	Monipuolinen elinkeinoelä- mää tukeva koulutustarjonta	Perustutkintoihin tähtäävien koulutusohjel- mien määrä
	Arktinen testaustoiminta	Toimijoiden lukumäärä

Laadukkaat peruspalvelut

Laadukkuudella tarkoitetaan palveluiden toiminnan seuraamista ja laadukkuudesta huolehti-
mista, riippumatta siitä, onko palveluiden tuottajana kunta vai ulkopuolinen taho. Laaduk-
kaat peruspalvelut sisältävät myös edunvalvonta-ajatuksen. Sodankylän kunta haluaa ja voi
vaikuttaa siihen, että Sodankylässä on jatkossakin laadukkaat peruspalvelut.

Peruspalveluilla tarkoitetaan kunnan järjestämiä lakisääteisiä hyvinvointipalveluja, kuten kou-
lutus- ja vapaa-ajanpalveluita, sosiaali- ja terveyspalveluita sekä muita kunnan järjestämiä kun-
talaisten kannalta tärkeitä palveluita, kuten kunnallistekniikka ja pelastuspalvelut. Palvelujen
tehokkaan tuottamisen näkökulmasta avaintekijöitä ovat vaikuttavuus, saatavuus ja taloudel-
lisuus.

Peruspalvelut on keskeinen tekijä kuntalaisten hyvinvoinnin, viihtyvyyden ja kunnan elinvoi-
maisuuksien kannalta. Muutokset peruspalveluiden rahoituksessa ja palveluiden järjestämi-

sessä johtavat siihen, että palveluiden tuotantotavat on ajateltava uudelleen. Palvelujen tuotannon järjestämisessä on pyrittävä joustavuuteen, jolla mahdollistetaan riittävät palvelut kysynnän kasvaessa. Joustava palvelurakenne edellyttää joustavaa organisaatiota, joka pystyy reagoimaan palvelun kysynnän muutoksiin nopeasti, oli sitten kyse tarpeen kasvusta tai vähenemisestä.

Peruspalvelujen tuottamisessa huomioidaan myös yksityissektorin ja kolmannen sektorin tarjoamat mahdollisuudet. Erityisesti palvelun tarpeen kasvaessa voidaan lisääntyvää palvelupainetta tasata yksityissektorin ja kolmannen sektorin avulla, silloin kun se on kunnalle taloudellisesti järkevää. Kyky ylläpitää laadukkaita palveluja turvataan järkevällä palveluverkolla, joka on linjassa kunnan taloudellisten reunaehtojen kanssa.

Harkinnanvaraisia palveluita tulee tarkastella niiden pitkän aikavälin taloudellisten ja laadullisten vaikutusten perusteella. Tavoitteena on säilyttää ne harkinnanvaraiset palvelut, joilla on taloudellista vaikuttavuutta. Pääpaino on luonteeltaan ennaltaehkäisevillä palveluilla ja tuella.

Seuraavassa on esitetty tavoitteita, joiden eteen kunnassa tehdään työtä, jotta peruspalvelut kyetään tuottamaan tehokkaasti.

Seurantakohteet:

Arviointikohde	Tavoite	Mittari
Palvelurakenteen joustavuus	Palvelutuotantoa kehitetään asiakaslähtöisesti	Asiakastyytyväisyys
	Yhteistyökykyinen ja hyvinvoiva työyhteisö	Työhyvinvointikyselyn tulokset
	Palvelujen kustannukset eivät nouse	Nettokustannukset / asukas
	Kokonaistaloudellisesti kilpailukykyiset palvelut	Palveluiden kokonaistaloudellisuutta vertaillaan vastaavien kuntien palveluihin ⁹⁾
Asiakkaan omatoimisuus	Asiakkaan vastuu omasta hyvinvoinnista vahvistuu	Omatoimisuutta tukevien uusien ratkaisujen määrä (kpl)

2.4. Toiminnan painopisteet 2017 – 2019

Koska Sodankylän kunta on nyt muiden kuntien lailla merkittävän kuntarakenne- ja sote-uudistuksen edessä, kunnan kehittämisvoimavarat kohdistetaan erityisesti nykyisten palvelutuotantotapojen kuvaamiseen ja vaihtoehtoisten tapojen selvittämiseen. Selvityksen etenemistä seurataan kunnan johtoryhmässä ja raportoidaan kunnanhallitukselle mahdollisten uudelleen linjauksien järjestämiseksi. Kysymys on kunnan palvelustrategian päivittämisessä muuttuvassa kuntakentässä.

Samanaikaisesti kunnassa on erityisesti huolehdittava kunnan elinvoimaisuuden ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä sekä myönteisestä, yhtenäisestä ja aktiivisesta viestinnästä. Nämä asetetaan strategisiksi painopisteiksi siihen asti, kunnes kuntastrategia

päivitetään uudelleen. Päivitystarvetta arvioidaan vuosittain talousarvion seurannan ja raportoinnin yhteydessä sekä kuntarakenteessa ja sote-palveluiden järjestämisessä tapahtuvien muutosten selkiytyessä.

Edellä oleva linjaus kiteytyy seuraaviksi painopisteiksi lähivuodeksi:

2017-2019 Maakuntauudistuksen vaatimien palvelurakenteen muutosten valmistelu

Sähköisten palveluiden käyttöönoton edistäminen

Paikallisen elinvoimaisuuden ja palvelutarjonnan edistäminen

Kuntastrategian päivitys ottaen huomioon valtakunnallisen kuntarakenne- ja sote-uudistuksen etenemisen

2.5. Hyvinvointijohtaminen osana talousarviota ja tilinpäätöstä

Kuntalain 1 §:n perusteella hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveydenhuoltolain 12 §:n 1 momentin mukaan kuntia velvoitetaan raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä. Sen lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointikertomus on tärkeä osa kunnan normaalia vuosittaista strategia-, ohjelma-, talousarvio-, toiminta- ja käyttösuunnitelmatyötä. Se liittyy myös tilinpäätöksiin ja toiminnan vaikuttavuuden arviointiin. Hyvinvointi-indikaattorit liitetään muuhun toimintaympäristötietoon, jonka jälkeen niitä hyödynnetään talousarvion suunnitteluohjeiden ja itse talousarvion laadinnassa. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvointikertomus tarjoaa perusteluja päätöksille, auttaa priorisoimaan toimintaa, tukee toiminnan arviointia ja auttaa varmistamaan toiminnan resurssit. Hyvinvointikertomuksen perusteella laaditaan kunnan hyvinvointisuunnitelma, joka on osa hyvinvointikertomusta.

Sodankylän kunnassa on laadittu laaja hyvinvointikertomus/-suunnitelma vuosille 2017-2020 (hyväksytty kv 1.12.2016 § 86) ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä tarkennetaan vuosittain hyvinvointikertomuksen vuosikertomuksessa sekä seuraavan vuoden hyvinvointisuunnitelmassa.

Laajan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laadintaan on osallistunut iso joukko kunnan viranhaltijoita ja työntekijöitä, luottamushenkilöitä, sidosryhmien edustajia, ja kuntalaisia.

Työtä on tehty erilaisissa työryhmissä, lautakunnissa, työpajoissa ja toimijatapaamisissa. Kunnassa toimii kunnan oma, sisäinen hyvinvointityöryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa hyvinvointityön jalkautuminen toimialoille ja yksiköiden käytännön työhön. Hyvinvointityöryhmä myös arvioi hyvinvointitavoitteiden ja –suunnitelman toteumaa vuosiraporttia laatiessa ja vie terveiset toimialojen talousarvion laadintatyöhön. Sodankylässä hyvinvointitietoa jaetaan ja vaihdetaan myös kunnanhallituksen asettamassa hyvinvointi- ja turvallisuusfoorumissa, johon on kutsuttu edustajat kunnan eri toimialojen lisäksi mm. poliisista, pelastuslaitoksesta, seurakunnasta, yrittäjä- ja kyläyhdistyksestä, vanhus- ja vammaisneuvostosta sekä tarvittaessa muista organisaatioista, jotka nähdään tarpeelliseksi hyvinvointi- ja turvallisuusyhteistyön edistämiseksi Sodankylässä. Foorumi on kokoontunut 1 kerran vuonna 2018.

Hyvinvointijohtaminen vaatii vielä panostamista, jotta se tiivistyy entisestään osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Vastuualueiden tulee talouden ja toiminnan suunnittelussa ja tilinpäätöksessä huomioida hyvinvointikertomuksen 2017–2020 hyvinvointisuunnitelman painopistealueet ja kehittämiskohteet, sekä niiden toteutuminen. Hyvinvointikertomustyön prosessia pitää kehittää, jotta päättäjät voivat aidosti hyödyntää kertomuksen tietoa päätöksenteossa. Haasteensa tähän asettaa mm. tilastotiedon päivittymisaikataulut, ja siksi on tärkeää hyödyntää kuntaorganisaation omia tilastoja ja asiantuntijoita sekä sidosryhmiä vuositaisessa arvioinnissa ja hyvinvointisuunnitelman laadinnassa.

Laajan hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 painopistealueet ja kehittämiskohteet ovat:

1. Turvallinen arki ja ympäristö

- turvataitojen vahvistaminen ja tiedon lisääminen
- yhteisöllisyys ja verkostoituminen
- turvallisuutta tukevat peruspalvelut
- ennaltaehkäisevän työn tehostaminen
- lasten- ja lapsiperheiden palveluiden kehittäminen

2. Viihtyisä ympäristö

- vapaa-aikapalveluiden kehittäminen
- asuminen (viihtyisät tontit, sivukylän tontit, jäämerentie, monipuolinen toimintaympäristö, monipuoliset asumismuodot)
- ympäristö (liikenneyhteydet)

3. Osallistuva yhteisö

- yhteisö kasvattaa ja tukee
- järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
- yritys yhteistyön kehittäminen

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportin hyvinvointisuunnitelmassa vuodelle 2019 on asetettu 27 toimenpidettä edellä mainituille painopistealueille ja kehittämiskohteille. Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuoden 2019 aikana ja toteuma raportoidaan valtuustolle seuraavan hyvinvointikertomuksen vuosiraportoinnin yhteydessä sanallisesti ja liikennevalo-arvioinnilla.

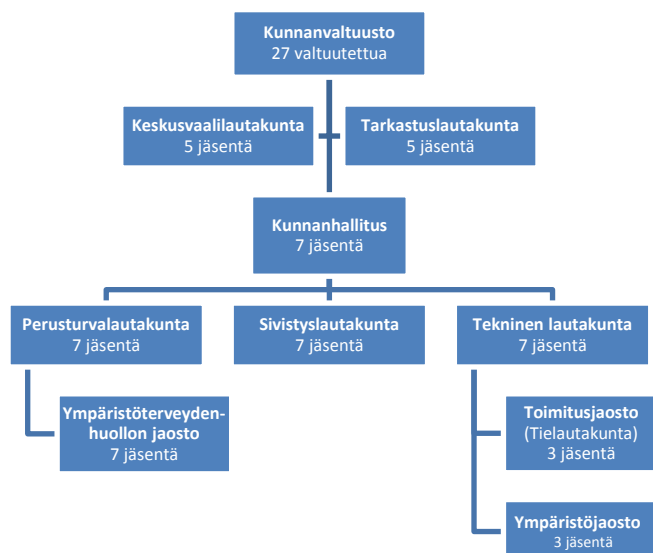
Laajassa hyvinvointikertomuksessa asetetut painopistealueet ja kehittämiskohteet huomioidaan talousarviossa lautakuntien alla kohdassa 'Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet'. Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden lisäksi vastuualueet

ovat myös voineet kirjata toimenpiteisiin muita laajaan hyvinvointikertomukseen, vuosiraporttiin sekä toimialakohtaiseen hyvinvointitietoon pohjautuvia hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä.

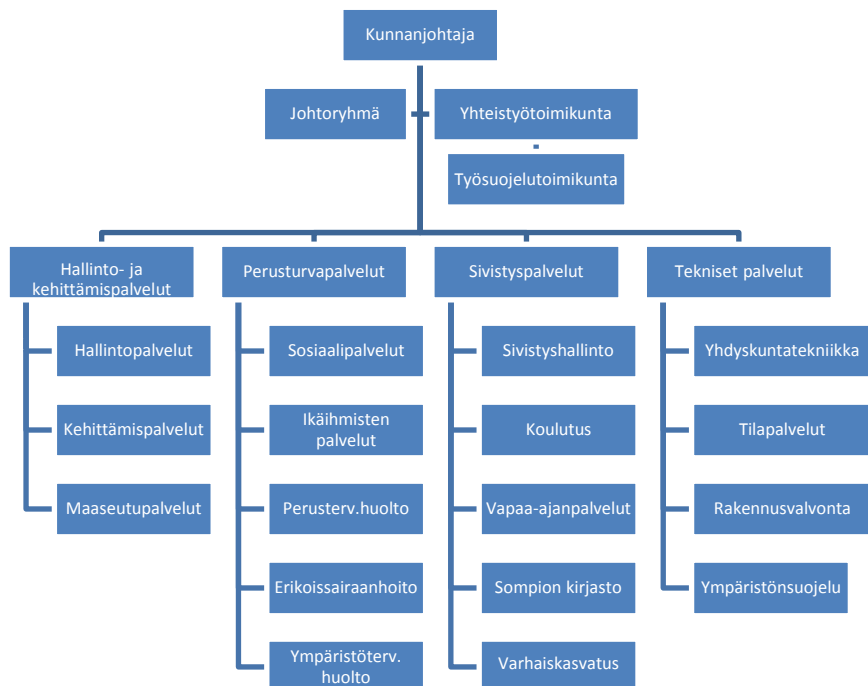
3. HENKILÖRESURSSIT

3.1. Organisaatorakenne

Luottamusmiesorganisaatio 1.1.2019 alkaen

Viranhaltijaorganisaatio 1.1.2019 alkaen

Kuvio 20 Luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatio

3.2. Henkilöstökustannukset

Toiminnan ja talouden suunnittelun 2019 - 2021 yhteydessä on laadittu erillinen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, joka käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa.

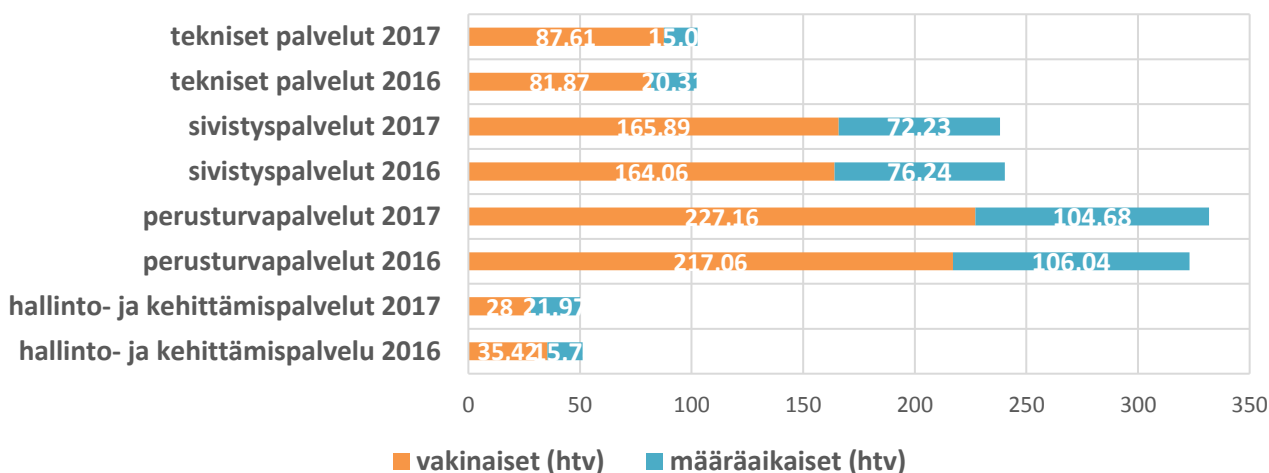
Sodankylän kunnan palveluksessa oli vuoden 2017 lopussa 796 henkilöä, eli 3,6 % enemmän kuin vuonna 2016. Palvelusuhteiden määrä jakaantui toimialoittain seuraavasti vuoteen 2016 verrattuna:

	Hallinto- ja kehittämispalvelut		Perusturva-palvelut		Sivistyspalvelut		Tekniset palvelu		Yhteensä		Muu-tos %
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
vakinaiset	38	31	252	282	189	191	84	92	563	596	5,9
määräaikaiset	14	24	86	81	70	72	22	13	192	190	-1,0
työllistetyt	2	0	9	8	0	1	2	1	13	10	-23,1
yhteensä	54	55	347	371	259	264	108	106	768	796	3,6
yhteensä ilman työllistettyjä	52	55	338	363	259	263	106	105	755	786	4,1

Kuvio 21 Kunnan henkilöstömäärä 31.12.2016 ja 31.12.2017

Toteutuneita henkilötyövuosia oli vuonna 2017 739,1. Vuotta aiemmin toteutuneita henkilötyövuosia oli 732. Henkilötyövuosien määrä on siis hieman kasvanut (+1%). Alla olevassa kuviossa on eritelty henkilötyövuosien jakautuminen toimialoittain.

Toteutuneet henkilötyövuodet toimialoittain (vuosina 2016 ja 2017)

Vuodelle 2019 talousarviossa on esitetty muutoksia henkilöstömäärään siten, että täytettyjen vakanssien määrä kasvaa yhteensä koko organisaatiossa 8 vakanssilla. Toimialoista hallinto- ja kehittämisspalveluissa palveluissa henkilöstömäärän on suunniteltu pysyvän ennallaan vuoteen 2018 verrattuna. Perusturvapalveluihin esitetään 11 vakanssin lisäystä, samanaikaisesti neljä vakanssia vähenee työterveyshuollon liikkeenluovutuksen myötä. Sivistyspalveluihin esitetään 1,5 vakanssin lisäystä ja 2,5 vakanssin vähennystä. Teknisiin palveluihin esitetään kahden vakanssin lisäystä. Tarkemmat toimialakohtaiset henkilöstömäärään vaikuttavat muutokset on kuvattu henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa.

toimiala	täytetty 2018	täytetty 2019	muutos-lkm
Hallinto- ja kehittämisspalvelut	37,25	37,25	0
Perusturvapalvelut	299,5	306,5	7
Sivistyspalvelut	201,3	200,3	-1
Tekniset palvelut	100	102	2
yhteensä	638,05	646,05	8

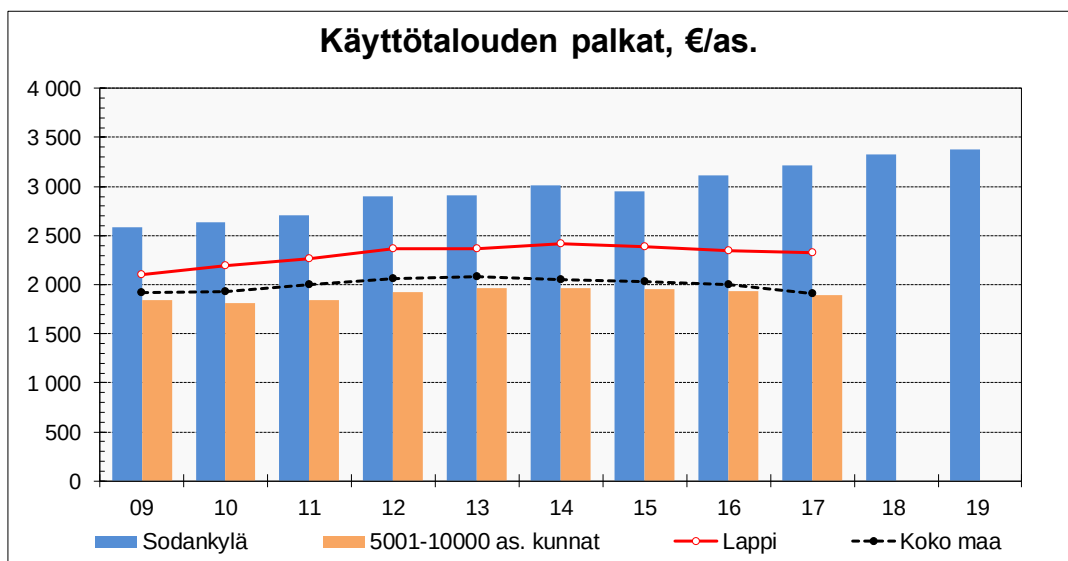
Kuvio 22 Vakanssien jakautuminen toimialoittain 2018 - 2019

Henkilöstökustannukset vuonna 2019 ovat yhteensä 28 900 325 euroa. Kustannukset ovat jakautuneet henkilökustannuslajeittain seuraavasti:

	TA 2018	TA 2019
Vakinaisten palkat	20 934 416	21 658 880
Sijaisten palkat	210 454	194 238
Määräaikaisten palkat	1 414 875	1 296 655
Projektityöntekijöiden palkat	294 922	140 200
Työllistämistuella palkatut	355 420	351 000
Sairauslomansijaiset	360 971	304 700
Vuosilomasijaiset	812 877	855 400
Äitiysloma- ja hoitovapaasij.	35 771	148 927
Koulutussijaiset	79 200	100 500
Varahenkilöpalkat	246 085	139 380
Erilliskorvaukset	2 618 610	2 332 626
Tunti- ja urakkipalkat	18 500	78 000
Tuntiopettajien palkat	37 000	74 354
Lomaraha	881 133	871 965
Luottamushenkilöiden palkkiot	138 600	157 000
Vuosipalkk+ansionmenet.	29 130	54 600
Muut palkkiot ulkopuolisille		8 000
Jaksotetut palkat	69 300	133 900
Yhteensä	28 537 264	28 900 325

Kuvio 23 Palkkojen ja palkkioiden jakautuminen kustannuslajeittain 2018 – 2019 (ilman sosiaalikuluja)

Palkkojen kehitys asukasta kohti esitetään seuraavassa:

Kuvio 24 Palkkojen kehitys 2009 -2019

4. TALOUSARVION PERUSTEET

Sodankylän kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittu kunnanhallituksen vahvistamien suunnittelun perusteiden ja talousarvion laadintaohjeen pohjalta (kh 14.8.2018 § 257). Talousarvion rakenne pohjautuu Kuntaliiton suositukseen (Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma 2011).

Sote- ja maakuntauudistusta on suunniteltu toteutettavaksi vuodesta 2021 lähtien. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty eikä niitä ehdittäne hyväksyä vuoden 2018 aikana. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Kuntaliitto suosittelee nykyisten ohjeiden perusteella, että kunnat laativat vuoden 2021 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida tulevaa uudistusta.

Valmistaudutaan Sote- ja maakuntauudistukseen kartoittamalla maakunnan alaisuuteen siirtyvän henkilöstön määrä ja tehtäväkuvat. Valmistaudutaan selvittämään jäävän henkilöstön tehtävät. Tehtäväkuvat tulee rakentaa vastaamaan tulevaa palvelukokonaisuutta.

4.1. Talousarvion rakenne ja sitovuustasot

1.5.2015 voimaan astuneen kuntalain § 110 mukaisesti ”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan

vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Myös tavoitteiden sitovuustason tulee olla selkeä: strateginen (valtuusto ja lautakunnat) ja operatiivinen (toimialajohto).

Talousarviossa 2019 on asetettu määrärahat ja tuloarviot ensisijaisesti bruttomääräisenä Kuntaliiton suosituksen mukaisesti. Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Menettely on perusteltu silloin, kun tehtävä rahoitetaan pääsääntöisesti verorahoituksella.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielimittäin, sekä osoitetaan näiden tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovia ovat toimielinten toimintakatteet sekä lisäksi palkkamäärärahat. Tämä tarkoittaa, että palkkamäärärahoja ei saa käyttää muuhun toimintaan eikä muita menoja palkkoihin. Sitovia tavoitteita ovat kuntastrategian strategiset päämäärät: Kunta on asuinpaikkana houkutteleva, Elinkeinorakenne on monipuolinen ja Laadukkaat peruspalvelut. Sitovat tavoitteet on taulukoissa merkitty sinisellä (harmaalla) pohjavärillä. Lisäksi esitetään kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet, jotka pohjautuvat kunnan hyvinvointikertomukseen.

Käyttötalousosan tavoitteiden sitovuustasot ovat seuraavat:

Valtuustoon nähden sitova taso on *toimialataso*, joita ovat hallinto- ja kehittämispalvelut, perusturvapalvelut, sivistyspalvelut ja tekniset palvelut.

Lautakuntaan nähden sitova taso on *vastuualuetaso*. Vastuualueen tavoitteita esitetään talousarviokirjassa lisäinformaationa ja perusteluna valtuustolle.

Toimialajohtoon nähden sitova taso on *tulosyksikkötaso*, joihin vastuualueet jakautuvat. Tulosyksikkötason tavoitteita ei esitetä talousarviokirjassa.

Investointiosassa on hankekohtaisesti sitova valtuustoon nähden. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille, ja niitä voidaan muuttaa vain valtuuston päätöksellä. Investointiosassa esitetään myös kokonaiskustannusarvio koko suunnittelukaudelle, jonka valtuusto hyväksyy taloussuunnitelmassa. Jos hankkeen tai hankkeen osan toteutuminen viivästyy talousarvioon arvioidusta, on investoinnin rahoitustarve jakotettava ja hyväksyttävä valtuustolla uudelleen.

Investointiosa

Pysyvien vastaavien omaisuushankinnan arvonlisäveroton euroraja on 10 000 € (pienhankintaraja). Tätä pienemmät yksittäiset hankinnat tulee hankkia käyttötalouden määrärahoilla.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa esitetään kokonaismenot ja -tulot vähennyslaskukaavan mukaisena laskelmana, joka päättyy tilikauden tulokseen. Lisäksi tuloslaskelmaosassa on esitetty tilikauden tuloksen käsittelyä koskeva suunnitelma.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan suunnitteluvuoden arvioidut rahan lähteet ja arvioitu rahan käyttö. Rahoitusosa on esitetty osana kunnan tulos- ja rahoituslaskelmaa.

4.2. Vastuut ja tilivelvollisuudet

Valtuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat kunnan ja kuntakonsernin johtamisesta. Kunnan toiminnot on hoidettava taloudellisesti ja niin, että vastuu tavoitteiden toteuttamisesta ja tuloksellisuudesta on selkeä.

Kunnan organisaatio jaetaan toimialoihin, vastuualueisiin ja tulosityksikköihin. Toimialat ovat hallinto- ja kehittämispalvelut, sivistyspalvelut, perusturvapalvelut sekä tekniset palvelut.

Vuoden 2019 talousarviossa toimielimet jakautuvat seuraaviin vastuualueisiin:

Toimielin	Vastuualue
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut Kehittämispalvelut Maaseutupalvelut
Perusturvalautakunta	Sosiaalipalvelut Ikäihmisten palvelut Perusterveydenhuolto Erikoissairaanhoido Ympäristöterveydenhuolto
Sivistyslautakunta	Sivistyshallinto Koulutus Vapaa-ajan palvelut Sompion kirjasto Varhaiskasvatus
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntatekniikka Tilapalvelut Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu

Toimielimet ovat tilivelvollisia valtuustoon nähden. Valtuustolle tilivelvollisia ovat

- 1) konserniyhtiöissä tilivelvollisia ovat toimitusjohtaja ja hallitukset,
- 2) kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja ja toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, perusturvajohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja)

Käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä lautakunnan tulee tarkistaa toimialansa tilivelvollisuudet.

4.3. Talousarvion toimeenpano ja toteutumisen seuranta

Vuoden 2019 talousarvion ja -suunnitelman 2020 - 2021 hyväksymisen jälkeen laaditaan käyttösuunnitelmat tammikuun 2019 loppuun mennessä. Talousarvion toimeenpanosta annetaan erillinen toimeenpano-ohje.

Toimeenpano-ohjeessa tullaan painottamaan tiukan talousseurannan toteuttamista ja heti vuoden alussa käynnistetään toimenpiteet talousarvion määrärahojen riittävyyden varmistamiseksi.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta ja raportoinnista vastaavat tilivelvolliset. Tilivelvolliset toimielimet raportoivat toiminnastaan kunnanhallitukselle ja -valtuustolle. Huhti- ja elokuun tilanteesta esitetään taloustilanne sisältäen arvio määrärahojen riittävyydestä. Lisäksi toimielinten tulee seurata alueensa määrärahojen riittävyyttä kuukausittain ja arvioida niiden riittävyyttä.

Mikäli määrärahat uhkaavat ylittyä, on toimielinten ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin ylityksen estämiseksi. Tilivelvollisten on ensisijaisesti hoidettava uhkaavat ylitykset toimivaltansa kuuluvilla toimenpiteillä. Mikäli toimielin ei kykene ratkaisemaan määrärahojen riittävyyssongelmaa toimivaltansa puitteissa, on se tuotava hallituksen ja valtuuston käsittelyyn mahdollisimman pian kuitenkin viimeistään marraskuun 2019 loppuun mennessä.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

4.4. Elinkeino- ja kehittämisrahaston käyttö

Kunnanvaltuusto päättää elinkeino- ja kehittämisrahaston kartuttamisesta tilinpäätöksen yhteydessä. Rahastoon siirretään varoja vain ylijäämäisestä tuloksesta. Rahastoon ohjataan valtuuston päätöksellä varoja omaisuuden luovutusvoitoista ja osinkotuloista.

Kunnanvaltuusto päättää talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä rahaston varojen käyttämisestä kehittämistoimiin. Talousarvioon varataan palkkoihin, avustuksiin, investointeihin sekä muihin menoihin menevät osuudet noudattaen talousarvion laadinnasta annettuja ohjeita.

Elinkeino- ja kehittämisrahaston varojen käytöstä päättää kunnanhallitus 51.000 euroon asti. 51.000 euron ylittävältä osalta varojen käytöstä päättää valtuusto.

Talousarvioon vuoden 2019 rahaston käyttö 200 000 € on suunniteltu seuraavasti: **Strategisten päämäärien edistämiseen Kunta on asuinpaikkana houkutteleva 67 500 €, Monipuolinen elinkeinoelämä 62 185 € ja Laadukkaat peruspalvelut 3 000 € sekä kh:n erikseen päättämiin kohteisiin 67 315 €.**

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

5.1. TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuualue Tarkastustoimi

Toimielin / sitovuustaso Valtuusto

Tilivelvollinen

Toiminta-ajatus Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Ulkoisen tarkastuksen ja arvioinnin tavoite on edistää kuntakonsernin ja kunnan toimintakulttuurin muutosjohtamista arvioinnin ja palautteen avulla. Arvioinnin lähtökohtana ovat valtuuston hyväksymät strategiat sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (valtuustoon nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Toimialan tavoite	Keinot	Mittari
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelujen tehokas tuottaminen, joustavuus, riittävyys tarpeisiin nähden Kuntalaisten hyvinvointi- ja viihtyvyys	Yhteistyö muiden toimijoiden kesken Hyvinvoiva työyhteisö Asiakaslähtöisyyden ensisijaisuus.	Nettokustannukset / asiakas Asiakaskyselyt Vertailu verrokkikuntiin
Tasapainoinen kunnan talous sekä hallinnon toimivuus	Lautakunnan toiminta tähtää kunnan strategisen päämäärän saavuttamiseen kunnan taloudessa ja hallinnossa	Kunnan talouden ja hallinnon tarkastus	Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus
Hallinnon toimivuus	Noudatetaan hyvää hallintotapaa ja lakien sekä säännösten noudattaminen	Hallinnon toimivuuden tarkastaminen ja seuranta	Päätösten täytäntöönpano

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvallisuustunteen vahvistaminen Yhteisöllisyys	Verkostoituminen, eri toimijoiden yhteistyö	Katuturvallisuusindeksi
Viihtyisä ympäristö	Hyvät vapaa-aikapalvelut Asuin ympäristön viihtyisyys	Vapaa-aikapalveluiden tarjonta Tonttien tarjonta	Asiakaskyselyt Tonttien, asuntojen määrä

Osallistuva yhteisö	Kuntalaisten aktivoiminen Järjestötyön vahvistaminen Yritysyhteistyön lisääminen	Kunnan toiminnasta tiedottaminen Etukäteisinformointi merkittävistä hankkeista Asiakaslähtöisyys	Tapahtumien määrä Yhdessä tuotettujen palveluiden määrä
---------------------	--	--	--

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (valtuustoon nähden sitova värikkö)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	-	-	-		-	-	-
Toimintamenot	- 36 199	- 39 500	- 39 500	0,0	-	- 39 639	- 39 862
Palkat ja palkkiot	- 5 257	- 6 700	- 6 700	0,0	-	- 6 751	- 6 810
Eläkekulut	- 175	- 36	- 36		-	- 36	- 37
Muut henkilösivukulut	- 11				-		
Palvelujen ostot	- 29 559	- 31 404	- 31 404	0,0	-	- 31 643	- 31 801
Aineet, tarvikkeet	- 200	- 160	- 160	0,0	-		-
Avustukset					-		
Muut toimintakulut	- 997	- 1 200	- 1 200	0,0	-	- 1 209	- 1 215
Toimintakate	- 36 199	- 39 500	- 39 500	0,0	-	- 39 639	- 39 862
Toimintakate €/asukas	4	5	5		0	5	5

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Uuden hankintastrategian arviointi
2020 - 2021	Sote- ja maakuntauudistuksen arviointi suhteessa kunnan palvelustrategiaan

5.2. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuualue	Vaalit
Toimielin / sitovuustaso	Valtuusto
Tilivelvollinen	Hallintosihteeri Sonja Julkunen
Toiminta-ajatus	Vaalien järjestäminen siten, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivän äänestyksessä vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (valtuustoon nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Toimialan tavoite	Keinot	Mittari
Laadukkaat peruspalvelut	Mahdollistetaan kattavasti mahdollisuudet äänestää kaikille. Äänestyspaikkojen ja äänestystapojen määrä pysyy aikaisempien vaalien tasolla. Aktiivinen tiedottaminen.	Ennakkoäänestys maaseutukylissä ja keskustan kau-poissa, vaalipäivän äänes-tys kunnanvirastolla ja maaseutukylissä	Äänestyspaikkojen määrä
	Äänestysprosentin nostami-nen keskustaajamassa	Äänestyspaikat, tiedotus	Äänestysprosentti, äänestys-paikkojen määrä

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite	Keinot	Mittarit
Osallistuva yhteisö	Varmistetaan äänestysmah-dollisuus kaikille kuntalaisille heidän kunnostaan riippu-matta	Muiden äänestystapojen lisäksi äänestysmahdolli-suus kotona ja sosiaali- ja terveydenhuollon palve-luysiköissä	Em. äänestystapojen käyttö, lkm paikkojen ja niissä äänestävien henki-löiden määrä

Taloussuunnitelma 2018 - 2020 (valtuustoon nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2018 / TA 2017	Muutos € TA 2018 / TA 2017	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	-	-	30 000		30 000	-	-
Tuet ja avustukset			30 000				
Toimintamenot	- 30 150	- 31 000	- 70 000	125,8	39 000		- 70 609
Palkat ja palkkiot	- 19 856	- 14 700	- 45 000	206,1	30 300		- 45 392
Eläkekulut	- 753	- 921	- 2 213		1 292		- 2 232
Muut henkilösivukulut	- 175	- 226	- 498		272		- 502
Palvelujen ostot	- 7 431	- 8 053	- 15 500	92,5	7 447		- 15 635
Aineet, tarvikkeet	- 361	- 4 000	- 1 500	-62,5	- 2 500		- 1 513
Avustukset					-		
Muut toimintakulut	- 1 574	- 3 100	- 5 289	70,6	2 189		- 5 335
Toimintakate	- 30 150	- 31 000	- 40 000	29,0	9 000	-	- 70 609
Toimintakate €/asukas	4	4	5		-1	0	8

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Eduskuntavaalit huhtikuussa, europarlamenttivaalit toukokuussa, maakuntavaalit mahdollisesti vuoden 2019 aikana. Varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikkojen vähentyessä kahdella tullaan panostamaan ennakkoäänestysmahdollisuuksiin. Ennakkoäänestys järjestetään sotilaskodissa Jääkäriprikaatin kanssa sovitulla tavalla.
2020 - 2021	v. 2020 ei säännönmukaisia vaaleja v. 2021 kuntavaalit, maakuntavaalit

Hallinto- ja kehittämispalvelut

5.3.	Toimielin:	KUNNANHALLITUS	Sitovuustaso:	Kunnanvaltuusto
5.3.1.	Vastuualue:	Hallintopalvelut	Sitovuustaso:	Kunnanhallitus
5.3.2.	Vastuualue:	Kehittämispalvelut	Sitovuustaso:	Kunnanhallitus
5.3.3.	Vastuualue:	Maaseutupalvelut	Sitovuustaso:	Kunnanhallitus

5.3. KUNNANHALLITUS

Toimiala	Hallinto- ja kehittämispalvelut
Toimielin / sitovuustaso	Valtuusto
Tilivelvollinen	Vs. talous- ja hallintojohtaja Antti Jämsén
Toiminta-ajatus	Hallinto- ja kehittämispalveluiden toimialan tehtävänä on tuottaa kunnan yleishallinnon, kehittämispalvelun ja maaseutupalvelut asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (valtuustoon nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Toimialueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Kuntastrategian onnistunut jalkauttaminen	Tasapainotetun tuloskortin käyttö	Toimialojen tasapainotettu tuloskortti Kyllä/ei
	Kunnan brändityö	Brändiasiakirja	Kyllä/ei
	Hyvä hallinto	Hyvän hallinnon palvelulu-pauksen laadinta	Toteutunut kyllä/ei
	Sosiaalisen median hyödyntä-minen	Vuorovaikutuksen ja kes-kustelun lisääminen so-messa	Kunnan osallisuus twitterissä Kyllä/ei
	Vapautuvien asunto-osakeyh-tiöiden myynti	Yrityskontaktit, tiedotusvä-lineet ja sähköiset myynti-kanavat	Myynti kpl
	Kirkonkylän ja kylien hyvin-voinnin ja elinvoimaisuuden edistäminen ja kehittäminen siten, että kunta koetaan asuinpaikkana houkuttelevana	Yhteistyö kunnan yrittäjien, kauppiasyhdistyksen ja ky-läyhdistyksien kanssa toi-mintaympäristön viihtyisyy-den lisäämiseksi	Erilaiset tilaisuudet kpl/v Kokousten lukumäärä kpl/v Kylätoiminnan toiminta-avus-tus, tapahtumatuki €/v
	Järjestökuntakumppanuuden toteutuminen		
	Tiedottamisen lisääminen	Tiedotuslehti 4 krt/v.	Toteutunut määrä / v.
	Osallistuva kuntalainen: val-tuustosalin visuaalinen vies-tintä	Suunnitelma valtuustosalin visuaalisesta viestinnästä	Toteutunut kyllä/ei
	Täsmäviestintä Led –tauluilla Jäämerentiellä liikennöiville ja kotisivujen uudistaminen kun-tabrändiä tukevaksi	Led- taulun hankinta ja kunnan, viestintätiimin ja yrittäjien yhteistyö taulujen ylläpidossa	Tehty kyllä/ei

Elinkeinorakenne on monipuolinen	Uudet työpaikat Edistetään ja tuetaan monipuolista elinkeinorakennetta ja jalostusarvon kasvua	Yhteistyö ja verkottuminen kaivostoimijoiden, matkailuyritysten ja metsähallituksen kanssa. Kaivossopimus. Tiedotetaan asiakkaita ajankohtaisista asioista ja hankkeista	Työttömyysaste/maakunta/koko maa % Koulutus- ja tiedotustilaisuuDET kpl/v SuoramyyntitilaisuuDET kpl/v
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, yhdenvertaisesti, kustannustehokkaasti, joustavasti ja ne ovat laadukkaita. Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin. KY-verkon ja Twebin hyödyntäminen	Asiakaskyselyjen pohjalta tehtävät kehittämistoimet Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö KY-verkko –tilaisuudet henkilöstölle. Kuntayhteistyö, KanTa –palveluyhteydet, valtionhallinnon palvelut ja Suomi.fi –palveluväylä.	Asiakastytytyväisyyden taso Henkilöstön kehityskeskustelut toteuma 100 % Toteutunut kyllä/ei

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Keinot (vastuualueittain)	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvallisuussuunnitelma Edistetään kunnan ja kyläturvallisuuden toteutumista, turvataitojen vahvistaminen maaseutukylissä	Turvallisuussuunnitelman laadinta 2019-2022 Turvallisuussuunnitelma osaksi kunnan sähköistä hyvinvointikertomusta Jalkauttaminen Käynnistetään Defibrillaattorit kyliin - Kyläturvallisuuden edistäminen –hankeen avulla	Valmis kyllä/ei Hanke käynnissä kyllä/ei Deffat hankittu kyllä/ei Kylien turvallisuussuunnitelmien lukumäärä kpl/v
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisä ympäristö ja asuminen Markkinoidaan Sodankylää viihtyisänä kotikuntana uusille asukkaille ja matkailijoille	Vuoden kehitettävän kylän valinta ja kylän kehittämissuunnitelman laatiminen Hyödynnetään vuoden 2018 uusien asukkaiden kyselyä markkinointimateriaalin tuottamisessa ja viestinnässä	Tehty kyllä/ei Hankkeet kyllä/ei Kuntaa markkinoivien uutisten määrä ja levinneisyys
Osallistuva yhteisö	Yritys- ja järjestöyhteistyön kehittäminen	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä maaseutuyrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa Verkostoituminen	Toteutunut kyllä/ei

	Lisätään vanhus- ja vammais-neuvoston sekä nuorisovaltuuston toimintaedellytyksiä	Järjestetään vaikuttamistoimielimille koulutusta ja kuullaan toimielimiä heidän osallisuusmahdollisuuksiensa kehittämiseksi	Koulutus- ja kehittämissäviiden määrä/kpl
--	---	---	---

Taloussuunnitelma 2018 - 2020 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	2 750 470	2 360 693	1 954 854	-17,2	- 405 839	1 977 726	1 994 141
Myyntituotot	1 518 298	1 482 930	1 241 428	-16,3	- 241 502	1 255 953	1 266 377
Maksutuotot	136 766	169 500	119 300	-29,6	- 50 200	120 696	121 698
Tuet ja avustukset	890 958	664 263	492 926	-25,8	- 171 337	498 693	502 832
Muut toimintatuotot	204 448	44 000	101 200	130,0	57 200	102 384	103 234
Toimintamenot	- 7 221 771	- 7 064 369	- 6 522 853	-7,7	- 541 516	- 6 555 467	- 6 588 245
Palkat ja palkkiot	- 2 603 818	- 2 558 849	- 2 276 053	-11,1	- 282 796	- 2 287 433	- 2 298 870
Eläkekulut	- 681 859	- 709 015	- 560 123	-21,0	- 148 892	- 562 924	- 565 738
Muut henkilösivukulut	- 90 055	- 118 320	- 101 855	-13,9	- 16 465	- 102 364	- 102 876
Palvelujen ostot	- 2 163 782	- 2 011 127	- 2 034 530	1,2	23 403	- 2 044 703	- 2 054 926
Aineet, tarvikkeet	- 97 936	- 155 327	- 47 991	-69,1	- 107 336	- 48 231	- 48 472
Avustukset	- 1 012 251	- 990 182	- 1 018 182	2,8	28 000	- 1 023 273	- 1 028 389
Muut toimintakulut	- 572 071	- 521 549	- 484 119	-7,2	- 37 430	- 486 540	- 488 972
Toimintakate	- 4 471 300	- 4 703 676	- 4 567 999	-2,9	- 135 677	- 4 577 741	- 4 594 104
Toimintakate €/asukas	523	550	535		16	536	538

Taulukkoon on tilinpäätös 2017 luvut on muutettu vertailukelpoiseksi vuoden 2018 talousarviolukuihin nähden, koska Perusturvalautakunnan Sosiaalipalvelun vastuualueelta on siirretty Työllistämispalvelun määräraha Kehittämispalvelun vastuualueelle.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)	
2019	Maakuntauudistuksen huomioiminen. Kuntaorganisaation uudistaminen elinvoimaa, yrittäjyyttä ja työllisyyttä tukevaksi. MS O365, Tweb ja KY-verkko on aktiivisessa käytössä. Kylätoiminnan painopisteenä on kyläturvallisuuden sekä järjestö- kuntakumppanuuden toteutumisen edistäminen.
2020 – 2021	Maakuntauudistuksen edellyttämiin toimiin on ryhdytty yhteistyössä henkilöstön kanssa. Kunnan uusi organisaatio on käytössä 2021. Maatalousyrittäjien lomituspalvelut, maataloushallinto ja viljelijätukien hallintotehtävät sekä maaseudun kehittämiseen liittyviä tehtäviä siirtyy maakunnalle 1.1.2021, mikäli maakuntauudistusta koskeva lainsäädäntö etenee aikataulussaan. Palveluverkko tulee säilymään kunnissa. Maaseutupalvelujen henkilöstöä koskeva rakenneuudistus tulee ottaa huomioon.

5.3.1.

Vastuualue

Hallintopalvelut

Toimielin / sitovuustaso Kunnanhallitus

Tilivelvollinen Vs. talous- ja hallintojohtaja Antti Jämsén

Toiminta-ajatus Hallintopalveluiden tehtävänä on tuottaa kunnallishallinnolta vaadittavia hallinnon ja johdon avustamiseen tarkoitettuja sisäisiä ja ulkoisia tukipalveluita, kuten talous-, henkilöstö-, viestintä-, arkistointi-, kirjaamo- ja neuvontapalvelut asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti. Hallintopalveluiden tehtäviin kuuluu kunnanhallituksen, kunnanvaltuuston, nuorisovaltuuston ja keskusvaalilautakunnan asioiden valmistelu- ja täytäntöönpano. Lisäksi hallintopalveluiden toimesta hoidetaan tarkastuslautakunnan avustamistehtävät.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (valtuustoon nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Kunnalla on tunnistettava ja erottuva brändi, jonka avulla tehdään tehokasta kunta- ja markkinointiviestintää eri kohderyhmille	Kirkastetaan kunnan brändi, määritellään markkinointiviestinnän tavoitteet ja kohderyhmät sekä laaditaan brändikäsikirja	Uuden brändin ja brändikäsikirjan valmistuminen kyllä / ei Tiedotuslehden julkaiseminen 4 krt/v.
Laadukkaat peruspalvelut	Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa laadukkaita peruspalveluita kuntalaisille	Kehitetään työyksiköiden vuorovaikutusosaamista koulutuksen avulla sekä ottamalla käyttöön työyhteisösovittelun toimintamalli. Valmistellaan ikäjohtamisen toimintamalli, jolla tuetaan työn ja henkilökohtaisen elämän yhteensovittamista sekä ehkäistään ikäsyRJintää.	Riskien arvioinnin tulokset työhyvinvoinnin osa-alueelta, tavoitetasona vähentää sietämättömien riskien määrää tältä osa-alueelta 10 %. Ikäjohtamisen toimintamallin valmistuminen kyllä / ei

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvallisuussuunnitelma	Laaditaan turvallisuussuunnitelma 2019-2022 Turvallisuussuunnitelma osaksi kunnan sähköistä hyvinvointikertomusta Jalkauttaminen	suunnitelman valmistuminen kyllä / ei

Viihtyisä ympäristö	Viihtyisä ympäristö ja asuminen Markkinoidaan Sodankylää viihtyisänä kotikuntana uusille asukkaille ja matkailijoille	Vuoden kehitettävän kylän valinta ja kylän kehittämissuunnitelman laatiminen Hyödynnetään vuoden 2018 uusien asukkaiden kyselyä markkinointimateriaalin tuottamisessa ja viestinnässä	Hankkeet kyllä/ei Kuntaa markkinoivien uutisten määrä ja levinneisyys
Osallistuva yhteisö	Yritys- ja järjestöyhteistyön kehittäminen Lisätään vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston toimintaedellytyksiä	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä maaseutu-yrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa Verkostoituminen Järjestetään vaikuttamistomielimille koulutusta ja kuullaan toimielimiä heidän osallisuusmahdollisuuksiensa kehittämiseksi	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Koulutus- ja kehittäispäivien määrä

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	436 851	183 100	218 476	19,3	35 376	226 453	228 332
Myyntituotot	144 444	82 500	82 026	-0,6	- 474	85 209	85 916
Maksutuotot					-		
Tuet ja avustukset	128 902	100 600	36 450		- 64 150	37 864	38 179
Muut toimintatuotot	163 505		100 000		100 000	103 380	104 238
Toimintamenot	- 2 598 917	- 2 678 106	- 2 618 658	-2,2	- 59 448	- 2 638 560	- 2 661 515
Palkat ja palkkiot	- 680 437	- 688 241	- 696 241	1,2	8 000	- 701 532	- 707 636
Eläkekulut	- 208 279	- 222 992	- 219 733	-1,5	- 3 259	- 221 403	- 223 329
Muut henkilösivukulut	- 13 173	- 23 685	- 22 081	-6,8	- 1 604	- 22 249	- 22 442
Palvelujen ostot	- 1 314 103	- 1 373 227	- 1 290 074	-6,1	- 83 153	- 1 299 879	- 1 311 188
Aineet, tarvikkeet	- 29 854	- 20 142	- 22 164	10,0	2 022	- 22 332	- 22 527
Avustukset	- 2 254	- 51 000	- 25 000	-51,0	- 26 000	- 25 190	- 25 409
Muut toimintakulut	- 350 817	- 298 819	- 343 365	14,9	44 546	- 345 975	- 348 985
Toimintakate	- 2 162 066	- 2 495 006	- 2 400 182	-3,8	- 94 824	- 2 412 107	- 2 433 183
Toimintakate €/asukas	253	292	281		11	282	285

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Organisaation uudistaminen huomioi maakuntauudistuksen ja tukee kunnan elinvoimaisuutta, yrittäjyyttä ja työllisyyttä. MS O365, Tweb ja Ky-verkko on aktiivisessa käytössä ja kunnan brändityö on valmista. Maahanmuuton kotouttaminen siirtyy 1.1.2019 Sosiaalipalvelun tehtäviin.
2020 - 2021	Maakuntauudistuksen edellyttämiin toimiin on ryhdytty yhteistyössä henkilöstön kanssa. Kunnan uusi organisaatio on käytössä 2021.

5.3.2.

Vastuualue

Kehittämispalvelut

Toimielin /sitovuustaso

Kunnanhallitus

Tilivelvollinen

Kehittämisjohtaja Jukka Lokka

Toiminta-ajatus

Kehittämispalveluiden vastuualueen tehtävänä on edistää kunnan elinvoimaisuutta kuntastrategian määrittelemillä painopistealoilla, joita ovat biotalous (sisältäen perinteiset maa-, metsä- ja porotalouden), matkailu, kaivosteollisuus sekä tiede ja tutkimus. Nämä painopistealueet ovat tarkemmin määritelty kunnan elinkeinopoliittisessa ohjelmassa. Kehittämispalvelut huolehtii yhteistyössä maankäyttö ja mittaus -vastuualueen kanssa maankäytön suunnittelusta ja vastaa maaseudun kehittämisestä maaseutuhallinnon kanssa sekä pyrkii luomaan aluetaloudellisesti vahvoja toimintoja. Kehittämispalvelut vastaa Sodankylän kunnan työllisyyspalveluiden koordinoinnista sekä yritysneuvonnasta.

Kehittämispalvelut toimii budjettivaroin sekä hankkeiden kautta saatavien merkittävien lisäresurssien avulla.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva / Turvallinen arki ja ympäristö / Turvataitojen vahvistaminen & yhteisöllisyys ja verkostoituminen	Vastuualueen ydintoiminnot eivät suoraan vaikuta tavoitteeseen.		
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva / Viihtyisä ympäristö / Vapaa-aikapalveluiden kehittäminen	Yleisötapatumien kehittäminen Vapaa-aikapalveluita tarjoavien yritysten etabloituminen / kehittäminen	Tapahtuma-avustukset tilaisuuksien järjestäjille Kehittämispalvelut avustaa tapahtumien järjestämisessä Sodankylä -talon tarjonnan kehittäminen Toimijoiden etsiminen ja liiketoimintaedellytysten kartoitus yritysten kanssa	Avustusten määrä € Avustettavien tapahtumien määrä kpl Matkailuneuvonta osana kunnanviraston yhteispalvelupistettä (kyllä / ei) Sodankylä –talolla kulttuuri ja käsityöläistoimintaa (kyllä / ei) Etabloituneet toimijat kpl Syntyneet palvelutoiminnot kpl
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva / Viihtyisä ympäristö / Asumisen kehittäminen	Riittävän hyvätasoisien asuntojen saatavuus kunnassa	Alustava sopimus kaivos-yhtiöiden kanssa asuntotuotannon järjestämisestä	Sopimus (kyllä / ei)

Kunta on asuinpaikkana houkutteleva / Osallistuva yhteisö / yhteisö kasvattaa ja tukee	Vastuualueen ydintoiminnot eivät suoraan vaikuta tavoitteeseen		
Osallistuva yhteisö / Järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Yhteistyön kehittäminen 3. sektorin kanssa	3. sektorin toimijoiden avustaminen palvelututannon kehittämisessä Yhteiset hankkeet kolmannen sektorin kanssa	Tehdyt kehittämissuunnitelmat kpl Yhteiset hankkeet kpl
Osallistuva yhteisö / Yritysyhteistyön kehittäminen (yhteistyössä toteutetut palvelut)	Alueellisen työllisyyden hoidon organisointi kunnan alueella	Yhteistyö Seitasäätiön ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa	Alueellinen toimintamalli sovittuna ja käytössä (kyllä / ei)
Monipuolinen elinkeinoelämä / biotalous / alkutuotannon määrän ja jalostusarvon kasvu	Paikallisen uuden infrastruktuurin ja toimintamallien edistäminen Kunnan hankintapolitiikan vaikuttaminen paikallisiin biotalouden tuotteisiin Bio- ja kiertotalouden edistäminen kunnan alueella	Hankkeiden avulla toimintamallien luonti Toimijoiden etsiminen ja liiketoimintaedellytysten kartoitus yritysten kanssa Kunnan hankintoihin osallistuvien yritysten neuvonta Aiheeseen liittyvien ohjelmien valmistaminen	Hankkeiden lukumäärä biotalouden eri sektoreilla (kpl / sektori) Syntyneet palvelu- ja tuotantotoiminnot kpl Avustettu julkisiin hankintakilpailuihin osallistuneet yritykset lukumäärä kpl Kunnan energiastrategia valmis (kyllä / ei) Bio- ja kiertotalouden kunnallinen edistämishjelma (vert. EUn palkitsema lin kunnan ohjelma) - valmisteluhanke käynnissä (kyllä / ei)
Monipuolinen elinkeinoelämä / matkailu / Matkailutulon lisääntyminen	Sodankylän kunnan matkailun kehittämisen toimenpideohjelman toteuttaminen	Matkailun liittymäliikenteen kehittäminen Sähköisten matkailupalveluiden käyttöönoton edistäminen alueen matkailuyrityksissä Matkailun markkinointiavustukset Keskustan alueen palveluiden käyttöä edistävä organisointi (Esim. Likiliike –konsepti) Tapahtumakoordinaatio –hanke	Osallistuminen liikkumisen alustapalveluiden kehittämiseen (kyllä / ei) Bussivuorojen lkm asemilta keskeisimpiin matkailukeskuksiin/-keskittyisiin Verkkokauppa sovelluksia ja/tai somekanavia käyttöönotaneiden yritysten lukumäärä kpl Avustukset € Konsepti käytössä (kyllä / ei) Hanke käynnissä (kyllä / ei)

	Tapahtumien koordinoinnin järjestäminen Osallistuminen maakunnallisiin matkailumarkkinoinnin yhteistoimenpiteisiin	House of Lapland / Visit Arctic Europe	Yhteistyöhankkeet kpl
Monipuolinen elinkeinoelämä / matkailu / Matkailuinvestointien hankkiminen alueelle	Majoituskapasiteetin lisääminen Reitti- ja palveluinvestoinnit (Yhteistyössä Teknisen toimen kanssa)	Metsähallituksen maanhinnoitteluun ja lupapolitiikkaan vaikuttaminen Potentiaalisten investoreiden ja operaattoreiden kartoittaminen Kunnan roolin täsmentäminen osana investointeja Uusien lähireittien suunnittelu Osallistuminen torialueen ja kirkkopuiston kehittämiseen Osallistuminen opastus- ja aluevalaistussuunnitelmien valmisteluun ja toteutukseen	Sopimus uusista hinnoittelu- ja lupaperiaatteista (kyllä / ei) Kontaktit investoreihin ja operaattoreihin kpl Kunnanhallituksessa määritelty kunnan osallistumismuodot investoinneille (kyllä / ei) Uudet reittisuunnitelmat kpl Osallistuminen suunnitteluprosessiin (kyllä / ei) Osallistuminen suunnitteluprosessiin (kyllä / ei)
Monipuolinen elinkeinoelämä / kaivosteollisuus / Sodankylästä kehittyä kaivosteollisuuden logistiikka ja palvelukeskus	Kaivospalvelukeskus Kaivosohjelman toteuttaminen Kaivossopimus / -säätö Vastuullisen kaivostoiminnan verkosto	Elinkeinopoliittisen ohjelman päivitys (osana kehittämisen palveluiden uudelleenmäärittystä) Uusien palveluiden mukainen organisointisuunnitelma (koskee kaikkia kehittämisen palveluita) Pienkaivostoiminnan kehittäminen –hanke Kestävän kaivostoiminnan –hanke Sähköinen kaivospalvelusovellus -hanke Alueellinen kaivossopimus Kaivossopimukseen liittyvän säätöön perustamiskirja valmistetaan Aktiivinen osallistuminen vastuullisen kaivostoiminnan verkoston toimintaan	ELPO –valmistunut (kyllä/ei) Kehittämispalveluiden uusi organisointimalli valmistunut (kyllä/ei) Hanke käynnissä (kyllä / ei) Hanke käynnissä (kyllä / ei) Hanke käynnissä (kyllä / ei) Kaivossopimus on hyväksytty (kyllä/ei) Säätöön perustamiskirjan valmistelu on aloitettu (kyllä/ei) Osallistuminen verkoston kokouksiin kpl

Monipuolinen elinkeinoelämä / Tiede ja tutkimus / Innovaatiotoiminta vahvistuu	Innovaatiokeskus –toiminnot kehittyvät osaksi kunnan elinkeinopalveluita	Arktinen Geoinnovaatiokeskus –hanke kehittää innovaatioverkostoa Innovaatiokeskus toimintamallina integroidaan osaksi kehittämisen uutta organisointia	Toimintamalli on hankkeessa luotu (kyllä/ei) Kehittämistoimintojen uusi organisointimalli valmistunut (kyllä/ei)
Monipuolinen elinkeinoelämä / Tiede ja tutkimus / Monipuolinen elinkeinoelämää tukeva koulutustarjonta	Turvataan toisen asteen koulutustarjontaa Sodankylässä Yhteistyösopimukset ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa	Yhteistyö ja yhteismarkkinointi LAOn kanssa Koulutuspolkujen käytönnoton suunnitteluun osallistuminen Uudet yhteistyösopimukset Opinnäytetöiden aktiivinen edistäminen kunnan alueella	Tehdyt markkinointitoimenpiteet kpl Koulutuspoluista sopimuksia sivistystoimen ja ulkopuolisten oppilaitosten kanssa tehtynä kpl Sopimusten määrä kpl Välitettyjen opinnäytetöiden määrä kpl
Monipuolinen elinkeinoelämä / Tiede ja tutkimus / Arktinen testaustoiminta	Testaustoimintaympäristön kehittäminen osaksi kunnallista yrityspalvelutuotantoa Testaustoiminnan ja näihin liittyvien tukitoimintojen infrastruktuurin rakentaminen	Testausympäristöt toimintamallina integroidaan osaksi kehittämisen uutta organisointia Infran suunnitteluun osallistuminen	Uusi ELPO –valmistunut (kyllä/ei) Kehittämistoimintojen uusi organisointimalli valmistunut (kyllä/ei) Osallistuttu (kyllä / ei)
Laadukkaat peruspalvelut / palvelurakenteen joustavuus / palvelutuotantoa kehitetään asiakaslähtöisesti	Matkailuneuvonta siirtyy osaksi kunnan palvelupistettä Kehittämistoimintojen järjestelyissä sidosryhmät mukana Yrityshakemiston kehittäminen	Selvitetään mahdollisuudet yhden luukun periaatteen laajentamiseen kunnanviraston yhteydessä Sidosryhmien kanssa työpajat / tilaisuudet Yritykset ja palvelutuottajat ovat kattavasti hakemistossa	Selvitys tehty (kyllä / ei) Sidosryhmätapaamiset kpl Vuoden lopussa 50 % virallisesta yrityskannasta on kunnan yrityshakemistossa
Laadukkaat peruspalvelut / palvelurakenteen joustavuus / yhteistyökykyinen ja hyvinvoiva työyhteisö	Yhteistyökykyinen ja hyvinvoiva työyhteisö	Kehittämiskeskustelut Virkistystoiminta Tyky –toiminta aktiiviseksi	Kehittämiskeskustelut kaikkien kanssa käytynä (kyllä / ei) Neljä virkistyspäivää vuodessa (kyllä / ei) Yhteinen tyky –tapahtuma 2 kertaa kuukaudessa (osallistumisasiivisuus)
Laadukkaat peruspalvelut / palvelurakenteen joustavuus / palveluiden kustannukset eivät nouse	Resurssien järkevä käyttö	Sähköisien järjestelmien käyttö	CRM käytössä, kaikki henkilöt käyttävät järjestelmiä (kyllä / ei)

			SharePoint käytössä, kaikki henkilöt käyttävät järjestelmiä (kyllä / ei)
Laadukkaat peruspalvelut / palvelurakenteen joustavuus / kokonaistaloudellisesti kilpailukykyiset palvelut	Vastuualueen ydintoiminnot eivät suoraan vaikuta tavoitteeseen.		
Laadukkaat peruspalvelut / asiakkaan omatoimisuus / asiakkaan vastuu omasta hyvinvoinnista vahvistuu	Vastuualueen ydintoiminnot eivät suoraan vaikuta tavoitteeseen.		

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)							
	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	862 489	619 363	469 676	-24,2	- 149 687	487 899	491 949
Myyntituotot	73 889	25 500	18 500	-27,5	- 7 000	19 218	19 377
Maksutuotot		549 863		-100,0	- 549 863		-
Tuet ja avustukset	747 657	44 000	449 976	922,7	405 976	467 435	471 315
Muut toimintatuotot	40 943		1 200		1 200	1 247	1 257
Toimintamenot	- 3 043 252	- 2 666 115	- 2 474 124	-7,2	- 191 991	- 2 492 927	- 2 514 616
Palkat ja palkkiot	- 992 378	- 882 652	- 717 832	-18,7	- 164 820	- 723 288	- 729 580
Eläkekulut	- 196 928	- 174 168	- 149 762	-14,0	- 24 406	- 150 900	- 152 213
Muut henkilösivukulut	- 39 139	- 36 179	- 27 578	-23,8	- 8 601	- 27 788	- 28 029
Palvelujen ostot	- 607 308	- 391 781	- 527 156	34,6	135 375	- 531 162	- 535 783
Aineet, tarvikkeet	- 55 717	- 121 585	- 7 700	-93,7	- 113 885	- 7 759	- 7 826
Avustukset	- 948 157	- 870 182	- 919 182	5,6	49 000	- 926 168	- 934 225
Muut toimintakulut	- 203 626	- 189 568	- 124 914	-34,1	- 64 654	- 125 863	- 126 958
Toimintakate	- 2 180 763	- 2 046 752	- 2 004 448	-2,1	- 42 304	- 2 005 028	- 2 022 667
Toimintakate €/asukas	255	240	235		5	235	237

Taulukkoon on tilinpäätös 2017 luvut muutettu vertailukelpoiseksi vuoden 2018 talousarviolukuihin nähden, koska Perusturvalautakunnan Sosiaalipalvelun vastuualueelta on siirretty Työllistämispalvelun määräraha Kehittämispalvelun vastuualueelle.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)	
2019	ELPON päivitys sekä kehittämistoimintojen uudelleen organisointi Painopistealueiden ohjelmien päivitys; Biotalous, Tiede ja tutkimus, Matkailu Yhteis palvelupisteen organisointi ja Sodankylä -taloon liittyvät järjestelyt Kunnan elinvoimaisuutta tukevan organisaation suunnittelu
2020 - 2021	Kunnanviraston vapautuvien tilojen uudelleen järjestelyt (SOTE) Kunnan elinvoimaisuutta tukeva organisaatio otetaan käyttöön

5.3.3.

Vastuualue

Maaseutupalvelut

Toimielin / sitovuustaso

Kunnanhallitus

Tilivelvollinen

Maaseutupäällikkö Eini Kivilompolo

Toiminta-ajatus

Maaseutupalvelujen vastuualueen tehtävänä on toimia maaseutuviraston maksajavirastoyksikkönä vastaten maaseutuhallinnon tehtävistä Sodankylän kunnassa. Sodankylän paikallisyksikkö vastaa maatalousyrittäjien lomituspalveluista Sodankylän, Kittilän, Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa. Maaseutupalvelujen tehtäviin kuuluu myös kunnan kylätoiminta, kylien hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden edistäminen sekä kunnan metsäasiat.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva:	Järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen Edistetään järjestö-kuntakumppanuuden toteutumista Kylien hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden edistäminen ja kehittäminen siten, että kylät koetaan asuinpaikkana houkuttelevina Edistetään kyläturvallisuuden toteutumista Kylien näkyvyyden lisääminen Edistetään kylän kehittämissuunnitelmien päivittämistä.	Aktivoidaan kyläyhdistyksiä kehittämään ja edistämään ympäristön viihtyisyyttä huomioiden erilaiset tarpeet Järjestetään yhdessä Vuoden Kylä 2019 kanssa kyläpäivätapahtuma. Järjestetään kyläturvallisuuden edistämiseksi koulutus-tilaisuuksia. Jaetaan ja välitetään tietoa kyläyhdistyksille sekä kerätään tietoa kyliltä ajankoh- taisista asioista ja välite- tään eteenpäin	Erilaiset tilaisuudet kpl/v Kokousten lukumäärä kpl/v Kylätoiminnan toiminta-avus- tus, tapahtumatuki €/v Kylien turvallisuussuunnitel- mien lukumäärä kpl/v Tiedotteiden lukumäärä kpl/v Kylän kehittämissuunnitelmia on päivitetty kpl/v
Elinkeinorakenne on moni- puolinen:	Alkutuotannon jalostusarvon kasvu: Maaseutupalvelut edistävät ja tukevat monipuolista elinkei- norakennetta. Tavoite: Vähintään 1 koulutus- tilaisuus maatalousyrittäjille, vähintään 1 suoramyyntitilai-	Asiakaslähtöinen ja osaava henkilöstö opastaa ja tie- dottaa asiakkaita ajankoh- taisista asioista ja hank- keista. Sidosryhmäyhteistyö	Koulutus- ja tiedotustilaisuu- det kpl/v Suoramyyntitilaisuudet kpl/v Tiedotteet kpl/v

	suus alkutuottajille, kyläläisille, vähintään 4 tiedotetta/kohderyhmä. Kunnan metsien hoito- ja hakkuutoimet toteutetaan vuoden 2018 metsätaloussuunnitelman pohjalta huomioiden vuotuinen kasvutuotto.	Tehdään metsätaloussuunnitelman mukaiset toimenpiteet.	Tehty kyllä/ei
Laadukkaat peruspalvelut:	Palvelurakenteen joustavuus: Maaseutupalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, yhdenvertaisesti, kustannustehokkaasti, joustavasti ja ne ovat laadukkaita. Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin. Tavoitetaso: Asiakastyytyväisyys on 4 asteikolla 1 – 5. Täydennys- ja lisäkoulutuspäiviä tarpeen mukaan, 3 pv/hlö. Opastus-/perehdytyspäiviä tarpeen mukaan, 1 pv/hlö. Maakuntaudistukseen valmistautuminen Maa- ja porotaloudelle menevät tuet ja korvaukset maksetaan ajallaan.	Asiakaskyselyjen pohjalta tehtävät kehittämistoimet Osaamista kehitetään koulutussuunnitelman mukaisesti. Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista, riittävästä perehdytyksestä, opastuksesta ja varmistetaan riittävä ammattitaitoisen henkilöstön määrä. Muutosjohtamiseen ja tiedottamiseen panostaminen Tarjotaan sähköisiä palveluja niitä tarvitseville, annetaan neuvontaa ja opastusta	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos Toteutuneet täydennys- ja lisäkoulutuspäivät kpl/v Opastuksen ja perehdytyksen lukumäärä pv/v Toteutuneet lakisääteiset vuosiloma ja -sijaisapupäivät pv/asiakas Henkilöstön kehityskeskustelut toteuma 100 % Toteutunut kyllä/ei Tiedostus/tiedotteet kpl/v Hakijat hlö/v Maksetut tuet €/v

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Tiedon lisääminen kyläturvallisuudesta, turvataitojen vahvistaminen maaseutukylissä	Käynnistetään Defibrillaattorit kyliin - Kyläturvallisuuden edistäminen –hankkeen avulla Teemaillat kylissä	Hanke käynnissä kyllä/ei Tilaisuudet kpl/v Deffat hankittu kyllä/ei

Viihtyisä ympäristö	Viihtyisä ympäristö ja asuminen	Vuoden kehitettävän kylän valinta ja kylän kehittämissuunnitelman laatiminen	Toteutunut kyllä/ei Tehty kyllä/ei Hankkeet kyllä/ei
Osallistuva yhteisö	Yritys- ja järjestöyhteistyön kehittäminen	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä maaseutuyrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa Verkostoituminen	Toteutunut kyllä/ei

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)							
	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	1 451 131	1 558 230	1 266 702	-18,7	- 291 528	1 315 850	1 326 772
Myyntituotot	1 299 966	1 374 930	1 140 902	-17,0	- 234 028	1 185 169	1 195 006
Maksutuotot	136 766	169 500	119 300	-29,6	- 50 200	123 929	124 957
Tuet ja avustukset	14 399	13 800	6 500	-52,9	- 7 300	6 752	6 808
Muut toimintatuotot					-	-	-
Toimintamenot	- 1 579 603	- 1 720 148	- 1 430 071	-16,9	- 290 077	- 1 440 940	- 1 453 476
Palkat ja palkkiot	- 931 004	- 987 956	- 861 980	-12,8	- 125 976	- 868 531	- 876 087
Eläkekulut	- 276 652	- 311 855	- 190 628	-38,9	- 121 227	- 192 077	- 193 748
Muut henkilösivukulut	- 37 744	- 58 456	- 52 196	-10,7	- 6 260	- 52 593	- 53 050
Palvelujen ostot	- 242 487	- 262 119	- 217 300	-17,1	- 44 819	- 218 951	- 220 856
Aineet, tarvikkeet	- 12 366	- 13 600	- 18 127	33,3	4 527	- 18 265	- 18 424
Avustukset	- 61 841	- 69 000	- 74 000	7,2	5 000	- 74 562	- 75 211
Muut toimintakulut	- 17 509	- 17 162	- 15 840	-7,7	- 1 322	- 15 960	- 16 099
						-	-
Toimintakate	- 128 472	- 161 918	- 163 369	0,9	1 451	- 125 090	- 126 704
Toimintakate €/asukas	15	19	19		0	15	15

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)	
2019	Maatalousyrityksen tulevat vähenemään maatalouden rakennemuutoksen ja heikon kannattavuuden vaikutuksesta, mikäli tähän ei saada muutosta, niin sukupolvenvaihdoksia ei synny samaan tahtiin kuin luopujia on. Kylätoiminnan painopisteenä on kyläturvallisuuden edistäminen ja kehittäminen sekä tiedonjakaminen mahdollisuuksista edistää kylien elinvoimaisuutta kunta- järjestökumppanuuden kautta.
2020 - 2021	Maatalousyrittäjien lomituspalvelut, maataloushallinto ja viljelijätukien hallintotehtävät sekä maaseudun kehittämiseen liittyviä tehtäviä siirtyy maakunnalle 1.1.2021, mikäli maakuntauudistusta koskeva lainsäädäntö etenee aikataulussaan. Palveluverkko tulee säilymään kunnissa. Maaseutupalvelujen henkilöstöä koskeva rakenneuudistus tulee ottaa huomioon.

Perusturvapalvelut

5.4.	Toimielin:	PERUSTURVALAUTAKUNTA	Sitovuustaso:	Kunnanvaltuusto
5.4.1.	Vastuualue:	Sosiaalipalvelut	Sitovuustaso:	Perusturvalautakunta
5.4.2.	Vastuualue:	Ikäihmisten palvelut	Sitovuustaso:	Perusturvalautakunta
5.4.3.	Vastuualue:	Perusterveydenhuolto	Sitovuustaso:	Perusturvalautakunta
5.4.4.	Vastuualue:	Erikoissairaanhoido	Sitovuustaso:	Perusturvalautakunta
5.4.5.	Vastuualue:	Ympäristöterveydenhuolto	Sitovuustaso:	Perusturvalautakunta

5.4. PERUSTURVALAUTAKUNTA

Toimiala

Perusturvapalvelut

Toimielin / sitovuustaso

Valtuusto

Tilivelvollinen

Vs. Perusturvajohtaja Kati Aikio

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia sosiaalipalveluita sekä terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon palveluita.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Vaikuttavat, asiakaslähtöiset ja oikea-aikaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut		Onko noudatettu lakisääteisiä määräaikoja - lastensuojelussa - vammaispalveluissa - toimeentulotuessa kyllä/ei Valtioneuvoston asetus neuvolapalveluista sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollosta: toteutuminen kyllä/ ei Hoitotakuun määräaikojen noudattaminen - kiireetön hoito - suun terveydenhuolto kyllä/ei Jonotilanne: lastenneuvola (lakisääteiset määräaikaistarkastukset) äitiysneuvola ehkäisyneuvola koululaisten ikäkausitarkastukset suunterveydenhuolto
Laadukkaat peruspalvelut	Parannetaan palvelujen turvallisuutta ja laatua	Laadun tarkkailu ja asiakaspalautteet Toimitaan turvallisuus- ja laatusuunnitelmien mukaisesti.	Valitusten, kanteluiden, muistutusten määrä / vuosi Laatu- ja potilasturvallisuus-, palo- ja pelastus-, valmius-, lääkehoitosuun-

	Turvataan palveluihin tarvittavat voimavarat ja osaaminen Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ja työssä jaksamisen tukeminen	Henkilökunnan suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ja tarpeen mukainen täydennyskoulutus. Työhyvinvoinnin tukeminen ja varhainen puuttuminen.	nitelmien säännöllinen päivittäminen x1 / vuosi Omaavontasuunnitelmien laadinta/ päivitys Kehityskeskustelut ja toimenkuvien tarkistukset, toteutuma% (tavoite 1x/vuosi) Koulutustilastot 1 x/v. Sairauspoissaolot/ vuosi - Sosiaalipalvelut - Vanhusten palvelut - Perusterveydenhuolto - Ympäristöterveydenhuolto
--	---	---	---

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Keinot	Mittari
Turvallinen arki ja ympäristö	Huolehditaan heikoimassa asemassa olevista kuntalaisista Kuntalaisten kotona asumisen tukeminen	Lapsiperheiden varhainen ja korjaava tuki Lapsiperheiden kotipalvelu Lastensuojelun perhetyö Ikäihmisten kotihoito Vpl ja shl- kotihoito Mielenterveyskuntoutujien kotikuntoutus Kotisairaala	Lastensuojeluilmoitusten määrä/ vuosi Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä 31.12 Asiakasperheiden määrä/ vuosi Asiakasperheiden määrä/ vuosi Kotihoidon asiakasmäärä/ vuosi Kotihoidon asiakasmäärä/ vuosi Kotikuntoutuksen asiakasmäärä/ vuosi Kotisairaalan asiakasmäärä/ vuosi
Viihtyisä ympäristö	Kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa ympäristöönsä	Vanhusneuvosto Lape-työryhmä Vammaisneuvosto	Kokoontumiskerta/ vuosi
Osallistuva yhteisö	Kuntalaisten osallistaminen	Hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen suunniteltuun otetaan mukaan kehittäjäasiakkaita, kuullaan vammais- ja potilasjärjestöjä, järjestetään yleisötilaisuuksia. Digiajan hyvinvointipalveluiden kehittäminen	Kehittäjäasiakkaiden lukumäärä/ vuosi Vammais- ja potilasjärjestöjen kuuleminen/ vuosi Yleisötilaisuuksien määrä/ vuosi Sähköisten palveluiden lkm

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (valtuustoon nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	5 786 050	5 836 231	5 828 696	-0,1	- 7 535	5 975 747	6 025 346
Myyntituotot	2 704 043	2 658 137	2 535 332	-4,6	- 122 805	2 554 601	2 575 804
Maksutuotot	2 025 190	2 160 100	2 136 700	-1,1	- 23 400	2 219 604	2 238 027
Tuet ja avustukset	208 524	162 001	219 136	35,3	57 135	227 638	229 528
Muut toimintatuotot	848 294	855 993	937 528	9,5	81 535	973 904	981 987
Toimintamenot	- 41 187 584	- 42 873 426	- 43 147 117	0,6	273 691	- 43 475 035	- 43 853 268
Palkat ja palkkiot	- 12 955 643	- 13 511 607	- 13 905 824	2,9	394 217	- 14 011 508	- 14 133 408
Eläkekulut	- 3 491 387	- 3 404 073	- 3 206 379	-5,8	- 197 694	- 3 230 747	- 3 258 855
Muut henkilösivukulut	- 365 105	- 560 087	- 553 972	-1,1	- 6 115	- 558 182	- 563 038
Palvelujen ostot	- 18 985 617	- 20 231 865	- 20 140 173	-0,5	- 91 692	- 20 293 238	- 20 469 789
Aineet, tarvikkeet	- 1 257 809	- 1 210 951	- 1 132 639	-6,5	- 78 312	- 1 141 247	- 1 151 176
Avustukset	- 1 723 704	- 1 525 500	- 1 695 500	11,1	170 000	- 1 708 386	- 1 723 249
Muut toimintakulut	- 2 408 318	- 2 429 343	- 2 512 630	3,4	83 287	- 2 531 726	- 2 553 752
Toimintakate	- 35 401 533	- 37 037 195	- 37 318 421	0,8	281 226	- 37 499 288	- 37 827 922
Toimintakate €/asukas	4143	4334	4367		-33	4388	4427

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)
2019

Hyvinvointikeskukseen tulevien toimintojen uudelleen arviointi ja kehitystyö jatkuvat samanaikaisesti tilojen rakentamisen kanssa.

Jatketaan perhekeskuksen rakentamista.

Maahanmuuttajatyö siirtyy 1.1.2019 sosiaalityön alle.

Työterveyshuollon liikkeenluovutus Lappica oy:lle 1.3.2019. Lappica ostaa kunnalta mm sairaanhoidon, röntgenin, välinehuollon palveluita, vuokraa tilat kunnalta.

Jatketaan kotihoidon kehittämistä sekä ikä-ihmisille että sosiaalihoitolain perusteella paljon tukea tarvitseville ja vammaispalvelulain perusteella vaikeavammaisille.

Osallistutaan Sote- valmisteluun.

Mielenterveyskuntoutujien asumisyksikkö muuttaa Esperin oy:n Kellokaan tiloihin 1.2.2019.

Alueellisen apuvälinekeskuksen suunnitteluun osallistuminen

Perustelut uusille toimille ja viroille:

- lakisääteisten määräaikaisten toteutumisen varmistaminen
- hoitotakuu
- kotihoidon vahvistaminen
- Hyvinvointikeskuksen palvelujen tarjoaminen omaa kuntaa laajemmalle alueelle, Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistus

	Perhekeskukseen perustetaan perhekeskuksen palveluohjaajan vakanssi. Tehtävä kytkeytyy tiiviisti perhe- ja hyvinvointikeskuksen monitoimijaisen yhteistyön ja asiakasohjauksen kehittämiseen. Kehitysvamma palveluihin perustetaan kehitysvammaohjaajan toimi, jonka avulla pystytään turvaamaan oma toiminta ja myös vastaamaan naapurikuntien ostopalvelutarpeeseen. Vakinaistetaan vuodesta 2014 määräaikaaisesti täytettynä ollut sosiaalityöntekijän virka. Täyttämällä turvataan lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen lastensuojelussa ja vammaispalveluissa. Kotihoitoon perustetaan sairaanhoitajan toimi. Kotihoitoon perustetaan 2 lähihoitajan tointa. Teknisen toimen alaisuudesta siirtynyt kolme (3) osatyökykyistä työntekijää ikäihmisten palveluihin. Terveydenhuoltoon perustetaan terveyskeskuslääkärin virka. Terveysneuvontaan perustetaan perhetyöntekijän toimi. Akuutti- ja kiireettömälle vastaanotolle perustetaan sairaanhoitajan toimi, joka mahdollistaa hoidon tarpeen arvioinnin toteuttamisen. Mielenterveystoimistoon perustetaan 2 sairaanhoitajan tointa.
2020-2021	Osallistutaan edelleen aktiivisesti tulevan SOTE-rakenneratkaisun mukaisen järjestelmän kehittämiseen alueellisesti. Valmistaudutaan ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtymiseen Lapin maakunnalle. Hyvinvointikeskuksen toimintojen uudelleen arviointi ja rakentaminen jatkuvat. Hyvinvointikeskus otetaan käyttöön 2.1.2020.

5.4.1

Vastuualue

Sosiaalipalvelut

Toimielin / sitovuustaso Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen Vs. Sosiaalityön johtaja Raija Kumpula

Toiminta-ajatus Sodankylän kunta tarjoaa oikea-aikaiset ja kuntalaisten tarpeisiin mitoitettut palvelut sosiaalityössä, perheneuvonnassa, kehitysvammahuollossa ja mielen-terveyskuntoutujien tuetussa asumisessa. Toiminnassa pyritään varhaiseen ja itsenäisen selviytymisen tukemiseen.

Sosiaalityöhön sisältyy lastensuojelu ja perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, aikuissosiaalityö, vammaispalvelut, päihdehuolto, kuntouttava työtoiminta ja lastenvalvojan palvelut.

Perheneuvontaa annetaan perheneuvolassa. Sosiaalityöntekijä, psykologi, puheterapeutti ja psykiatrinen sairaanhoitaja tukevat perheitä lasten kasvatukseen ja parisuhteeseen liittyvissä pulmissa. Lastenpsykiatriin palvelut hankitaan ostopalveluna.

Kehitysvammahuoltoon kuuluu päivä- ja työtoiminta, perhehoito, laitos-, tutkimus- ja kuntoutumishoidon järjestäminen. Lisäksi asumispalveluna järjestetään tuki- ja ryhmäkotiasumista, lomahoitoa ja tilapäisasumista.

Mielenterveyskuntoutujien tuettua asumista järjestetään kunnan omana toimintana Ansajokoksen kuntoutumisyksikössä ja asiakkaiden omassa kodissa kotikuntoutuksen keinoin.

Kotitalouksien sosiaalitet sisältävät ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen. Tuki myönnetään Kelan perustoimeentulotukipäätöksen jälkeen osana aikuissosiaalityötä.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Tukea annetaan varhaisessa vaiheessa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Palvelutarpeen arvion piiriin pääsee joustavasti myös yhteistyökumppaneiden kautta.	Onko noudatettu - vammaispalvelun - lastensuojelun - toimeentulotuen - sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden lakisääteisiä määräaikoja kyllä/ei valitusten määrä/ vuosi kanteluiden määrä/ vuosi muistutusten määrä/ vuosi

Elinkeinorakenne on monipuolinen	Omalta osaltaan vaikuttaa kuntalaisten osallisuuteen ja työllistymiseen elinkeinoelämässä.	Tehdään yhteistyötä työvoimahallinnon, hankkeiden ja paikallisten toimijoiden kanssa mukaan lukien työnantajat.	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärät / vuosi.
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelua tarjotaan tarvetta vastaavasti. Luodaan yhteisiä toimintamalleja ja työkäytäntöjä muiden toimijoiden kanssa.	Henkilökunta on osaavaa ja työntekijöitä on riittävästi. Seurataan täydennyskoulutusvelvoitteen toteutumista (min 3pvä/vuosi) ja pidetään kehityskeskustelut 1x/hlö/vuosi.	Täydennyskoulutusvelvoitteen toteutuminen Kyllä/ Ei Kehityskeskustelujen ja toimenkuvien tarkistamisen toteutumis% (tavoite 1x/vuosi)

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Huolehditaan heikoimmassa asemassa olevista kuntalaisista.	Varataan riittävät resurssit palveluihin.	Lastensuojeluilmoitusten määrä/vuosi Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä 31.12.
Viihtyisä ympäristö	Tuodaan esille luonnon tarjoamia mahdollisuuksia ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseen.	Kehitetään luontoavusteisia yksilö- ja ryhmämuotoisia palvelusisältöjä.	Luontoavusteisiin toimintoihin osallistuneiden asiakkaiden määrä / vuosi.
Osallistuva yhteisö	Kuntalaisia aktivoidaan palveluita ja itseään koskevaan päätöksentekoon kaikilla tasoilla.	Kehittäjäasiakkaat palveluiden kehittämisessä	Kehittäjäasiakkaiden määrä/vuosi

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	370 675	393 793	412 596	4,8	18 803	428 605	416 153
Myyntituotot	114 437	125 200	194 700	55,5	69 500	202 254	196 379
Maksutuotot	155 584	152 400	102 400	-32,8	- 50 000	106 373	103 283
Tuet ja avustukset	76 782	95 500	84 068	-12,0	- 11 432	87 330	84 793
Muut toimintatuotot	23 872	20 693	31 428	51,9	10 735	32 647	31 699
Toimintamenot	- 7 789 734	- 7 855 287	- 8 228 685	4,8	373 398	- 8 291 223	- 8 363 357
Palkat ja palkkiot	- 1 785 665	- 1 886 204	- 2 067 444	9,6	181 240	- 2 083 157	- 2 101 280
Eläkekulut	- 454 395	- 463 308	- 447 532	-3,4	- 15 776	- 450 933	- 454 856
Muut henkilösivukulut	- 46 098	- 80 782	- 80 266	-0,6	- 516	- 80 876	- 81 580
Palvelujen ostot	- 4 123 984	- 4 192 456	- 4 082 938	-2,6	- 109 518	- 4 113 968	- 4 149 760
Aineet, tarvikkeet	- 113 579	- 127 064	- 91 150	-28,3	- 35 914	- 91 843	- 92 642
Avustukset	- 1 049 710	- 901 500	- 1 161 500	28,8	260 000	- 1 170 327	- 1 180 509
Muut toimintakulut	- 216 302	- 203 973	- 297 855	46,0	93 882	- 300 119	- 302 730
Toimintakate	- 7 419 059	- 7 461 494	- 7 816 089	4,8	354 595	- 7 862 618	- 7 947 203
Toimintakate €/asukas	868	873	915		-41	920	930

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)
2019
Henkilöstölisäykset:

- Perhekeskuksen palveluohjaajan vakanssi.
- Kehitysvammaohjaajan toimi
- Vakinaistetaan vuodesta 2014 määräaikaisesti täytettynä ollut sosiaalityöntekijän virka.

Osallistutaan Sote –valmisteluun.

Maahanmuuttajatyö siirtyy 1.1.2019 sosiaalityön alle.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen kohti hyvinvointikeskusta.

Sosiaalitoimiston ja perheneuvolan toimintojen muuton valmistelu kohti hyvinvointikeskusta aloitetaan.

Sosiaalipalveluihin perustetaan virkapohjainen vakanssi palveluohjaukseen. Tehtävä kytkeytyy tiiviisti perhe- ja hyvinvointikeskuksen monitoimijaisen yhteistyön ja asiakasohjauksen kehittämiseen. Palvelua markkinoidaan naapurikuntiin.

Vakinaistetaan vuodesta 2014 määräaikaisesti täytettynä ollut sosiaalityöntekijän virka. Täyttämällä turvataan lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen lastensuojelussa ja vammaispalveluissa.

Rakennetaan verkostomaista perhekeskusta. Tiivistetään yhteistyötä suunnittelussa sivistystoimen kanssa.

Perustetaan etäturvakoti yhteistyössä THL:n ja Lapin Turvakodin kanssa, mikäli THL myöntää toimintaan rahoituksen.

Kehitysvamma palveluihin perustetaan kehitysvammaohjaajan toimi, jonka avulla pystytään turvaamaan oma toiminta ja myös vastaamaan naapurikuntien ostopalvelutarpeeseen.

Vammaispalvelun ja kehitysvammahuollon yhdessä tekemistä tiivistetään ja työnjakoa kehitetään erityisesti kotona asuvien osalta.

	Mielenterveyskuntoutujien asumisyksikkö muuttaa Esperi oy:n Kellokkaan tiloihin 1.2.2019. Lastensuojelun systeemisen toimintamallin käyttöönottoa jatketaan yhdessä muiden psykososiaalista työtä tekevien toimijoiden kanssa. Kehittäminen on osa perhepalvelukeskuksen toimintojen suunnittelua Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn ja kuntoutustarpeen arviointiin ja seurantaan panostetaan (KunnonSyyni).
2020-2021	Sosiaalitoimisto ja perheneuvola ovat muuttaneet perhe – ja hyvinvointikeskukseen ja ovat osa verkosto- maista perhekeskusta. Palveluita tarjotaan omaa kuntaa laajemmalle alueelle. Toimintamalleja kehitetään palveluohjauksellisella työotteella ja monitoimijaisessa yhteistyössä, tavoitteena palveluiden helppo saata- vuus varhaisessa vaiheessa. Mielenterveyskuntoutujien asumisyksikön toiminta on organisoitu uudelleen monimuotoisen, lisääntyneen palvelutarpeen (kotikuntoutus, tehostettu palveluasuminen) sekä asumisen fyysisen turvallisuuden ja viih- tyisyyden kannalta.

5.4.2 Vastuualue Ikäihmisten palvelut

Toimielin / sitovuustaso Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen Vanhustyön johtaja Inga Mukku

Toiminta-ajatus Peruslähtökohtana on, että ikäihmiset vastaavat ensisijaisesti itse ja lähiverkostonsa tuella omasta hyvinvoinnistaan ja käyttävät samoja palveluja kuin muutkin kuntalaiset.

Sodankylän kunnan vanhustyö tukee ikäihmisten kotona asumista ja omatoimisuutta eri tahojen yhteistoiminnalla ja tuottaa/järjestää kunnan ikäihmisten palveluja heidän kodeissaan, palveluasunnoissa sekä tehostetun palveluasumisen yksiköissä. Vanhuspalvelujen tarjonta perustuu ikäihmisten tarpeiden pohjalta annettuun palveluohjaukseen ja tarkan palvelutarvearvioinnin sekä palvelujen myöntämisen kriteerien perusteella myönnettyihin palveluihin.

Vanhustyö tarjoaa palvelutarvearvioinnin perusteella ikäihmisille ennaltaehkäisevää toimintaa (erilaiset kuntoutusryhmät, hyvinvointia tukevat kotikäynnit, kuntosali, päivätoiminta, palveluohjaus) sekä tukipalveluja kotiin (mm. ateriapalvelut, turvapuhelimet, muu teknologia). Palvelujen järjestämiseksi on käytössä myös palvelusetelijärjestelmä, jonka saamiseksi on lautakunta määritellyt myöntämisperusteet. Omaishoidon tuki, kotihoidon palvelut sekä loma-/intervallihoito (läheislomitus, perhehoito ja ostopalvelut lähinnä palvelusetelillä). Palveluasuminen (Hannuksenranta, Kylälaakso ja Vasantie) on tarkoitettu ikäihmisille, jotka vielä pärjäävät pääsääntöisesti ilman yövalvontaa. Helmikoti ja Nutukas tarjoavat ympärivuorokautista hoivaa keskivaikeaa ja vaikeaa muistisairautta sairastaville ja Hannuksenkartano fyysisesti huonokuntoisille sekä vaikeaa muistisairautta sairastaville vanhuksille.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Sodankyläläisille ikäihmisille luodaan edellytykset hyvään ja turvalliseen vanhuuteen sekä tuetaan heidän oma-aloitteisuuttaan ja osallistumistaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Vanhuspalvelujen painopiste siirtyy eri toimijoiden kanssa yhteistyössä valtakunnallisten suositusten mukaisesti ennaltaehkäisevään työhön, tukipalveluihin ja kotihoitoon. Asumispalveluja kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti.	STM:n suositusten mukaiset tunnusluvut kunnan yli 75-vuotiaista asukkaista - omaishoidon - kotihoidon - tehostetun palveluasumisen piirissä

Elinkeinorakenne on monipuolinen	Selkeytetään hoivapalveluyrittäjien roolia vanhuksissa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Ostopalvelujen ja palvelusetelijärjestelmän laajentaminen. Tiedottaminen ja yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden kanssa mm. Leaderin hankkeet.	Palveluseteliyrittäjien määrä/vuosi Asiakkaiden määrä/ vuosi
Laadukkaat peruspalvelut	Kunnan eri toimialueet huomioivat palvelusuunnittelussaan kasvavan ikäihmisten määrän. Vanhuspalvelut kohdentuisivat tehokkaasti, oikea aikaan toimintakyvyltään palveluja eniten tarvitseville hyväksytyjen palvelujen myöntämisen kriteerien perusteella. Työn sisällöllinen kehittäminen ja toimintatapojen uudistaminen vanhuspalveluissa	Vanhusneuvoston toiminta yhteistyön tukena. Tehokkaat toimintakykyarvioinnin työkalut ja palvelujen myöntämisen kriteerit. Osaava ja sitoutunut henkilöstö. Järjestöjen ja hankkeiden tuki vanhuspalvelujen kehittämisessä esim. Muutosjohtaminen, henkilöstön sitouttaminen ja innovointi toimintatapoja uudistettaessa. Esimies-työn tukeminen.	Aloitteiden ja kannanottojen määrä, sekä järjestettyjen tilaisuuksien määrä. RAI – toimintakykyarviointi on käytössä koko vanhustyössä. Kyllä/ ei Täydennyskoulutusvelvoite täyttynyt kyllä/ ei Kehityskeskustelujen ja toimenkuvien tarkistusten toteutumis % (tavoite 1x/vuosi) Alueelliset palveluketjut ja palvelujen myöntämisen kriteerien pohjalta on vahvistettu kunnan omat palvelujen myöntämisperusteet. kyllä/ ei Henkilöstön liikkuvuus ja työtapojen uudistamisen määrä/meneillään olevien uudistamisten määrä. Täytäntöön pantujen ajan tasalla olevien myöntämisperusteiden määrä.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Huolehditaan ikäihmisten arjen turvallisuudesta eri yhteistyötahojen kanssa (ikäihminen, omaiset, järjestöt, hankkeet, kunnan eri hallintokunnat, muut toimijat) sekä henkilökunnan turvallisuudesta.	Apuvälineet ja teknologia Sähköiset palvelut Omavalvontasuunnitelmat HaiProt Kantelut ja valitukset	Sähköisten palveluiden määrä/ vuosi Omavalvontasuunnitelmat päivitetty kyllä/ ei HaiPro- ilmoitusten määrä/ vuosi Kanteluiden ja valitusten määrä/ vuosi

Viihtyisä ympäristö	Kunnan kaikki toimialat huomioivat, että ympäristö on viihtyisä ja turvallinen ikäihmisille.	Huolehditaan siitä, että jokainen toimiala strategisissa suunnitelmissaan huomioi ikäihmisten tarpeet.	Osallistuminen hyvinvointisuunnittelun tilaisuuksiin kpl/vuosi
Osallistuva yhteisö	Ikäihmisten osallisuutta itseään koskevaan päätöksentekoon tuetaan	Ikäihmiset, järjestöt ja vanhustyö osallistuvat kunta-laisten hyvinvointia koskevaan suunnitteluun mm. hyvinvointikertomus, liikennesuunnittelu jne.	Tilaisuudet/kpl/vuosi

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	3 005 496	2 936 201	3 155 218	7,5	219 017	3 277 640	3 304 845
Myyntituotot	1 143 274	1 088 000	1 143 800	5,1	55 800	1 188 179	1 198 041
Maksutuotot	933 824	961 200	1 033 100	7,5	71 900	1 073 184	1 082 092
Tuet ja avustukset	110 598	63 001	107 318	70,3	44 317	111 482	112 407
Muut toimintatuotot	817 801	824 000	871 000	5,7	47 000	904 795	912 305
Toimintamenot	- 11 213 434	- 11 545 100	- 11 293 151	-2,2	- 251 949	- 11 378 979	- 11 477 976
Palkat ja palkkiot	- 5 737 896	- 5 881 766	- 5 893 244	0,2	11 478	- 5 938 033	- 5 989 694
Eläkekulut	- 1 409 908	- 1 400 524	- 1 306 408	-6,7	- 94 116	- 1 316 337	- 1 327 789
Muut henkilösivukulut	- 150 425	- 225 382	- 230 279	2,2	4 897	- 232 029	- 234 048
Palvelujen ostot	- 1 588 914	- 1 863 593	- 1 832 669	-1,7	- 30 924	- 1 846 597	- 1 862 663
Aineet, tarvikkeet	- 579 576	- 485 157	- 485 786	0,1	629	- 489 478	- 493 736
Avustukset	- 671 394	- 621 000	- 531 000	-14,5	- 90 000	- 535 036	- 539 690
Muut toimintakulut	- 1 075 320	- 1 067 678	- 1 013 765	-5,0	- 53 913	- 1 021 470	- 1 030 356
Toimintakate	- 8 207 937	- 8 608 899	- 8 137 933		- 470 966	- 8 101 338	- 8 173 131
Toimintakate €/asukas	961	1007	952		55	948	956

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Henkilöstölisäykset: - Kotihoidon sairaanhoitajan toimi; tulisi ensisijaisesti sijoittaa maaseutukylien palvelutason parantamiseen - Kotihoitoon kaksi lähihoitajan tointa: tulisi ensisijaisesti sijoittaa maaseutukylien palvelutason parantamiseen - Teknisen toimen alaisuudesta siirtynyt kaksi (2) osatyökykyistä työntekijää ikäihmisten palveluihin avustaviin tehtäviin. Kotihoidossa RAI - toimintakyvyn arviointijärjestelmän ja RAI - Screener ovat käytössä. RAI-toimintakyky-mittari otetaan käyttöön myös tehostetussa palveluasumisessa. Kotihoitoa annetaan myös vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolakien perusteella. Em. asiakasryhmien palvelutarpeen arviointi tehdään yhteistyössä sosiaalityön kanssa.
-------------	---

	Kotihoidossa kokeillaan edelleen uutta turvateknologiaa ikäihmisten kotona asumisen tukemiseksi ja lisätään lääkkeenjakoautomaattien käyttöä kymmenellä laitteella. Kotihoidon asiakkaiden osalta tuetaan heidän aktiivista arkea ja etsitään henkilökunnan työhyvinvointiin ratkaisuja työaikaakokeilun avulla. Työaikaakokeilu kestää vuoden 2019 ja sen tuloksia tarkastellaan syksyllä 2019. Lyhytaikaishoito järjestetään edelleen ostopalveluna Esperin hoivayksikössä. Järvikylien alueelle on tavoitteena saada toimiva perhehoitokoti ikäihmisille sekä jatkuvaan hoitoon, että lyhytaikaishoitoon, kuten omaishoitajien vapaiden aikaiseen hoitoon. Myös hoidettavan kotona tapahtuvaa osa-aikaista perhehoitoa kehitetään edelleen. Tarkoituksena on, että omaishoitajien lakisääteiset vapaat/kriisi- ja intervallahoito toteutetaan edelleen pääsääntöisesti läheislomituksena. Tämän lisäksi järjestetään lyhytaikaishoitoa ostopalveluna joko suoraan tai palvelusetelillä. Nutukkaassa asuu 33 asukkaan keskivaikeasti tai vaikeasti muistisairasta vanhusta. Helmikodilla asuu 35 – 38 keskivaikeasti tai vaikeasti muistisairasta vanhusta. Helmikodilla osallistutaan ”Hoivakodit kuntoon” –kehittämishjelmaan, jonka tavoitteena on vahvistaa henkilökunnan osaamista asukkaiden aktiivisen ja mielekkään arjen turvaamiseen. Hannuksenkartanossa asuu 59 – 61 kahden autettavaa vanhusta. Vanhustyössä pyritään jokaisessa yksikössä toimimaan kuntouttavan ja asiakkaiden toimintakykyä ylläpitävän työotteen mukaisesti. Tehostetun yksiköissä pyritään hoitamaan asukkaat loppuun saakka ja välttämään turhia siirtoja terveyskeskuksen ja muiden yksiköiden välillä. Sairaanhoidollista osaamista nostetaan mm. koulutuksen ja työnkierron avulla. Vastuulääkäripalvelua tuottaa terveyskeskus. Lisäksi kotisairaala tukee vanhustyön asiakkaita. Henkilöstö Vanhustyön tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoitukset ovat alueellisesti tarkasteltuna hyvät. Haasteellisin tilanne on Nutukkaassa, jossa toimintaympäristö ja asukkaiden hoidettavuus ovat lisääntyneet ja edellyttävät, että vuoroissa on riittävästi henkilökuntaa kahden autettaviin tilanteisiin. Kotihoidon käyntien määrä ja asiakkaiden määrä lisääntyvät jatkuvasti väestön voimakkaan ikääntymisen myötä. Vahvistetaan kotihoidon henkilöstöä kahdella lähihoitajalla (ns. kotipalveluun) ja yhdellä sairaanhoitaja/terveydenhoitajalla. Henkilöstön työhyvinvointia edistetään hyvinvointia tukevalla työaikaakokeilulla. Hankkeet: Napapiirin Omaishoitajat ry:n OmaisOiva – ja Taukopirtti hankkeet jatkuvat. Edistetään palvelusetelien käyttöä ja perhehoitoa yhteistyössä Leaderin Perhehoitoa ja palveluyrittäjyyttä – hankkeen kanssa. Omina hankkeina Helmikodilla ”Hoivakodit kuntoon” ja Kotihoidossa ”Asiakkaiden aktiivista arkea ja henkilökunnan hyvinvointia tukeva työvuorosuunnittelu”. Järjestöjen hankkeet: Samisoster ry/Birgen Ruovttus –hanke ja Lapin muistiyhdistyksen hanke.
2020-2021	Sodankylän ikäihmisten hyvinvoinnin mallin rakentaminen eri toimijoiden kanssa jatkuu. Painopiste siirtyy entistä enemmän ikäihmisten kotona asumisen tukemiseen eri toimijoiden yhteistyönä. Kotihoidon henkilöstöresurssia nostetaan ikäihmisten palvelutarvetta vastaavaksi. Tavoitteena on itsehoiton, oman avun sekä ennalta ehkäisevän työn kehittäminen yhdessä eri toimijoiden kanssa. Vanhustyö valmistautuu Soteen mm. osallistumalla alueelliseen kehittämistyöhön. Alueellisen vanhuspalvelusuunnitelman pohjalta tehdään paikallinen, konkreettinen suunnitelma. Vanhustyön eri prosessien tarkasteleminen ja yhdenmukaistaminen alueellisen mallin mukaiseksi jatkuu.

5.4.3 Vastuualue Perusterveydenhuolto

Toimielin / sitovuustaso Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen Johtava lääkäri Tuuli Kuisma

Toiminta-ajatus Keskeisenä tavoitteena on tuottaa ja turvata kuntalaisten lakisääteiset perusterveydenhuollon palvelut ja niiden tasapuolinen saatavuus. Palveluilla edistetään ja ylläpidetään kuntalaisten terveyttä ja toimintakykyä sekä diagnosoidaan ja hoidetaan sairauksia ja vammoja. Tavoitteena on myös ennaltaehkäisevien palveluiden ja terveiden elämäntapojen edistäminen yhteistyössä eri hallintokuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Perusterveydenhuollon palveluita ovat akuutti- ja kiireetön vastaanotto, vuodeosasto, suun terveydenhuolto, mielenterveyspalvelut, kuntoutuspalvelut, työterveyshuolto (1.3 2019 lähtien Lappica Oy) ja terveysneuvonta. Tukipalvelut (laboratorio (Nordlab), röntgen, vaatehuolto ja välinehuolto) mahdollistavat terveyskeskuksen palvelujen tuottamisen.

Akuutti- ja kiireetön vastaanotto tuottavat kuntalaisille lakisääteisiä perusterveydenhuollon avohoidon palveluja. Näitä ovat mm. hoitotakuun piiriin kuuluvat kiireettömän hoidon lääkäri- ja hoitajapalvelut sekä lääkäripäivystys joka päivä klo 8 – 21.

Vuodeosasto tuottaa hoitoketjujen mukaiset, moniammatilliset hoito- ja kuntoutuspalvelut päivystyksestä tuleville akuuttipotilaille, erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon saapuville potilaille, pitkäaikaispotilaille sekä sairauden hoidon vuoksi vuodeosastolle intervallihoitoon saapuville potilaille. Lisäksi asiakkaan kotona toteutetaan sairaanhoito- ja kuntoutuspalveluja siten, että osa aiemmin vuodeosastohoitoa vaatineista sairauksista hoidetaan kotona ja hoivapalveluiden yksiköissä kotisairaaloimintana. Vuodeosaston sairaanhoitaja toteuttaa yöaikana (klo 21-8) hoidontarpeen arviointia puhelimitse.

Suun terveydenhuolto tuottaa lakisääteiset suun terveydenhuollon peruspalvelut, hammaspäivystyksen ja kiireellisen hammashoidon 8.00-15.30 sekä edistää väestön hyvinvointia ja kokonaisterveyttä ennaltaehkäisyn keinoin. Suun terveydenhuolto toimii yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Palvelujen tuottamisessa noudatetaan tasavertaisuuden periaatetta ja terveyttä edistäviä arvoja. Palvelut perustuvat yleisesti hyväksyttyihin ja vaikuttaviin hammaslääketieteellisiin toimintatapoihin, joihin kuuluu potilaan hoidon tarpeen arviointi ja toteutus hoitotakuun asettamissa määräaajoissa.

Mielenterveystoimisto tuottaa kuntalaisille mielenterveyteen, psykiatriin sairauksiin ja päihteisiin liittyvää avohoitoa. Mielenterveystoimiston työryhmä toimii yhteistyössä kunnan muiden sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa. Moniammatillinen työryhmä arvioi hoidon ja kuntoutuksen tarpeen sekä laatii ja toteuttaa hoitosuunnitelman.

Terveysneuvontaan sisältyvät lakisääteiset palvelut äitiys-, ehkäisy- ja lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto. Terveysneuvonnan muita palveluita ovat neuvolan perhetyö, diabetes- ja aikuisneuvola (mm. pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset) ja muistineuvola.

Työterveyshuoltoa koskevat palvelut tulee yhtiöittää 1.1.2019 mennessä. Sodankylä tuottaa lakisääteiset työterveyshuollonpalvelut kansanterveystyönä 1.1–28.2.2019 aikana. Työterveyshuollon palvelut siirtyvät liikkeenluovutuksella 1.3.2019 alkaen Lappica Oy:lle. Sodankylä on yksi omistajakunnista.

Kuntoutuspalvelut tuottaa ennaltaehkäiseviä ja korjaavia kuntoutuspalveluja polikliinisesti ja ryhmämuotoisesti sekä palveluita vuodeosastolle ja vanhustyöhön. Yksikkö vastaa erikoissairaanhoidon jatkofysioterapian toteuttamisesta lääkärin suosituksen mukaisesti ja apuvälinelainaamon toiminnasta, joka on osa lakisääteistä lääkinnällistä kuntoutusta. Lisäksi palveluihin kuuluu veteraanien pienryhmien avokuntoutuksen suunnittelu ja toteutus Valtiokonttorin osoittamien määrärahojen puitteissa. Kuntoutuspalveluiden suoravastaanottotoiminta on käynnistetty. Suoravastaanottotoiminnalla parannetaan palveluiden saatavuutta ja hoidon oikea-aikaisuutta. Toimintaterapeutti toimii terveyskeskuksessa yhteistyössä mm. lastenneuvolan, avosairaanhoidon kiireettömän vastaanoton, vuodeosaston sekä vanhuspalveluiden kanssa yhteistyössä. Toimintaterapeutin arvioiden avulla saadaan parannettua potilaiden kokonaisvaltaista palveluiden- ja hoidontarpeenarvioita sekä arvioita käytetään osana diagnosointiprosessia yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.

Yksityinen palveluntuottaja **Nordlab** tuottaa laboratoriopalveluita terveyskeskuksen osaston/toimipisteiden asiakkaille ja kotihoidon sekä palvelukeskusten, varuskunnan terveysaseman, keskussairaalan ja yksityislääkäreiden asiakkaille. Laboratoriopalvelut toimivat perusterveydenhuollon tukena diagnosoinnissa ja potilaan hoidossa.

Röntgen tuottaa röntgenkuvaukset, ultraäänitutkimukset, sydänfilmit, kuulotutkimukset ja valokuvauksen. Palveluja tarjotaan lääkäreiden läheteiden perusteella terveyskeskuksen, varuskunnan terveysaseman, muiden julkisten sairaaloiden ja yksityislääkäreiden asiakkaille. Palveluilla tuetaan diagnoosintekoa ja hoidon seurantaa. Radiologian palvelut on kilpailutettu LSHP:n toimesta. Ultraäänitutkimukset ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Lääkehuolto kilpailuttaa, hankkii, varastoi ja toimittaa osastoille potilaiden tutkimisessa ja hoidossa tarvittavat lääkkeet, vieritestit ja kliiniset ravintovalmisteet. Vastaava farmaseutti on lääkehuollon asiantuntija ja tekee osastokäyntejä perusterveydenhuollon toimipisteisiin. Lääkehuolto ylläpitää Sodankylän kunnan lakisääteistä lääkkeiden velvoitevarastoa.

Väline- ja vaatehuolto vastaavat potilaiden hoidossa tarvittavien hoitotarvikkeiden hankinnasta ja varastoinnista sekä potilasvaatteiden ja henkilökunnan työvaatteiden hankinnasta ja pyykinhuollon organisoinnista. Välinehuolto vastaa sekä terveyskeskuksen että suun terveydenhuollon instrumenttihuollosta (sterilointi). Välinehuollon palveluja myydään myös yksityisille lääkäriasemille.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Palveluiden hyvä saata-vuus	Tuotetaan palvelut lakien ja asetusten mukaisesti kohtuullisia odotusaikoja painottaen	Hoitotakuun määräaikojen ja potilas-jonojen seurantaraportit tehty kyllä/ei Käyntien määrä/vuosi Hoitojaksojen määrä/vuosi
Elinkeinorakenne on moni-puolinen	Sodankylän uuden hyvin-vointikeskuksen monipuolisten palveluiden tarjoa-minen Perusterveydenhuollon yh-teistyö järjestöjen kanssa	Perusterveydenhuollon yh-teinen eri tahojen kanssa tehtävä suunnittelu ja ke-hittäminen Yhteisen toimintasuunni-telman toteuttaminen	Aloitettut yhteistyöryhmät/vuosi Yhteiset tapahtumat/vuosi
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelu tasapuolista kai-kille kuntalaisille Asiakaslähtöinen palvelu kaikille kuntalaisille Parannetaan palvelujen laatua ja turvallisuutta Turvataan palveluihin tar-vittavat voimavarat ja osaaminen	Tavoitettavuuden paranta-minen Palautteen antaminen Asiakaslähtöisen palvelu-mallin kehittäminen Laadun tarkkailu ja asiakas-palautteet Toimitaan turvallisuus- ja laatusuunnitelmien mukai-sesti	TeleQ-seurantaraportit Asiakaspalautekyselyt Osallistuminen Entraus –hankkeeseen Kyllä/Ei HaiPro –ilmoitusten määrä yksiköit-täin/ vuosi Potilasturvaporttikoulutuksen aloitta-minen Kyllä/ Ei Akuutti- ja kiireettömän vastaanoton HappyOrNot –hymiö-palautejärjes-telmä (jatkuva asiakaspalaute) Asiakaspalautekysely Valitusten, kanteluiden, muistutusten määrä / vuosi Laatu- ja potilasturvallisuus-, palo- ja pelastus-, valmius-, pandemia- ja yleisen lääkehoitosuunnitelmien säännöl-linen päivittäminen x1 / vuosi Kyllä/ ei

	Terveyspalveluiden henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ja työssä jaksamisen tukeminen	Henkilökunnan suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ja tarpeen mukainen täydennyskoulutus	Kehityskeskustelut ja toimenkuvien tarkistukset 1 x/v. Koulutustilastot 1 x/vuosi
	Työvoiman saatavuuden varmistaminen	Työhyvinvoinnin tukeminen ja varhainen puuttuminen	Sairauspoissaolojen määrä/kk/vuosi
		Henkilökohtaisen ja ryhmätyönohjauksen aloittaminen	Henkilökohtaisen ja ryhmätyönohjauksryhmien määrä/vuosi
		Yksiköiden kehittämispäivien järjestäminen	Kehittämispäivät yksiköittäin/vuosi
		Rekrytoinnin kehittäminen, LSHP:n rekrytointihankkeeseen osallistuminen	

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Kiinnitetään erityistä huomiota lasten ja perheiden hyvinvointiin	Osallistutaan Voimaperheet hankkeeseen Osallistutaan perhekeskuksen kehittämiseen	Voimaperheiden määrä/vuosi
	Ihmiset pärjäävät kotona paremmin ja pidempään	Kotisairaaloiminnan kehittäminen	Kotisairaalan asiakasmäärä/vuosi
		Muistineuvolatoiminnan kehittäminen	Muistineuvolan asiakasmäärä/vuosi
	Yhteisöllisyys ja verkostoituminen	Nuorisotyön tehostaminen	Kouluterveyskysely Syksy 2019 Kyllä/Ei
	Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen	Osallistutaan eri toimialojen tapaamisiin	Päihdetyöryhmä kpl/vuosi
	Turvateknologian ja käytönoton tehostaminen	Uusien sähköisten palveluiden käyttöönotto terveyskeskuspalveluissa	Sähköisten palveluiden määrä
	Terveysneuvonta ja sairauksien ennaltaehkäisy, Painopiste korjaavasta ennaltaehkäisevään hoitoon, vahvistetaan kuntalaisten omia voimavaroja sairauksien hoitoon ja terveellisten valintojen tekemiseksi	Aloitetaan asianmukaisen ja nykyaikaisten hoitopolkujen laatiminen Asiakasohjaus omahoito- palvelujen käyttöön	Hoitopolkujen määrä/yksikkö/aloitettu/otettu käyttöön Omahoitopisteiden suunnittelu kyllä/ei Kunnan sairastavuus -indeksit

			Terveyspalveluiden käyttöaste suhteutettuna kunnan väkilukuun ja muihin kuntiin
Osallistuva yhteisö	Yksilön osallistumismahdollisuudet ja omasta hyvinvoinnista vastaamisen mahdollisuudet paranevat	Kehittäjäasiakkaiden/-potilaiden mukaan ottaminen kehittämiseen	Kehittäjäasiakkaiden määrä/vuosi

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017	€	TA 2018	€	TA 2019	€	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020	€	TS 2021	€
Toimintatulot	1 773 316		1 817 582		1 548 924		-14,8	- 268 658	1 609 022		1 622 377	
Myyntituotot	879 493		843 582		572 174		-32,2	- 271 408	594 374		599 308	
Maksutuotot	867 420		959 500		914 200		-4,7	- 45 300	949 671		957 553	
Tuet ja avustukset	19 901		3 500		27 750		692,9	24 250	28 827		29 066	
Muut toimintatuotot	6 501		11 000		34 800		216,4	23 800	36 150		36 450	
Toimintamenot	- 9 712 451		- 10 316 520		- 10 233 755		-0,8	- 82 765	- 10 311 532		- 10 401 242	
Palkat ja palkkiot	- 4 897 436		- 5 157 596		- 5 313 240		3,0	155 644	- 5 353 621		- 5 400 197	
Eläkekulut	- 1 460 807		- 1 374 419		- 1 294 220		-5,8	- 80 199	- 1 304 056		- 1 315 401	
Muut henkilösivukulut	- 146 244		- 217 160		- 206 617		-4,9	- 10 543	- 208 187		- 209 999	
Palvelujen ostot	- 1 657 302		- 1 959 172		- 1 807 173		-7,8	- 151 999	- 1 820 908		- 1 836 749	
Aineet, tarvikkeet	- 544 543		- 566 640		- 523 613		-7,6	- 43 027	- 527 592		- 532 183	
Avustukset	- 2 600		- 3 000		- 3 000		0,0	-	- 3 023		- 3 049	
Muut toimintakulut	- 1 003 519		- 1 038 533		- 1 085 892		4,6	47 359	- 1 094 145		- 1 103 664	
Toimintakate	- 7 939 135		- 8 498 938		- 8 684 831			185 893	- 8 702 509		- 8 778 865	
Toimintakate €/asukas	900		995		1016			-22	1018		1027	

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019

Henkilöstölisäykset:

- Terveyskeskuslääkärin virka
- Sairaanhoidajan toimi akuutti- ja kiireetön vastaanottoon
- Perhetyöntekijän toimi terveysneuvontaan
- 2 sairaanhoidajan tointa mielenterveystoimistoon

Työterveyshuollon liikkeenluovutus Lappica oy:lle 1.3.2019

Suun terveydenhuollossa siirretään painopistettä korjaavasta ennaltaehkäisevään hoitoon, vahvistetaan kuntalaisten omia voimavaroja sairauksien hoitoon ja terveellisten valintojen tekemiseksi. Avustetaan tukea tarvitsevia henkilökohtaisella neuvonnalla ja opastuksella.

Jatketaan hyvinvointikeskukseen tulevien toimintojen kehittämistä samanaikaisesti tilojen rakentamisen kanssa.

Kuntoutuspalveluiden suoravastaanottotoimintaa kehitetään edelleen ja aloitetaan yhteistyö tulevan kuntoutusosaston ja kuntoutuspalveluiden välillä.

	Perhekeskusmallin kehittäminen jatkuu. Mielenterveystoimisto jatkaa vuonna 2018 aloitettua, aikuisten neuropsykiatrisen hoitopolun kehittämistä LSHP alueella, yhteistyössä Lks:n Nepsy tiimin kanssa. Opioidikorvaushoidon toteuttamista jatketaan lääkärin, mielenterveystoimiston, terveyskeskuksen sairaanhoitajien ja lääkekeskuksen yhteistyönä. Mielenterveystoimistolle esitetään resursseja yhdellä (1) sairaanhoitajan toimella, jotta pystytään vastaamaan nykyiseen avohoidon tarpeeseen. Kotisairaalan toiminnan vahvistaminen ja kotiin vietävien palveluiden kehittäminen. Digitaalisten palveluiden kehittäminen kohti hyvinvointikeskusta. Terveyskeskuspalveluiden toimintojen muuton valmistelu kohti hyvinvointikeskusta aloitetaan. Lääketurvallisuuden kehittäminen terveydenhuollon palveluissa. Akuutti ja kiireetön vastaanotto kehittävät asiakaslähtöisen palvelun mallia ja hoidon tarpeen arviointia. Toiminnan kehittämiseen liittyen esitetään yhtä (1) sairaanhoitajan toimea lisää vastaanottopalveluihin. Sodankylän terveyskeskus osallistuu yhdessä Lapin maakunnan kuntien kanssa näitä palveluita kehittävään Entraus- hankkeeseen v. 2019. Terveyskeskustoiminta on muuttunut viime vuosien aikana. Vaatimusten ja lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseen esitetään yhtä (1) uutta terveyskeskuslääkärin virkaa.
2020-2021	Osallistutaan aktiivisesti tulevan SOTE-rakenneratkaisun mukaisen järjestelmän kehittämiseen alueellisesti. Uusi hyvinvointikeskus valmistuu ja otetaan käyttöön 2.1.2020. Opetusterveyskeskustoiminnan ja yhteistyön suunnittelemisen.

5.4.4 Vastuualue Erikoissairaanhoido

Toimielin / sitovuustaso Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen Johtava lääkäri Tuuli Kuisma

Toiminta-ajatus Kuntalaistensa erikoissairaanhoidon järjestämiseksi Sodankylä kuuluu Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymään. Sairaanhoitopiiri vastaa erikoissairaanhoidon palveluiden yhteensovittamisesta sodankylälaisten ja terveyskeskuksen tarpeiden mukaisesti. Terveyskeskus suunnittelee yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa palveluista toiminnallisen kokonaisuuden. Sairaanhoitopiirissä toimiva perusterveydenhuollon yksikkö on terveyskeskuksen läheinen yhteistyökumppani yhteen sovitettaessa terveyspalveluista kokonaisuutta.

Sodankyläläiset voivat yhdessä lähettävän lääkärin kanssa valita vastuusairaanhoitopiirin palvelujen sijaan myös minkä tahansa Suomen kunnallisen erikoissairaanhoidon toimintayksikön hoitopaikakseen.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Erikoissairaanhoidon palveluiden hyvä saatavuus	Käytetään erikoissairaanhoidon palveluita oikein kohdennetusti	Käyntien määrä/vuosi Hoitojaksojen määrä/vuosi
Laadukkaat peruspalvelut	Palveluiden hyvä saata-vuus Palvelutuotanto vastaa palvelun tarvetta Vahvistetaan palvelujen kustannustehokkuutta Turvataan palveluihin tarvittavat voimavarat ja osaaminen	Oikea-aikainen konsultointi, lähettäminen ja jatkohoito sekä joidenkin erikoisalakohtaisten tutkimusten ja hoitojen tarkoituksenmukainen hankinta muilta tuottajilta Huolehditaan hoitokokonaisuuden osana etukä-teistutkimusten, jatkohoidon ja kuntoutuksen toimuudesta niin, että potilas saa mahdollisimman suuren osan palveluista lähi-palveluina Aktiivinen osallistuminen sairaanhoitopiirin koulutuksiin	Odotusajat erikoissairaanhoidon Lähetteen määrä/ vuosi Esh käyntien ja hoitojaksojen määrä/ vuosi Erikoissairaanhoidon kustannukset / asukas (ikä- ja tarvevakioidusti) Hoitopäivät / vuosi Kustannukset € / asukas Käynnit / vuosi Kustannukset € / asukas Koulutustilastot 1 x/vuosi

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Kiinnitetään erityistä huomiota lasten ja perheiden hyvinvointiin Ihmiset kotiutuvat erikoissairaanhoidosta nopeammin ja turvallisemmin kotiin	Kotisairaaloiminnan toiminnan vakiinnuttaminen ja yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa laajenee	Yhteistyö eri tahojen kanssa/yhteistyöryhmät Esh:sta tulleet kotisairaalan asiakkaat / vuosi
Osallistuva yhteisö	Yksilön osallistumismahdollisuudet ja omasta hyvinvoinnista vastaamisen mahdollisuudet paranevat	Kehittäjäasiakkaiden/-potilaiden mukaan ottaminen kehittämiseen	Kehittäjäasiakkaiden määrä/ vuosi

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	-	-	-		-	-	-
Myyntituotot					-		
Maksutuotot					-		
Tuet ja avustukset					-		
Muut toimintatuotot					-	-	
Toimintamenot	- 11 483 641	- 12 054 965	- 12 255 664	1,7	200 699	- 12 348 807	- 12 456 242
Palkat ja palkkiot					-		
Eläkekulut					-		
Muut henkilösivukulut					-		
Palvelujen ostot	- 11 483 641	- 12 054 965	- 12 255 664	1,7	200 699	- 12 348 807	- 12 456 242
Aineet, tarvikkeet					-		
Avustukset					-		
Muut toimintakulut					-		
Toimintakate	- 11 483 641	- 12 054 965	- 12 255 664	1,7	200 699	- 12 348 807	- 12 456 242
Toimintakate €/asukas	1344	1411	1434		-23	1445	1458

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Sote-asiantuntijatyöryhmät on muodostettu ja Sodankylän kunnan terveydenhuollosta on edustajat lääkinnällinen kuntoutus, päivystys ja ensihoito sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut –työryhmissä. Palliativisen hoidon ja saattohoidon palveluketjujen kehittäminen Oulun yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella/Sodankylässä Alueellisen apuvälinekeskuksen suunnittelu jatkuu. LSHP:n järjestämissuunnitelman mukaisesti apuvälinepalvelujen keskittäminen on kuitenkin tavoite. Tarkoituksena on keskittää vaativat ja sähköiset apuvälinepalvelut sekä aisti- ja mahdollisesti lasten apuvälineet. Perusapuvälinepalvelut säilyvät lähipalveluina, siis kuten tälläkin hetkellä.
2020-2021	Mahdollisen SOTE-ratkaisun toteuttamisen valmistelu.

5.4.5

Vastuualue

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin / sitovuustaso Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen Ympäristöterveyspäällikkö Outi Romakkaniemi

Toiminta-ajatus Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa. Ympäristöterveydenhuolto edistää ja ylläpitää ihmisten terveellistä elinympäristöä valvomalla elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalakia, sekä vastamalla yleisestä ympäristöterveyshaittojen arvioinnista ja ympäristöterveyden häiriötilanteisiin varautumisesta alueellaan. Ympäristöterveydenhuolto edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia ja järjestää laadukkaat ympärivuorokautiset peruseläinlääkäripalvelut pien- ja suurelaimille.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Ympäristöterveydenhuolto edistää ja ylläpitää turvallista ja terveellistä elinympäristöä sekä järjestää laadukkaat eläinlääkäripalvelut	Resursseja on riittävästi ja ne hyödynnetään tehokkaasti.	Elinoloihin liittyvien yhteydenottojen nopea käsittely (viikkoina), eläinlääkäripalvelujen saatavuus
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Hyvä toimijoiden ohjauksen taso, palveluiden sujuva ja joustava järjestäminen	Aktiivinen toimijoiden ohjaus.	Toimijoiden nopea ja joustava ohjaus ja neuvonta. Toimijoiden nopea ja joustava ohjaus ja neuvonta (päivinä).
Laadukkaat peruspalvelut	Tyytyväiset sidosryhmät	Osaava ja ammattitaitoinen henkilökunta, joka kehittää jatkuvasti osaamistaan.	Asiakaspalaute neuvonnasta ja valvonnasta.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Alueella ei ole merkittäviä ympäristöterveysriskejä aiheuttavia toimintoja, eläinlääkäripalveluiden saatavuus on hyvä ja palvelu on laadukasta	Riittävät ja tehokkaasti hyödynnetyt resurssit	Aktiivinen elinympäristöön vaikuttaviin asioihin/hankkeisiin osallistuminen. Eläinlääkärikäyntien lkm/vuosi

Viihtyisä ympäristö	Valvonnan ja ohjauksen riittävyys ja hyvä laatu	Riittävät ja tehokkaasti hyödynnetyt resurssit	Kuntalaisten elinympäristöä koskevien valitusten nopea käsittely (viikokoina).
Osallistuva yhteisö	Toiminta järjestetään hyvässä yhteistyössä toimijoiden kanssa. Tiedottamista tehostetaan.	Toimijoita ja kuntalaisia ohjataan ja neuvotaan aktiivisesti	Neuvonnan määrä, asiakkaita/vuosi

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	636 563	688 655	711 958	3,4	23 303	739 582	745 721
Myyntituotot	566 838	601 355	624 658	3,9	23 303	648 895	654 281
Maksutuotot	68 363	87 000	87 000	0,0	-	90 376	91 126
Tuet ja avustukset	1 242				-	-	-
Muut toimintatuotot	120	300	300	0,0	-	312	314
Toimintamenot	- 988 324	- 1 101 554	- 1 135 862	3,1	34 308	- 1 144 495	- 1 145 819
Palkat ja palkkiot	- 534 647	- 586 041	- 631 896	7,8	45 855	- 636 698	- 637 435
Eläkekulut	- 166 277	- 165 822	- 158 219	-4,6	- 7 603	- 159 421	- 159 606
Muut henkilösivukulut	- 22 337	- 36 763	- 36 810	0,1	47	- 37 090	- 37 133
Palvelujen ostot	- 132 036	- 161 679	- 161 729	0,0	50	- 162 958	- 163 147
Aineet, tarvikkeet	- 19 820	- 32 090	- 32 090	0,0	-	- 32 334	- 32 371
Avustukset							
Muut toimintakulut	- 113 207	- 119 159	- 115 118	-3,4	- 4 041	- 115 993	- 116 127
Toimintakate	- 351 761	- 412 899	- 423 904	2,7	11 005	- 404 913	- 400 099
Toimintakate €/asukas	41	48	48		-1	47	47

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Ei muutoksia
2020-2021	Valmistaudutaan ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtymiseen Lapin maakunnalle.

Sivistyspalvelut

5.5.	Toimielin:	SIVISTYSLAUTAKUNTA	Sitovuustaso:	Kunnanvaltuusto
5.5.1.	Vastuualue:	Sivistyshallinto	Sitovuustaso:	Sivistyslautakunta
5.5.2.	Vastuualue:	Koulutus	Sitovuustaso:	Sivistyslautakunta
5.5.3.	Vastuualue:	Vapaa-ajan palvelut	Sitovuustaso:	Sivistyslautakunta
5.5.4.	Vastuualue:	Sompion kirjasto	Sitovuustaso:	Sivistyslautakunta
5.5.5.	Vastuualue:	Varhaiskasvatus	Sitovuustaso:	Sivistyslautakunta

5.5. SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimiala

Sivistyspalvelut

Toimielin / sitovuustaso Valtuusto

Tilivelvollinen Vs. sivistysjohtaja Antti Parkkinen

Toiminta-ajatus Elinikäisen kasvun tukeminen

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Riittävä ja laadukas palvelutuotanto. Tyytyväisyystavoite ka 3,5	Osallisuus, palvelujen kehittäminen	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Tarjotaan erilaisia palveluita kysynnän mukaan	Palveluiden kehittäminen ja lisääminen.	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelutason ylläpito, tasavertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen palveluun	Palveluohjaus Toiminnan arviointi ja kehittäminen	Tyytyväisyyskysely, itsearvioinnit

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Keinot (vastuualueittain)	Mittari
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset toiminta- ja kasvattamisympäristöt Terveet tilat	Hyvä suunnittelu ja järkevät investoinnit Väistötilat	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5 Haittailmoitukset, Sairauspoissaolot/työntekijä (kuntamaisema)
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät ja toimivat toiminta- ja kasvamisympäristöt ml. väistötilat	Hyvä suunnittelu ja järkevät investoinnit	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5
Osallistuva yhteisö	Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan	Kyselyt, vanhempainillat, asiakasillat, lasten ja nuorten osallistuminen	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5

		oman oppimisen ja ympäristön suunnitteluun	
--	--	--	--

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 valtuustoon nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TA TA	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	1 480 191	1 355 002	1 541 843	13,8	186 841		1 601 667	1 614 960
Myyntituotot	325 675	271 320	337 194	24,3	65 874		350 277	353 184
Maksutuotot	468 349	377 900	420 100	11,2	42 200		436 400	440 022
Tuet ja avustukset	633 050	656 992	738 459	12,4	81 467		767 111	773 478
Muut toimintatuotot	53 116	48 790	46 090	-5,5	- 2 700		47 878	48 276
Toimintamenot	- 17 535 174	- 18 699 838	- 18 479 078	-1,2	- 220 760		- 18 619 519	- 18 781 509
Palkat ja palkkiot	- 8 778 135	- 8 882 931	- 9 066 680	2,1	183 749		- 9 135 587	- 9 215 066
Eläkekulut	- 2 123 941	- 2 002 944	- 1 996 862	-0,3	- 6 082		- 2 012 038	- 2 029 543
Muut henkilösivukulut	- 298 965	- 361 767	- 341 841	-5,5	- 19 926		- 344 439	- 347 436
Palvelujen ostot	- 2 953 609	- 4 275 226	- 3 687 023	-13,8	- 588 203		- 3 715 044	- 3 747 365
Aineet, tarvikkeet	- 614 546	- 560 279	- 561 255	0,2	976		- 565 521	- 570 441
Avustukset	- 432 747	- 400 100	- 414 300	3,5	14 200		- 417 449	- 421 080
Muut toimintakulut	- 2 333 229	- 2 216 591	- 2 411 117	8,8	194 526		- 2 429 441	- 2 450 578
Toimintakate	- 16 054 983	- 17 344 836	- 16 937 235	- 2,3	- 407 601		- 17 017 852	- 17 166 548
Toimintakate €/asukas	1879	2030	1982		48		1992	2009

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Koulupsykologin viran perustaminen Aleksanteri Kenan koulun ja Sompion koulun hallinnollinen yhdistäminen elokuussa 2019. Sote-yhdyspintojen valmistelu Uuden kouluhankkeen suunnittelutyö Kesun valmistuminen Uuden jäähallin käyttöönotto
2020-2021	Uuden kouluhankkeen suunnittelu ja toteuttaminen Sote-prosessien kuvaaminen ja muut kesun mukaiset toimenpiteet.

5.5.1.

Vastuualue

Sivistyshallinto

Toimielin / sitovuustaso Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen Vs. sivistysjohtaja Antti Parkkinen

Toiminta-ajatus Tukea ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Riittävä ja laadukas palvelutuotanto. Tyytyväisyystavoite ka 3,5	Osallisuus ja omatoimisuus palvelun kehittämisessä	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelutason ylläpito ja parantaminen	Palveluverkon ja tuotannon optimointi Kuraattoripalveluiden tehostaminen, lähetteet perheneuvolaan Musiikkiopiston palvelut Revontuliopisto	Tyytyväisyyskysely Kuraattoripalvelujen kustannukset sekä asiakasmäärät (KM) Viikkotuntimäärä Opiskelijat Musiikkileikkikouluiset Opetustunnit Kurssimäärät Lähi- ja verkko-opetuksen määrä Opiskelijat kylissä (%-osuus opiskelijoista)

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset kasvamisympäristöt	Hyvä suunnittelu ja järkevät investoinnit	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät ja toimivat toiminta- ja kasvamisympäristöt ml. väistötilat	Hyvä suunnittelu ja järkevät investoinnit Osallistuva yhteisö	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5
Osallistuva yhteisö	Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan	Wilma-kyselyt, Surveypal-kyselyt, vanhempainillat, asiakasillat, Lasten ja nuorten osallistuminen oman oppimisen ja ympäristön suunnitteluun	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TA TA	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	62 396	41 440	55 190	33,2	13 750		57 331	57 807
Myyntituotot	5 564	5 000	3 000	-40,0	- 2 000		3 116	3 142
Maksutuotot					-		-	-
Tuet ja avustukset	47 626	20 000	31 750	58,8	11 750		32 982	33 256
Muut toimintatuotot	9 206	16 440	20 440	24,3	4 000		21 233	21 409
Toimintamenot	- 1 010 227	- 1 138 293	- 1 112 528	-2,3	- 25 765		- 1 120 983	- 1 130 736
Palkat ja palkkiot	- 277 648	- 313 969	- 318 121	1,3	4 152		- 320 539	- 323 327
Eläkekulut	- 248 359	- 239 831	- 213 452	-11,0	- 26 379		- 215 074	- 216 945
Muut henkilösivukulut	- 5 148	- 12 373	- 11 234	-9,2	- 1 139		- 11 319	- 11 418
Palvelujen ostot	- 398 651	- 486 200	- 495 530	1,9	9 330		- 499 296	- 503 640
Aineet, tarvikkeet	- 12 783	- 13 150	- 8 750	-33,5	- 4 400		- 8 817	- 8 893
Avustukset					-		-	-
Muut toimintakulut	- 67 639	- 72 770	- 65 441	-10,1	- 7 329		- 65 938	- 66 512
Toimintakate	- 947 832	- 1 096 853	- 1 057 338	-3,6	- 39 515		- 1 063 652	- 1 072 929
Toimintakate €/asukas	111	128	124		4		124	126

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Koulupsykologin viran perustaminen. Revontuliopiston ja musiikkiopiston opetustilojen siirtäminen kunnan kiinteistöihin. Sote-yhdyspintojen valmistelu Kesun valmistuminen Uuden kouluhankkeen suunnittelutyö
2020 - 2021	Sote-prosessien kuvaaminen ja muut kesun mukaiset toimenpiteet.

5.5.2.

Vastuualue

Koulutus

Toimielin / sitovuustaso Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen Vs. sivistysjohtaja Antti Parkkinen

Toiminta-ajatus Oppiminen ja kasvaminen tulevaisuutta varten

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Laadukas palvelutuotanto Tyytyväisyystavoite 3,5 ka	Osallisuus: vanhempainillat ja yhdistykset, kyselyt, Wilma-viestintä	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5
Laadukkaat peruspalvelut	Tasavertaiset oppimismahdollisuudet Kouluviihtyvyyden lisääminen Toimivat ja turvalliset koulukuljetukset Toimivat ja viihtyisät väistötilat	Monipuoliset opetusmenetelmät ja riittävä oppimisen tuki taataan kaikille oppilaille Verso –toiminnan aloittaminen Koululiitu, tiivis yhteistyö liikennöitsijöiden kanssa Osallisuus	Tyytyväisyyskysely Erityisopettajat/oppilas (KM) Koulunkäynninohjaajat/oppilas (KM) Kehittämissuunnitelmassa määritellyt ryhmäkoot Tapaamisten ja asiakkuuksien määrä Vain turvalliset tien ylitykset Asiakaspalaute Tyytyväisyyskysely

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset oppimisympäristöt ja koulumatkat	Oppimisympäristöjen jatkuva kehittäminen oppilaiden ja huoltajien kanssa. Kiusaamisen ehkäisy verso-toiminta aloittamalla sekä muuta toimintaa kehittämällä	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5 Verso-tapaamisten/asiakkuuksien määrä

Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät ja toimivat toiminta- ja kasvamisympäristöt ml. väistötilat	Oppimisympäristöjen jatkuva kehittäminen yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5
Osallistuva yhteisö	Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan	Wilma-kyselyt, Survey-pal-kyselyt, vanhempainillat, asiakasillat, oppilaiden osallistuminen oman oppimisen ja ympäristön suunnitteluun	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 – 5

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	397 694	330 550	379 250	14,7	48 700	393 965	397 235
Myyntituotot	65 630	26 150	32 150	22,9	6 000	33 397	33 675
Maksutuotot					-		
Tuet ja avustukset	324 121	302 000	345 500	14,4	43 500	358 905	361 884
Muut toimintatuotot	7 944	2 400	1 600	-33,3	- 800	1 662	1 676
Toimintamenot	- 9 403 782	- 10 199 977	- 9 867 766	-3,3	- 332 211	- 9 942 761	- 10 029 263
Palkat ja palkkiot	- 5 110 552	- 5 183 772	- 5 301 789	2,3	118 017	- 5 342 083	- 5 388 559
Eläkekulut	- 1 006 427	- 974 013	- 1 022 506	5,0	48 493	- 1 030 277	- 1 039 240
Muut henkilösivukulut	- 215 966	- 212 465	- 199 791	-6,0	- 12 674	- 201 309	- 203 061
Palvelujen ostot	- 1 432 028	- 2 299 892	- 1 789 230	-22,2	- 510 662	- 1 802 828	- 1 818 513
Aineet, tarvikkeet	- 294 723	- 263 774	- 253 696	-3,8	- 10 078	- 255 624	- 257 848
Avustukset	-	-	- 1 200		1 200	- 1 209	- 1 220
Muut toimintakulut	- 1 344 086	- 1 266 061	- 1 299 554	2,6	33 493	- 1 309 431	- 1 320 823
Toimintakate	- 9 006 087	- 9 869 427	- 9 488 516	-3,9	- 380 911	- 9 548 796	- 9 632 028
Toimintakate €/asukas	1054	1155	1110		45	1117	1127

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Aleksanteri Kenan koulun ja Sompion koulun yhteisen toimintasuunnitelman toteuttaminen. Aleksanteri Kenan koulun ja Sompion koulun hallinnollinen yhdistäminen elokuussa 2019. Sote-prosessien kuvaaminen ja muut kesun mukaiset toimenpiteet. Paikallisen tuntijaon muuttaminen 3 vvt osalta sekä tuntikehyksen pienentäminen lv. 2019-2020 alkaen. Uuden koulukeskuksen suunnittelutyön organisointi ja aloittaminen.
2020 - 2021	Nepsy-toiminannan jalkauttaminen. Uuden Kesun toimeenpano Uuden kouluhankkeen toteuttaminen

5.5.3.

Vastuualue

Vapaa-ajan palvelut

Toimielin / sitovuustaso Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen Vapaa-aikapäälikkö Arja Nieminen

Toiminta-ajatus Tuottaa monipuoliset ja laadukkaat vapaa-ajanpalvelut eri kohderyhmät huomioiden. Tukea lasten- ja nuorten turvallista kasvua heidän vapaa-aikanaan (ennaltaehkäisy). Vaalia ja tuoda esille Sodankyläläistä kulttuuriperintöä.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Laadukkaat ja monipuoliset palvelut eri-ikäisille.	Kävijöiden tyytyväisyysmittari asteikolla 1 – 3. Liikunta-, nuoriso-, kulttuuripalveluissa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa	Mitään 2 x vuosi. Happy Ornot laitteella sekä kyselyillä.
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Tarjota palveluja eri vuorokauden aikoina.	Avain tunnisteilla kulku harraste paikkoihin eri vuorokauden aikana. Kulttuuritilaisuudet	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Avain tunnisteiden määrä/käyttö. Kävijämäärät / hlö /kpl
Laadukkaat peruspalvelut	Tuetaan erityistä tukea tarvitsevia Harraste -ja vuokratilat tehokkaassa käytössä	Tarjotaan etsivän nuoriso-työn palveluja Markkinoinnin ja saavuttavuuden parantaminen	Etsivän nuorisotyön kustannukset /asiakas Tilojen käyttö -ja kävijämäärät 2 x vuosi

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Asianmukaiset tilat	Huolto -ja kunnossapito	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5
Viihtyisä ympäristö	Laadukkaat palvelut	Kuntalaisille asiakastyytyväisyys kysely	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5
Osallistuva yhteisö	Kuullaan kuntalaisten tarpeita Osaamisen vahvistaminen	Kuntalaisaloitteet Koulutuksiin osallistuminen	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5 Henkilöstönkoulutuspäivät / d

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	237 219	211 500	289 144	36,7	77 644	300 363	302 856
Myyntituotot	63 755	53 000	106 320	100,6	53 320	110 445	111 362
Maksutuotot	34 265	40 000	45 000	12,5	5 000	46 746	47 134
Tuet ja avustukset	114 533	98 500	123 724	25,6	25 224	128 524	129 591
Muut toimintatuotot	24 666	20 000	14 100	-29,5	- 5 900	14 647	14 769
Toimintamenot	- 1 416 689	- 1 370 246	- 1 624 467	18,6	254 221	- 1 636 813	- 1 651 053
Palkat ja palkkiot	- 495 315	- 482 372	- 553 546	14,8	71 174	- 557 753	- 562 605
Eläkekulut	- 138 010	- 147 224	- 107 734	- 27	- 39 490	- 108 553	- 109 497
Muut henkilösivukulut	- 14 667	- 19 737	- 20 800	5	1 063	- 20 958	- 21 140
Palvelujen ostot	- 186 571	- 179 084	- 195 650	9	16 566	- 197 137	- 198 852
Aineet, tarvikkeet	- 64 538	- 37 080	- 42 434	14	5 354	- 42 756	- 43 128
Avustukset	- 63 985	- 60 100	- 63 100	5	3 000	- 63 580	- 64 133
Muut toimintakulut	- 453 603	- 444 649	- 641 203	44	196 554	- 646 076	- 651 697
Toimintakate	- 1 179 470	- 1 158 746	- 1 335 323	15,2	176 577	- 1 336 450	- 1 348 197
Toimintakate €/asukas	138	136	156		-21	156	158

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Jäähallin valmistuminen ja käyttöönotto elokuusta lähtien. Jäähallin käyttömaksujen tarkistaminen. Nuorisotyön ja koulujen yhteistyön kehittäminen (JOPO-luokka). Aamu ja iltapäivätoimintaan henkilöstön lisääminen. Toimintatulojen lisääminen. Selvitetään mahdollisuutta palkata ammattitaitoinen museotyöntekijä mahdollisesti hankkeen kautta.
2020 - 2021	Soten tuomat muutokset. Sodankylä talon näyttelytilojen uudistaminen (Andreas Alariesto /Erkki Alajärvi). Kotiseutuarkiston perustaminen.

5.5.4.

Vastuualue

Sompion kirjasto

Toimielin / sitovuustaso Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen Kirjastonjohtaja Tiina Heinänen

Toiminta-ajatus Tavoittaa alueen asukkaat ja tarjota heille mahdollisimman laadukkaat kirjasto- ja tietopalvelut.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Kirjasto tarjoaa monipuolisen ja laaja-alaisen aineiston sekä asiantuntevan palvelun asiakkailleen	Henkilökunnan täydennyskoulutus	Koulutuspäivien määrä
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Kirjaston palvelut ovat kuntalaisten tiedossa	Toimiva tiedotus	Käyttäjämäärät
Laadukkaat peruspalvelut	Kirjasto palvelee laadukkaasti	Sompion kirjasto 10 vuotta: arviointitutkimus (saatu hankerahaa toteutukseen) *Kyselytutkimus asiakkaille *Haastattelut: asukkaat, päättäjät, virkamiehet ja henkilökunta	Tutkimusyhteenveto, suunta- viivat tulevaan

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Esteetön kirjasto	Selkeä opastus ja esteetön kulku kirjastotiloissa	Asiakaskysely
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisä ja toimiva kirjasto-tila	Kirjastotilojen muokkaus ja uudistaminen	Asiakaskysely
Osallistuva yhteisö	Kuntalaiset mukana kirjaston toiminnassa	Lehtikokoelma asiakkaiden makuun: kysely asiakkaille	Kyselyyn osallistujien määrä

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	221 801	199 020	208 824	4,9	9 804	216 511	218 308
Myyntituotot	186 359	187 170	195 724	4,6	8 554	203 318	205 006
Maksutuotot	113	400	400	0,0	-		
Tuet ja avustukset	25 600	1 500	2 750	83,3	1 250	2 857	2 880
Muut toimintatuotot	9 729	9 950	9 950		-	10 336	10 422
Toimintamenot	- 738 839	- 763 787	- 763 721	0,0	- 66	- 514 860	- 519 340
Palkat ja palkkiot	- 335 721	- 339 292	- 344 198	1,4	4 906	- 346 814	- 349 831
Eläkekulut	- 88 443	- 77 011	- 77 973	1,2	962	- 78 566	- 79 249
Muut henkilösivukulut	- 4 435	- 13 774	- 13 106	-4,8	- 668	- 13 206	- 13 320
Palvelujen ostot	- 70 967	- 74 900	- 75 700	1,1	800	- 76 275	- 76 939
Aineet, tarvikkeet	- 152 130	- 170 600	- 170 700	0,1	100	- 171 997	- 173 494
Avustukset					-		
Muut toimintakulut	- 87 143	- 88 210	- 82 044	-7,0	- 6 166	- 82 668	- 83 387
Toimintakate	- 517 037	- 564 767	- 554 897	-1,7	- 9 870	- 298 350	- 301 032
Toimintakate €/asukas	61	66	65		1	35	35

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Henkilöstörakenteen muutokset (palkkakustannusten kasvu). Sompion kirjaston 10-vuotisjuhlavuosi: arviointi-hanke.
2020 - 2021	Henkilöstörakenteen tarkastelu jatkuu.

5.5.5.

Vastuualue

Varhaiskasvatus

Toimielin / sitovuustaso **Sivistyslautakunta**

Tilivelvollinen Varhaiskasvatuspäällikkö Ritva M Ollila

Toiminta-ajatus Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tarjota kaikille sitä hakeville alle kouluikäisille lapsille laadukasta kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista palvelua.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Riittävä ja laadukas palvelutuotanto Asiakastyytyväisyystavoite 3,5	Palveluohjauksen kehittäminen	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Tarjotaan erilaisia varhaiskasvatusmuotoja kysynnän mukaan.	Vuorohoidon kehittäminen Päiväkotipaikkojen lisääminen. Perhepäivähoidon kehittäminen	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Vuorohoidossa olevien lasten määrä Alle 3-vuotiaiden lasten määrä Päiväkotipaikkojen määrä Perhepäivähoidonohjaajan ohjauskäynnit / perhepäivähoidotaja Perhepäivähoitajien määrä Lasten määrä perhepäivähoitossa
Laadukkaat peruspalvelut	Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään vastaaminen Lasten yksilöllisten tarpeiden huomioiminen	Toiminnan arviointi ja kehittäminen Pedagogisen toiminnan arviointi Riittävä tuki lapsen kasvuun ja kehitykseen	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Varhaiskasvatuksen osallistumisprosentti Lapsia kotihoidon tuella Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset toiminta- ja työskentely- ympäristöt	Toimintaympäristöjen kehittäminen yhteistyössä lasten, vanhempien ja henkilökunnan kanssa	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Työhyvinvointikysely
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät toiminta- ja työskentely-ympäristöt	Toimintaympäristöjen kehittäminen yhteistyössä lasten, vanhempien ja henkilökunnan kanssa	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Työhyvinvointikysely
Osallistuva yhteisö	Perheiden hyväksyminen ja huomioiminen yhdenvertaisina yksilöllisine piirteineen	Osallisuutta mahdollistavien toimintatapojen kehittäminen	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 Työhyvinvointikysely

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)							
	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	561 080	572 492	609 435	6,5	36 943	633 081	638 336
Myyntituotot	4 368				-		
Maksutuotot	433 971	337 500	374 700	11,0	37 200	389 238	392 469
Tuet ja avustukset	121 170	234 992	234 735	-0,1	- 257	243 843	245 867
Muut toimintatuotot	1 571				-		
Toimintamenot	- 4 965 637	- 5 227 535	- 5 110 596	-2,2	- 116 939	- 5 149 437	- 5 194 237
Palkat ja palkkiot	- 2 558 900	- 2 563 526	- 2 549 026	-0,6	- 14 500	- 2 568 399	- 2 590 744
Eläkekulut	- 642 702	- 564 865	- 575 197	2	10 332	- 579 568	- 584 611
Muut henkilösivukulut	- 58 750	- 103 418	- 96 910	- 6	- 6 508	- 97 647	- 98 496
Palvelujen ostot	- 865 393	- 1 235 150	- 1 130 913	- 8	- 104 237	- 1 139 508	- 1 149 422
Aineet, tarvikkeet	- 90 372	- 75 675	- 85 675	13	10 000	- 86 326	- 87 077
Avustukset	- 368 763	- 340 000	- 350 000	3	10 000	- 352 660	- 355 728
Muut toimintakulut	- 380 757	- 344 901	- 322 875	- 6	- 22 026	- 325 329	- 328 159
Toimintakate	- 4 404 557	- 4 655 043	- 4 501 161	-3,3	- 153 882	- 4 516 355	- 4 555 901
Toimintakate €/asukas	515	545	527		18	529	533

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)	
2019	Varhaiskasvatuspaikkojen lisääminen, erilaisten vaihtoehtojen kartoittaminen Palvelusetelin käyttöönoton suunnittelu ja määrittely erityisesti perhepäivähoitoa varten. Mahdollisesti 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus 20 h/vk (hallituksen esitys). Esioppilaiden hoidon järjestäminen mahdollisesti kerhotoimintana (hallituksen esitys). Yhteistyön kehittäminen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa.
2020 - 2021	Uuden varhaiskasvatuslain vaikutukset, henkilöstörakenteen muutokset (palkkakustannusten kasvaminen) Palvelusetelin (perhepäivähoito) mahdollinen käyttöönotto

Tekniset palvelut

5.6.	Toimielin:	TEKNINEN LAUTAKUNTA	Sitovuustaso:	Kunnanvaltuusto
5.6.1	Vastuualue:	Yhdyskuntatekniikka	Sitovuustaso:	Tekninen lautakunta
5.6.2	Vastuualue:	Tilapalvelut	Sitovuustaso:	Tekninen lautakunta
5.6.3	Vastuualue:	Rakennusvalvonta	Sitovuustaso:	Tekninen lautakunta
5.6.4	Vastuualue:	Ympäristönsuojelu	Sitovuustaso:	Tekninen lautakunta

5.6. TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimiala

Tekniset palvelut

Toimielin / sitovuustaso Valtuusto

Tilivelvollinen Tekninen johtaja Matias Yliriesto

Toiminta-ajatus Teknisen lautakunnan tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja yrityksille sekä loma-asukkaille kestävän kehityksen mukainen, viihtyisä, turvallinen ja toimiva asuin- ja toimintaympäristö. Vastata kunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden hoidosta, sisäisestä ja ulkoisesta tilojen vuokraamisesta, kiinteistönhoidosta, tuottaa ruoka-, siivous- ja laitoshuoltopalvelut sekä hoitaa ympäristöön ja rakentamiseen kohdistuvat tehtävät joustavalla ja asiakaslähtöisellä palvelulla.

Lisäksi teknisen lautakunnan tehtävänä on rakennuslupien, ympäristölupien, maa-aineslupien ja muiden ympäristötoimen lupien ja ilmoitusasioiden käsittely, opastus, neuvonta sekä erilaiset viranomaistarkastukset / katselmukset sekä rakennetun/rakentamattoman ympäristön valvonta.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Toimialan tavoite (vastuu-alueittain)	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Kaavoituksella taataan riittävä ja laadukas tonttitarjonta	Väestöennusteet ja maankäytön suunnittelu.	Kaavoituskatsaus
	Turvallinen ja viihtyisä asuin-ympäristö	Liikenneturvallisuustyön jatkaminen eri sidosryhmien kanssa	Liikenneonnettomuudet
	Kiinteistöt terveellisiä ja turvallisia käyttää	Rakennetun/rakentamattoman ympäristön valvonta Kunto- ja sisäilmatutkimukset, peruskorjaukset	Lupapäätökset ja katselmuks Haittailmoitukset Asiakastytytyväisyyskyselyt
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Kaavoituksella vastataan kysyntään ja ennakoidaan tarvetta	Olemassa olevan ja tulevan elinkeinorakenteen toimintaedellytysten turvaaminen	Vuokrattujen teollisuustonttien määrä ja yrityksille kaavoitetut alueet (kaavoituskatsaus)
	Käsitellä olemassa olevien elinkeinojen tarvitsemat luvat mahdollisimman ripeästi ja tukea uusia elinkeinoja joustavalla lupahakemusten käsittelyllä	Hankitaan ajantasainen osaa-minen elinkeinojen (myös uusien) tarvitsemia lupia varten	Lupapäätösten ja katselmusten määrät, käsittelyajat ja laadukkuus.
		Markkinointitilaisuuudet	Myynti/vuokraus (kpl)

	Luoston alueella kunnan omien maiden osalta kaavoitettujen tonttien markkinointi		
Laadukkaat peruspalvelut	Katuverkon rakenteellinen kunto sekä ylläpitotaso säilytetään nykyisellä tasolla Kaavoituksella vastataan järjestämisen tarpeeseen Kunnan rakennusten ja toimitilojen yllä- ja kunnossapito	Kuntoarviot Oikea aikainen kaavoitus Tilamuutokset Rakennuttaminen	Kuntotaso ja korjausvelka Palaute Kysyntä, tonttien vuokraus/myynti Kiinteistönhoitokulut (kunta-Maisema)

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Keinot (vastuualueittain)	Mittari
Turvallinen arki ja ympäristö	Yleiset alueet sekä liikennealueet ovat, kunnossa, turvallisia sekä viihtyisiä Ennaltaehkäisevän työn tehostaminen Rakennetun ympäristön osalta ohjeistetaan kuntalaisia kohti turvallista ja terveellistä elinympäristöä	Riittävät resurssit. Turvateknologian käytön tehostaminen Asiakkaita palvellaan ja neuvotaan sekä annetaan ajantasaista tietoa luvista ja määräyksistä	Liikenneonnettomuudet. Käyttöön otettujen apuvälineiden määrä ja koulutusten osallistujamäärät Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
Viihtyisä ympäristö	Kaavoituksella taataan riittävän monipuolinen ja laadukas tonttitarjonta Katukuvan parantaminen Vapaa-aika palveluiden kehittäminen Kiinnitettävä huomiota ympäristön siisteyteen ja pilaantumisen ehkäisyyn	Riittävät resurssit Tehokas maankäyttö Riittävät resurssit Tiedottaminen, viestittäminen ja opastus Kohtaamispuisto Tulevaisuuden kulttuuri- ja liikuntatilat Suoritettava maastokäyntejä ja tarkastuksia. Henkilöstöresurssit mitoitetaan tarvetta vastaavaksi	Asiakaspalaute Asukasluvun kehitys Asiakaspalaute Harava-kysely Sodankylä.fi verkkopalvelun käyttäjämäärät Opasteiden määrä Valaistussuunnitelma Tilojen käyttöaste Käyttäjäkyselyt Käytännön toteutus Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset

Osallistuva yhteisö	Asiakkaiden tyytyväisyystaso pidetään korkealla tasolla (vähintään aikaisemmin saavutetulla tasolla 2016) Yhteisö kasvattaa/tukee Asiakkailla tarjotaan laadukasta palvelua ja heidät pidetään ajantasalla lupakäsitteilyn eri vaiheissa	Riittävät resurssit Turvallisen koulu- ja päiväkotimatkan varmistaminen lapsille ja nuorille Yritysyhteistyön kehittäminen Henkilöstöresurssit mitoitetaan tarvetta vastavaksi ja pyritään tiedottamaan asiakkaita lupakäsitteilyn eri vaiheissa	Asiakastyytyväisyyskysely ja suunniteltujen töiden/hankkeiden toteuttaminen Toteutuneiden tapahtumien määrä Tapaturmien määrän kehitys (sotkanet.fi) Toteutuneet tilamuutokset Toteutuneet yhteistyössä toteutetut palvelut Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
---------------------	---	---	---

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

(Toimialan tavoite on valtuustoon nähden sitova, merkitty värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TA 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	7 812 468	7 594 643	7 499 106	-1,3	- 95 537	7 790 071	7 854 729
Myyntitulot	2 426 439	2 358 789	2 336 779	-0,9	- 22 010	2 427 446	2 447 594
Maksutulot	260 096	185 000	225 000		40 000	233 730	235 670
Tuet ja avustukset	22 452	23 900	19 700		- 4 200	20 464	20 634
Muut toimintatulot	5 103 481	5 026 954	4 917 627	-2,2	- 109 327	5 108 431	5 150 831
Toimintamenot	- 10 962 254	- 10 839 077	- 10 567 023	-2,5	- 272 054	- 10 647 332	- 10 739 964
Palkat ja palkkiot	- 3 129 173	- 3 391 961	- 3 388 768	-0,1	- 3 193	- 3 414 523	- 3 444 229
Eläkekulut	- 818 152	- 761 930	- 729 880	-4,2	- 32 050	- 735 427	- 741 825
Muut henkilösivukulut	- 72 036	- 131 181	- 131 878	0,5	697	- 132 880	- 134 036
Palvelujen ostot	- 3 146 812	- 3 058 424	- 2 674 719	-12,5	- 383 705	- 2 695 047	- 2 718 494
Aineet, tarvikkeet	- 2 986 219	- 2 841 680	- 2 764 556	-2,7	- 77 124	- 2 785 567	- 2 809 801
Avustukset	- 51 829	- 59 148	- 57 000	-3,6	- 2 148	- 57 433	- 57 933
Muut toimintakulut	- 758 033	- 594 753	- 820 222	37,9	225 469	- 826 456	- 833 646
Toimintakate	- 3 149 786	- 3 244 434	- 3 067 917	-5,4	- 176 517	- 2 857 261	- 2 885 235
Toimintakate €/asukas	369	380	359		21	334	338

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	SOTE, Metsävainion liikennealue, jäähalli, vastikkeettomat työtunnit poistuvat ateriahinnoista
2020 – 2021	SOTE, Hyvinvointikeskus

Toimielin / sitovuustaso

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jani Kiemunki

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on yhdyskuntasuunnittelun palveluiden järjestäminen. Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kunnan maankäytöstä ja yleisten alueiden omistajahallinnasta, kehittämisestä ja suunnittelusta sekä valmistelee kaavoitusasiat kunnanhallitukselle. Edelleen yhdyskuntasuunnittelu vastaa katujen-, liikunta- ja yleisten alueiden ja reittien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä kunnan hoidossa olevien yksityisteiden kunnossapidosta ja avustaa tiekuntia teiden perusparannushankkeissa.

Tavoitteena on edistää asukkaiden ja elinkeinoelämän hyvinvointia ja toimintaedellytyksiä ja luoda määrälliset ja laadulliset edellytykset toimivan ja turvallisen sekä viihtyisän ympäristön kehittymiselle.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Yleiset alueet sekä liikennealueet ovat turvallisia sekä viihtyisiä	Liikennealueiden kunto pyritään pitämään vähintään nykytasolla Liikenneturvallisuuksuystötä jatketaan eri sidosryhmien kanssa. Puistojen hoito	Katuverkon korjausvelka Kuntotason mittaus Asiakaspalaute (+/-/kpl) Liikenneonnettomuudet (kpl)
	Leikkipaikat ovat turvallisia ja viihtyisiä	Leikkipaikkojen systemaattinen kunnontarkkailu	Asiakaspalaute Vuosittainen raportti (kunnostustoimet)
	Kattavat turvalliset kelkkareitit / urat	Reittitoimitukset tehokas riittävä ylläpito	Reittitoimitukset (kpl/vuosi) Onnettomuudet reiteillä/urilla (kpl) Palaute
	Kaavoituksella taataan riittävä ja laadukas tonttitarjonta	Riittävät resurssit. Maanhankinta	Monipuolinen tonttitarjonta. kerros-,rivi-,omakotitalotontit, teollisuus- ja liikekiinteistö- tontit (kpl)
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Kaavoituksella vastataan kysyntään ja ennakoidaan tarvetta	Olemassa olevan ja tulevan elinkeinorakenteen toimintaedellytysten turvaaminen kaavoituksella	Monipuolinen tonttitarjonta. -liike- ja teollisuustontit (kpl) -palaute
	Logistiikan toimivuus ->tieverkon kunto	Kunnossapidon tason säilyttäminen tai parantaminen	Palaute esimerkiksi raskaalta liikenteeltä

Laadukkaat peruspalvelut	Katuverkon rakenteellinen kunto sekä ylläpitotaso säilytetään nykyisellä tasolla Yksityisteiden avustaminen Kaavoituksella vastataan järjestämisen tarpeeseen	Tehokkaat investoinnit Kunnossapito kesällä ja talvella Kuntoarvio Määrärahan sekä valtuuston määrittämien avustuseriaatteiden säilyttäminen ennallaan Tehokas oikea-aikainen kaavoitus	Palaute Liikennevahingot (kpl) Kuntotaso->korjausvelka (€/ katuverkon laskennallinen arvo) Avustettavat ulospääsytiety (km) Avustettavat yksityistiekunnan (km) Palaute. kysyntä tonttien vuokraus/myynti (kpl/vuosi)
--------------------------	--	--	---

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Ennaltaehkäisevän työn tehostaminen Liikenneturvallisuuustyö Yksityöskentelyn turvallisuuden parantaminen	Järjestöjen hyödyntämisen turvallisuustapahtumissa tai teemapäivissä Riittävät resurssit ->työpari	Teemapäivien ja koulutusten osallistujamäärät (kpl/vuosi) Läheltä piti -tilanteiden määrä (kpl/vuosi)
Viihtyisä ympäristö	Vapaa-aika palveluiden kehittäminen Lähivirkistysreittien kartoitus ja reittien kehittäminen Leikkipaikat Uusi tori Kaavoituksella taataan riittävän monipuolinen ja laadukas tonttitarjonta Katukuvan parantaminen	Tiedottaminen, viestittäminen ja opastus Riittävät resurssit. Kunnostustoimenpiteet Määrärahat-suunnittelu-toteutus Kaavoitus ja maanhankinta Istutukset, siisteys	Asiakaspalaute Käyttäjämäärät (laskuri) Suoritetut laskennat (kpl/vuosi) Opasteiden määrä (kpl/vuosi) Valaistussuunnitelma Käyttäjäkyselyt Reittien määrä/ asukasluku Uusi tori Asukasluku Tontti/maakauppa (kpl/vuosi) Palaute

Osallistuva yhteisö	Liikenneturvallisuustyö Osallistuva sodankylä-face-book sivuston palaute Asiakkaiden tyytyväisyystaso pidetään korkealla tasolla (vähintään aikaisemmin saavutulla tasolla 2016)	Teemapäivät järjestö- vetoisesti, liikenne- turva, järjestöt Riittävät resurssit	Teemapäivien ja koulutusten osallistujamäärät Liikenneturvan tilastot (tapaturmien, onnettomuuksien määrän kehitys) Palautteeseen vastaaminen->toimenpiteet (kpl/palaute) Asiakastyytyväisyyskysely tyytyväisyystason säilyttäminen nykyisellään)

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

(Vastuualueen tavoite on lautakuntaan nähden sitova, merkitty värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TA 2019 / 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	383 895	330 492	323 911	-2,0	- 6 581		336 479	339 272
Myyntituotot	56 324	18 900	19 000	0,5	100		19 737	19 901
Maksutuotot	-				-			-
Tuet ja avustukset	4 252	3 700	4 000		300		4 155	4 190
Muut toimintatuotot	323 319	307 892	300 911	-2,3	- 6 981		312 586	315 181
Toimintamenot	- 2 871 991	- 3 022 221	- 2 961 939	-2,0	- 60 282		- 2 984 450	- 3 010 414
Palkat ja palkkiot	- 653 727	- 695 128	- 696 484	0,2	1 356		- 701 777	- 707 883
Ekäkekulut	- 214 281	- 201 898	- 203 488	0,8	1 590		- 205 035	- 206 818
Muut henkilösivukulut	- 11 086	- 30 241	- 28 737	-5,0	- 1 504		- 28 955	- 29 207
Palvelujen ostot	- 1 617 179	- 1 667 750	- 1 630 983	-2,2	- 36 767		- 1 643 378	- 1 657 676
Aineet, tarvikkeet	- 199 292	- 216 500	- 195 400	-9,7	- 21 100		- 196 885	- 198 598
Avustukset	- 51 829	- 59 148	- 57 000	-3,6	- 2 148		- 57 433	- 57 933
Muut toimintakulut	- 124 597	- 151 556	- 149 847	-1,1	- 1 709		- 150 986	- 152 299
Toimintakate	- 2 488 096	- 2 691 729	- 2 638 028	-2,0	- 53 701		- 2 647 971	- 2 671 143
Toimintakate €/asukas	291	315	309		6		310	313

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Metsävainion liikennealue, jäähalli
2020 - 2021	Hyvinvointikeskuksen alue

5.6.2

Vastuualue

Tilapalvelut

Toimielin / sitovuustaso

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Tilapalvelupäällikkö Ville Pyhäjärvi

Toiminta-ajatus

Tilapalvelun tehtävänä on kaikkien kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpito, peruskorjaus sekä kunnan uusien tilojen rakentaminen. Tilapalvelu vastaa kunnan eri hallintokuntien toimitiloista, joka sisältää siivouksen, kiinteistöhoidon, kunnossapidon määrärahojen puitteissa sekä muista käyttökustannuksista. Tarpeettomista tiloista luovutaan kunnanvaltuuston hyväksymän omistajapoliittisen ohjelman mukaisesti. Ruokapalveluissa panostetaan lähiruokaan kunnan periaatteiden mukaisesti.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Tilapalveluiden vastuulla olevien kiinteistöjen kunto on hyvä ja niiden tilaa saadaan parannettua tai vähintään ylläpidettyä nykyisellään Tilapalveluiden vastuulla olevien palveluiden taso on hyvä ja niiden tasoa saadaan parannettua tai vähintään ylläpidettyä nykyisellään Tilapalvelut toteuttaa investointiohjelman mukaisia uudisrakentamistoimenpiteitä Kiinteistöt ovat terveellisiä ja turvallisia käyttää Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan	Korjausvelan inventointi, alkukartoitus Kuntotutkimukset Sisäilmatutkimukset Peruskorjaukset Rakennuksissa suoritetaan energiakatselmusten mukaisia lyhyellä takaisinmaksuajalla olevia saneerauksia Purkukuntoiset kiinteistöt puretaan / Tarpeettomat kiinteistöt myydään Rakennuttaminen	Korjausvelan seuranta (korjausvelkaprosentti) - korjausvelka € - korjausvelkaprosentti % Asiakastytytyväisyyskyselyt Haittailmoitukset, kpl Lämmön/sähkön/veden kulutuksen seuranta - kulutusyksiköt kWh/m³ - kustannukset € Kiinteistöjen käyttöaste, % Omistajapoliittisen ohjelman mukaiset toimenpiteet ja ohjelman tilanteen päivitys, kpl
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Sodankylän kunta pystyy tarjoamaan monipuolisesti tiloja yrittäjille (Tähtikunta) Tilapalvelut tukevat myös yksityistä sektoria	Tilapalvelut huolehtii ja tukee osaltaan Tähtikunnan toimintaa. Tilapalvelut pystyvät tarjoamaan pienimuotoisesti (5%) tukipalveluita myös yksityiselle sektorille.	Liikekiinteistöjen käyttöaste, % Ulosmyynti yksityisille - myyntituotot € - osuus kokonaisymynnistä %
Laadukkaat peruspalvelut	Tilapalveluiden vastuulla olevien julkisten rakennusten tilat antavat mahdollisuuden	Kiinteistökierrokset-> Tilamuutokset	Kiinteistönhoitokulujen vertailu (KuntaMaisema), €/m ²

	laadukkaiden peruspalveluiden tuottamiseen Tilapalveluiden tuottamat palvelut ovat kilpailukykyisiä	Siivouspalveluiden mitoituksia seurataan ja päivitetään Ruokapalveluiden mitoituksia seurataan ja päivitetään. Lähiruokaan panostetaan	Uudet kiinteistöt (kpl) Siivouksen neliöhinnan vertailu (KuntaMaisema), €/m² Aterioiden (suoritteiden) kustannusten vertailu (KuntaMaisema), €/suorite
--	---	--	--

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Ennaltaehkäisevän työn tehostaminen	Turvateknologian käytönnoton tehostaminen	Käyttöön otettujen apuvälineiden määrä ja koulutusten osallistujamäärät
Viihtyisä ympäristö	Vapaa-aika palveluiden kehittäminen	Tiedottaminen, viestittäminen ja opastus Kohtaamispuisto Tulevaisuuden kulttuuri- ja liikuntatilat	Harava-kysely Sodankylä.fi verkkopalvelun käyttäjämäärät Opasteiden määrä Valaistussuunnitelma Tilojen käyttöaste Käyttäjäkyselyt Käytännön toteutus
Osallistuva yhteisö	Yhteisö kasvattaa/tukee	Turvallisen koulu- ja päiväkotimatkan varmistaminen lapsille ja nuorille Yritysyhteistyön kehittäminen	Toteutuneiden tapahtumien määrä Tapaturmien määrän kehitys (sotkanet.fi) Toteutuneet tilamuutokset Toteutuneet yhteistyössä toteutetut palvelut

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

(Vastuualueen tavoite on lautakuntaan nähden sitova, merkitty värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € TA 2019 / TA 2018	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	7 168 816	7 079 151	6 915 195	-2,3	- 163 956	7 183 505	7 243 128
Myyntituotot	2 370 114	2 339 889	2 282 779	-2,4	- 57 110	2 371 351	2 391 033
Maksutuotot	341				-		-
Tuet ja avustukset	18 200	20 200	15 700		- 4 500	16 309	16 445
Muut toimintatuotot	4 780 161	4 719 062	4 616 716	-2,2	- 102 346	4 795 845	4 835 650
Toimintamenot	- 7 724 705	- 7 426 413	- 7 169 631	-3,5	- 256 782	- 7 224 120	- 7 286 970
Palkat ja palkkiot	- 2 259 933	- 2 457 293	- 2 442 884	-0,6	- 14 409	- 2 461 450	- 2 482 865
Eläkekulut	- 553 670	- 509 902	- 474 322	-7,0	- 35 580	- 477 927	- 482 085
Muu henkilösivukulut	- 55 834	- 91 285	- 93 259	2,2	1 974	- 93 968	- 94 785
Palvelujen ostot	- 1 463 577	- 1 326 344	- 952 963	-28,2	- 373 381	- 960 206	- 968 559
Aineet, tarvikkeet	- 2 780 320	- 2 619 380	- 2 559 956	-2,3	- 59 424	- 2 579 412	- 2 601 853
Avustukset					-		
Muut toimintakulut	- 611 371	- 422 209	- 646 247	53,1	224 038	- 651 158	- 656 824
Toimintakate	- 555 889	- 347 262	- 254 436	-26,7	- 92 826	- 40 616	- 43 842
Toimintakate €/asukas	65	41	30		11	5	5

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Jäähalli rakennetaan, vastikkeettomat työtunnit poistuvat ateriahinnoista
2020 - 2021	SOTE, Hyvinvointikeskus

5.6.3

Vastuualue

Rakennusvalvonta

Toimielin

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Rakennustarkastaja Kalle Pyykkö

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on maankäyttö- ja rakennuslain noudattaminen Sodankylän kunnan alueella. Rakennusvalvonnan vastuualue edistää tehtäväalueellaan viihtyisän, toimivan, esteettisen ja ekologisesti kestävästä rakennetun ympäristön kehittymistä ja säilyttämistä valvonnan, neuvonnan, ohjauksen ja lausuntojen antamisen keinoin.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Asiakkaat saavat hakemiinsa lupiin päätökset ripeästi ja päätökset ovat sisällöllisesti laadukkaita. Lainsäädännön muutoksiin pystytään vastaamaan asian-tuntevalla neuvonnalla.	Henkilöstöresurssit mitoite-taan tarvetta vastaavaksi. Henkilöstön kouluttaminen.	Lupapäätösten käsittelyaika ja laatutaso. Koulutussuunnitelma ja kou-lutuksiin osallistuminen (kou-lutuspäivien määrä/ viranhal-tija).
Elinkeinorakenne on moni-puolinen	Käsitellään olemassa olevien elinkeinojen tarvitsemat luvat mahdollisimman ripeästi ja tuetaan uusia elinkeinoja jous-tavalla lupahakemusten käsit-telyllä.	Hankitaan ajantasainen osaaminen elinkeinojen (myös uusien) tarvitsemia lupia varten.	Lupapäätösten ja katselmus-ten määrät (kpl), käsittelyajat (vrk) ja laadukkuus (oikai-suvaatimusten määrä).
Laadukkaat peruspalvelut	Tarjottavat palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.	Lupapäätöksiä taksat ja maksut pidetään ajan ta-salla.	Kustannukset €/asukas

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Rakennetun ympäristön osalta ohjeistetaan kuntalai-sia kohti turvallista ja terveellistä elinympäristöä.	Asiakkaita palvellaan ja neuvotaan sekä annetaan ajantasaista tietoa luvista ja määräyksistä.	Kuntalaisilta saatu pa-laute ja asiakastytyväi-syyskyselyn tulokset.
Viihtyisä ympäristö	Kiinnitettävä huomiota ym-päristön siisteyteen ja pilaan-tumisen ehkäisyyn.	Suoritettava maastokäyn-tejä ja tarkastuksia. Hen-kilöstöresurssit mitoite-taan tarvetta vastaavaksi.	Kuntalaisilta saatu pa-laute ja asiakastytyväi-syyskyselyn tulokset.

Osallistuva yhteisö	Asiakkaille tarjotaan laadukasta palvelua ja heidät pidetään ajan tasalla lupakäsittelyn eri vaiheissa.	Henkilöstöresurssit mitoitetaan tarvetta vastavaksi ja pyritään tiedottamaan asiakkaita lupakäsittelyn eri vaiheissa.	Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset.
---------------------	---	---	---

Taloussuunnitelma 2019 - 2021 (Vastuualueen tavoite on lautakuntaan nähden sitova, merkitty värillisenä)							
	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TA 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	228 266	162 000	185 000	14,2	23 000	192 178	193 773
Myyntituotot					-	-	-
Maksutuotot	228 266	162 000	185 000	14,2	23 000	192 178	193 773
Tuet ja avustukset					-	-	-
Muut toimintatuotot					-	-	-
Toimintamenot	- 271 672	- 285 529	- 256 068	-10,3	- 29 461	- 258 014	- 260 259
Palkat ja palkkiot	- 153 479	- 169 730	- 146 400	-13,7	- 23 330	- 147 513	- 148 796
Eläkekulut	- 37 768	- 38 411	- 34 817	-9,4	3 594	35 082	35 387
Muut henkilösivukulut	- 4 203	- 6 830	- 5 623	-17,7	1 207	5 666	5 715
Palvelujen ostot	- 53 526	- 49 430	- 48 100	-2,7	1 330	48 466	48 887
Aineet, tarvikkeet	- 6 213	- 4 000	- 4 000	0,0	-	4 030	4 065
Avustukset					-		
Muut toimintakulut	- 16 482	- 17 128	- 17 128	0,0	-	17 258	17 408
Toimintakate	- 43 406	- 123 529	- 71 068	-42,5	- 52 461	- 65 836	- 66 486
Toimintakate €/asukas	5	14	8		6	8	8

Taulukkoon on tilinpäätös 2017 ja talousarvio 2018 luvut muutettu vertailukelpoiseksi vuoden 2019 talousarviolukuihin nähden, koska Ympäristönsuojelu on siirretty tältä vastuualueelta uudelle Ympäristönsuojelu vastuualueelle.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)	
2019	Rakennusvalvonnan ylikunnallisen yhteistyön selvittäminen ja mahdollisten neuvotteluiden käynnistäminen kuntien kesken.
2020 - 2021	ei tiedossa olevia muutoksia

5.6.4

Vastuualue

Ympäristönsuojelu

Toimielin / sitovuustaso Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen Ympäristöpäällikkö

Toiminta-ajatus Ympäristönsuojelun tavoitteena on turvata asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava kestävä kehityksen mukainen elinympäristö. Ympäristönsuojelu edistää ympäristön hyvää tilaa muun muassa valvonnan, neuvonnan, tiedottamisen, lausuntojen antamisen ja ympäristön tilan seurannan keinoin. Ympäristönsuojelu huolehtii omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä sekä ympäristölainsäädännön nojalla säädetyistä tai määrättyistä tehtävistä.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittari
Kunta on asuinpaikkana houkutteleva	Terveellisen, viihtyisän ja virikkeitä antavan elinympäristön turvaaminen.	Valvonta, neuvonta, seuranta, lausuntojen antaminen. Resurssien mitoittaminen tarvetta vastaavaksi.	Annettujen lausuntojen lkm. verrattuna lausuntopyyntöjen lukumäärään. Ympäristöön liittyvien yhteydenottojen käsittelyaika.
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Lainsäädännön muutoksiin pystytään vastaamaan asiantuntevalla neuvonnalla.	Asiantunteva toiminnanharjoittajien ohjaus ja neuvonta.	Koulutussuunnitelma ja koulutuksiin osallistuminen (koulutuspäivien määrä/ viranhaltija).
Laadukkaat peruspalvelut	Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, yhdenvertaisesti, kustannustehokkaasti, joustavasti ja laadukkaasti.	Henkilöstön osaamista pidetään yllä ja kehitetään koulutussuunnitelman mukaisesti. Toimielimen taksat ja maksut pidetään kustannusten tasolla.	Lupahakemusten käsittelyaika ja laatutaso Muutoksenhakuprosessien kautta muuttuneiden päätösten lukumäärä Kustannukset €/asukas

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Keinot	Mittarit
Turvallinen arki ja ympäristö	Merkittäviä ympäristöriskejä ei ole alueella.	Riittävät resurssit hyödynnetään tehokkaasti. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman pitäminen ajan tasalla.	Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyskyselyn tulokset. Suunnitelmallisen
Viihtyisä ympäristö	Ympäristön siisteys ja pilaantumisen ehkäisy. Valvonnan riittävyys.	Ympäristövalvonta maastossa. Riittävät henkilöstöresurssit. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman pitäminen ajan tasalla.	Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyskyselyn tulokset. Ympäristöä koskevien valitusten käsittelyaika.

			Suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen.
Osallistuva yhteisö	Kuntalaisten osallistaminen ympäristövastuuseen. Tiedottamisen tehostaminen.	Tiedotus- ja neuvontatilaisuuudet, viranomaista-paamiset. Kyselyt ja tiedotteet.	Tilaisuuksien lkm Kyselyjen ja tiedotteiden lkm.

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

(Vastuualueen tavoite on lautakuntaan nähden sitova, merkitty värillisenä)

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	Muutos-% TA 2019 / TA 2018	Muutos € 2019 / 2018	TA TA	TS 2020 €	TS 2021 €
Toimintatulot	31 489	23 000	75 000	226,1	52 000		77 910	78 557
Myyntituotot					-		-	-
Maksutuotot	31 489	23 000	75 000	226,1	52 000		77 910	78 557
Tuet ja avustukset					-		-	-
Muut toimintatuotot					-		-	-
Toimintamenot	- 93 887	- 104 914	- 179 385	71,0	74 471		- 180 282	- 181 183
Palkat ja palkkiot	- 62 034	- 69 810	- 103 000	47,5	33 190		- 103 515	- 104 033
Eläkekulut	- 12 433	- 11 719	- 17 253	47,2	5 534		- 17 339	- 17 426
Muut henkilösivukulut	- 915	- 2 825	- 4 259	50,8	1 434		- 4 280	- 4 302
Palvelujen ostot	- 12 530	- 14 900	- 42 673	186,4	27 773		- 42 886	- 43 101
Aineet, tarvikkeet	- 393	- 1 800	- 5 200	188,9	3 400		- 5 226	- 5 252
Avustukset					-		-	-
Muut toimintakulut	- 5 582	- 3 860	- 7 000	81,3	3 140		- 7 035	- 7 070
Toimintakate	- 62 398	- 81 914	- 104 385	27,4	22 471		- 102 372	- 102 627
Toimintakate €/asukas	7	10	12		-3		12	12

Taulukkoon on tilinpäätös 2017 ja talousarvio 2018 luvut muutettu vertailukelpoiseksi vuoden 2019 talousarviolukuihin nähden, koska Ympäristönsuojelu on siirretty Ympäristötoimen vastuualueelta uudelle Ympäristönsuojelu vastuualueelle.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)

2019	Ympäristönsuojelun yhteistyön käynnistäminen Muonion kunnan kanssa yhteistoiminta-alueena. Ympäristönsuojelulain muutoksen nojalla voimaan astuva uusi ilmoitusmenettely.
2020 - 2021	Yhteistyön vahvistaminen kuntien välillä.

6. SODANKYLÄN KUNTA: YHTEENVETO

6.1. Tuloslaskelma

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos% TA 2018/ TA 2019	Muutos€ TA 2018/ TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	17 829 179	17 146 569	16 854 499	- 1,7	- 292 070	17 533 036	17 678 067
Toimintakulut	-76 973 133	-79 547 210	-78 825 571	- 0,9	721 639	-79 452 556	-80 146 319
TOIMINTAKATE	-59 143 954	-62 400 641	-61 971 072	- 0,7	429 569	-61 919 520	-62 468 252
Verotulot	36 539 818	37 333 000	39 000 000	4,5	1 667 000	39 590 000	40 724 000
Valtionosuudet	26 015 493	25 746 000	25 092 338	- 2,5	- 653 662	24 752 000	24 589 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	252 343	220 000	242 100	10,0		220 000	200 000
Muut rahoitustuotot	1 281 498	1 110 000	1 110 000	-	-	1 110 000	1 110 000
Korkokulut	-361 066	-360 000	-480 000	33,3		-480 000	-530 000
Muut rahoituskulut	-3 068	-13 000	-2 000	- 84,6		-1 500	-1 500
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 169 707	957 000	870 100			848 500	778 500
VUOSIKATE	4 581 064	1 635 359	2 991 366	82,9	1 356 007	3 270 980	3 623 248
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 661 398	-3 000 000	-3 250 000	8,3	- 250 000	-3 500 000	-3 700 000
Kertaluontoiset poistot	-67 275						
Satunnaiset tuotot ja kulut							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä							
TILIKAUDEN TULOS	-147 609	-1 364 641	-258 634	- 81,0	1 106 007	-229 020	-76 752
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	401 612	75 000	86 000			86 000	86 000
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)							
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	110 198	257 026	200 000			200 000	200 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	364 201	-1 032 615	27 366	- 102,7	1 059 981	56 980	209 248

Kumulatiivinen tulos

2 788 248

1 755 633

1 782 999

1 839 979

2 049 227

6.2. Rahoituslaskelma

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos% TA 2018/ TA 2019	Muutos€ TA 2018/ TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	4 581 064	1 635 359	2 991 366	82,9	1 356 007	3 270 980	3 623 248
Satunnaiset erät, netto	0	0	0			0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-5769						
Tulorahoitus yhteensä	4 575 295	1 635 359	2 991 366			3 270 980	3 623 248
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-4 675 430	-6 920 000	-4 370 000	- 36,8	2 550 000	-4 020 000	-4 120 000
Rahoitusosuudet investointeihin	91 358	693 000	100 000	- 86	- 593 000		
Pysyv.vast. hyöd. luovutustulot	79 700	249 000	20 000	- 92,0	- 229 000	30 000	30 000
Investoinnit yhteensä	-4 504 372	-5 978 000	-4 250 000	- 28,9	1 728 000	-3 990 000	-4 090 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	70 923	-4 342 641	-1 258 634			-719 020	-466 752
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainojen lisäykset	-852 854	-116 010	-100 000			-100 000	-100 000
Antolainasaamisten vähennys	447 639	366 161	585 904			991 717	415 408
Antolainauksen muutokset yhteensä	-405 215	250 151	485 904			891 717	315 408
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	7 143 000	4 500 000	- 37,0	- 2 643 000	3 500 000	3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 741 497	-3 110 000	-3 330 000	7,1	- 290 000	-3 080 000	-3 330 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	295 092						
Lainakannan muutos	-446 405	4 033 000	1 170 000	- 71,0	- 2 863 000	420 000	170 000
Oman pääoman muutokset							
Rahavarojen muutos	-780 697	-59 490	397 270			592 697	18 656
Lainakanta milj.euroa	27,5	31,5	31,6			32,1	32,3
Asukasta kohti/euroa	3 219	3 686	3 708			3 757	3 776

Väkimäärä 31.12.2017

8545

8545

8545

8545

8545

6.3. Toimintakate toimi- ja vastuualueittain

TOIMIALUE / VASTUUALUE	TILINPÄÄTÖS 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	MUUTOS % TA 2019 TA 2018, %	MUUTOS € TA 2019 TA 2018, €
TARKASTUSLAUTAKUNTA	36 199	39 500	39 500	0,0	0
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	30 150	31 000	40 000	29,0	9 000
KUNNANHALLITUS	4 471 300	4 703 676	4 567 999	-2,9	-135 677
Hallintopalvelut	2 162 066	2 495 006	2 400 182	-3,8	-94 824
Kehittämispalvelut	2 180 762	2 046 752	2 004 448	-2,1	-42 304
Maaseutuhallinto	128 472	161 918	163 369	0,9	1 451
PERUSTURVALAUTAKUNTA	35 401 533	37 037 195	37 318 421	0,8	281 226
Sosiaalipalvelut	7 419 059	7 461 494	7 816 089	4,8	354 595
Ikäihmisten palvelut	8 207 937	8 608 899	8 137 933	-5,5	-470 966
Perusterveydenhuolto	7 939 135	8 498 938	8 684 831	2,2	185 893
Erikoissairaanhoido	11 483 641	12 054 965	12 255 664	1,7	200 699
Ympäristöterveydenhuolto	351 761	412 899	423 904	2,7	11 005
SIVISTYSLAUTAKUNTA	16 054 983	17 344 836	16 937 235	-2,3	-407 601
Sivistyshallinto	947 832	1 096 853	1 057 338	-3,6	-39 515
Koulutus	9 006 087	9 869 427	9 488 516	-3,9	-380 911
Vapaa-ajan palvelut	1 179 470	1 158 746	1 335 323	15,2	176 577
Sompion kirjasto	517 037	564 767	554 897	-1,7	-9 870
Varhaiskasvatus	4 404 557	4 655 043	4 501 161	-3,3	-153 882
TEKNINEN LAUTAKUNTA	3 149 788	3 244 434	3 067 917	-5,4	-176 517
Yhdyskuntatekniikka	2 488 095	2 691 729	2 638 028	-2,0	-53 701
Tilapalvelut	555 889	347 262	254 436	-26,7	-92 826
Rakennusvalvonta	43 406	123 529	71 068	-42,5	-52 461
Ympäristönsuojelu	62 398	81 914	104 385	27,4	22 471
YHTEENSÄ	59 143 954	62 400 641	61 971 072	-0,7	-429 569

Vuoden 2017 tilinpäätösluvut on muutettu vertailukelpoiseksi vuoden 2018 talousarviolukuihin nähdessä Sosiaalipalvelun vastuualueelta työllistämispalvelun siirryttyä Kehittämispalvelun vastuualueelle, samoin Ympäristölautakunnan lakattua 31.5.2017, Ympäristötoimen luvut siirretty Teknisen lautakunnan lukuihin. Samoin Ympäristöpalvelun luvut on muutettu vertailukelpoiseksi uuden vastuualueen vuoksi. Sivistyslautakunnan Koulutuksen ja opiskelun vastuualue on lakannut 31.12.2017, joten sen luvut on muutettu vertailukelpoiseksi Sivistyshallinnon ja Koulutuksen lukuihin.

7. INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2019 - 2021

I N V E S T O I N N I T		2019 - 2021		1 000 €	
Hanke/hankeryhmä	Kustannus- arvio €	TA19 €	S20 €	S21 €	Selvitys hankkeesta ja perustelut
KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT					
Kh:n irtaimisto					It-laitehankinnat
Menot		50	50	50	
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		50	50	50	
Kehittämispalveluiden irtaimisto					Kunnan etelä-pohjoispään kyltit. Kirkkopuiston saniteetti tilaratkaisu ja liikuteltava nouseva katsomo.
Menot		150	0	0	
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		150	0	0	
Maa-alueiden osto					Metsävainion alueen kiinteistö (Metsähallitus). Lentopaikkaan liittyvät maa-alueet. Yleisesti kirkonkylän alueen maanhankinta. Tulot kertyvät rakennuspaikkojen ja teollisuus- ja kalatonttien myynnistä.
Menot		200	50	50	
Tulot		10	10	10	
Nettomenot		190	40	40	
Katualueiden hankinta					Poikkijoen/Kaanainmaan alue.
Menot		20	20	20	
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		20	20	20	
Lentokentän alue					Sodankylän lentopaikan EFSA ilmailualueeseen ja ilmailuinfraan kohdistuvat EFSA:n vaatimusten mukaisuuksien edellyttämät korjaus- ja korvausinvestoinnit sekä laitehankinnat.
Menot		50	0	0	
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		50	0	0	
Yleiskaavatyöt					Unarijärven alue, Kakslauttasen alue. Sakatin yleiskaava (2021?)
Menot		50	50	50	
Tulot		10	20	20	
Nettomenot		40	30	30	
MENOT		520	170	170	
TULOT		20	30	30	
NETTO		500	140	140	

I N V E S T O I N N I T		2019 - 2021		1 000 €	
Hanke/hankeryhmä	Kustannus- arvio €	TA19 €	S20 €	S21 €	Selvitys hankkeesta ja perustelut
PERUSPALVELUT					
Peruspalveluiden irtaimisto					
Menot		200	200	200	Hannuksenkartanon ja kehitysvamma palveluiden ja Ansajokoksen kuntoutumisyksikön kalusto. Hannuksenkartanon potilasnostimet.
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		200	200	200	
Hyvinvointikeskus					
Menot	0	200	100	0	Hankkeen yleis- ja valvontakustannukset ja prosenttitaide + avustus. Hyvinvointikeskus otetaan käyttöön 1.1.2020.
Tulot	0	25	0	0	
Nettomenot	0	175	100	0	
Terveyskeskus					
Menot	0	50	50	0	Sisäilma- ym. korjaustarpeet. Terveyskeskuksen tyhjilleen laitto.
Tulot	0	0	0	0	
Nettomenot	0	50	50	0	
MENOT		450	350	200	
TULOT		25	0	0	
NETTO		425	350	200	
SIVISTYSPALVELUT					
Sivistyspalveluiden irtaimisto					
Menot		200	200	200	Liikuntahallin kiipeilyseinän laajennus, jäähallin irtaimisto, oppimisen digitalisaatioon liittyvät hankinnat.
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		200	200	200	
Kirkonkylän koulu					
Menot	0	300	200	200	Kohteen suunnittelun jatko ja kilpailutus v. 2019 , hankkeen toteutus v. 2020 - 2022.(Laaja kuntotutkimus tehty v. 2018.) Tällä hetkellä uuden koulun rakentamiseen ja mahdollisiin purkamisiin määrärahoja ei ole tässä esitetty (rahoituksesta päätöksiä ei vielä tehty).
Tulot	0	0	0	0	
Nettomenot	0	300	200	200	
Jäähalli					
Menot	0	400	0	0	Jäähalli valmistuu helmikuussa 2019, viimeiset rakennusurakan maksuerät v. 2019, (siirto tälle vuodelle varatuista määrärahoista, hankkeelle saatu max. avustus 500 000+250 000 euroa)
Tulot	0	75	0	0	
Nettomenot	0	325	0	0	

I N V E S T O I N N I T		2019 - 2021		1 000 €	
Hanke/hankeryhmä	Kustannus- arvio €	TA19 €	S20 €	S21 €	Selvitys hankkeesta ja perustelut
Kitisenranta-hanke					
Menot		50	50	50	Kitisenrannan vanhan koulun pienimuotoista remontointia hankesuunnitelma huomioiden ja tarvittaessa käyttötarkoituksen muutosluvut.
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		50	50	50	
MENOT		950	450	450	
TULOT		75	0	0	
NETTO		875	450	450	
TEKNISET PALVELUT					
Teknisten palveluiden irtaimisto					
Menot		50	50	50	Puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnossapitokalusto. Tilapalvelun kalusto (tukipalvelut).
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		50	50	50	
Tilapalvelut/kiinteistöjen korjaus					
Menot		400	500	500	Vuosittainen kaikkia kiinteistöjä koskeviin korjaustoimenpiteisiin, kuntotutkimuksiin ja suunnitelmiin varattu korjausraha (korjausvelka). PTS-suunnitelman mukaisten kiinteistöjen peruskorjaussuunnittelu.
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		400	500	500	
Liikenneväylät					
Menot		600	750	1 000	Vuosittainen kaikkia liikenneväyliä koskeviin korjaustoimenpiteisiin, kuntotutkimuksiin, valaistukseen ja suunnitelmiin varattu korjausraha. Kadunrakennusohjelman mukaisiin kohteisiin 500 000 € vuosittain. Jeesiönjoen siltahanke/alikulku suunnittelu v. 2019 varaus 50 000 € Kersilön kevyenliikenteenväylä suunnittelu v. 2019 varaus 50 000 €. Jeesiönjoen siltahanke/alikulku v. 2020 varaus 250 000 € Jeesiönjoen siltahanke/alikulku v. 2021 varaus 200 000 € Kersilön kevyenliikenteenväylä v. 2021 varaus 300 000 €.
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		600	750	1 000	
Yleiset alueet					
Menot		250	250	250	Vuosittain kaikkiin yleisiin alueisiin ja toimintoihin kohdistuva rahavaraus. Siltaharjun jätevesijärjestelmän uusiminen (50 000€) Lokan kalasatama , laitureiden korjaus/uusiminen, ympäristön siivous ja muut työt (50 000€). Eri reittirakenteiden kunnostus ja eri alueiden siistimistä.
Tulot		0	0	0	
Nettomenot		250	250	250	

I N V E S T O I N N I T		2019 - 2021			1 000 €
Hanke/hankeryhmä	Kustannus- arvio €	TA19 €	S20 €	S21 €	Selvitys hankkeesta ja perustelut
Ulkoilu- ja liikunta-alueet					
Menot		100	50	50	Leikkipuistot, lähiliikuntapaikat ja muut ulkoilualueet
Tulot		0	0	0	Liikuntapuistoalueen valaistus (50.000)
Nettomenot		100	50	50	
Kunnanvirasto					
Menot	0	600	1 000	1 000	Sisäilmatutkimus ja sen vaatimat korjaustoimenpiteet.
Tulot	0	0	0	0	Osittain toteutettava peruskorjaus. Vesikaton korjaus v. 2019
Nettomenot	0	600	1 000	1 000	Ilmanvaihdon uusiminen v. 2020
Sodankylä-talo					
Menot	300	100	100	100	Sosiaali-, tauko- ja toimistotilojen tekeminen.
Tulot	0	0	0	0	Vaihteittainen ikkunoiden uusiminen vv. 2019 - 2020.
Nettomenot	300	100	100	100	Aatenpajan varasto/mahdollinen näyttelytila.
Energiakorjaukset					
Menot	0	200	200	200	Taloudellisesti kannattavat kiireelliset energiakorjaukset.
Tulot	0	0	0	0	Vaalajärven koulu v. 2019 lämmitysjärjestelmän saneeraus.
Nettomenot	0	200	200	200	
Toimitilamuutokset					
Menot	0	100	100	100	Eri toimialojen tilaamat käyttötarkoituksmuutokset.
Tulot	0	0	0	0	
Nettomenot	0	100	100	100	
Tie- ja katualueiden valaistus/uusiminen					
Menot		50	50	50	Valaistuksien uusiminen (Luoston valoton valaistushanke).
Tulot	0	0	0	0	Sivukylien tievalot; v. 2019 Vuojärven kylävalot, v. 2020 Sattasen
Nettomenot	0	50	50	50	kylävalojen jatkaminen nelostiellä Pohjoiseen Rajalantien ja nelostien
					risteysalueen valaisemiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi.
MENOT		2 450	3 050	3 300	
TULOT		0	0	0	
NETTO		2 450	3 050	3 300	
MENOT YHTEENSÄ		4 370	4 020	4 120	
TULOT YHTEENSÄ		120	30	30	
NETTO YHTEENSÄ		4 250	3 990	4 090	

8. KUNTAKONSERNI

Sodankylän kuntakonserniin kuuluu konserniyhtiöitä ja muita -yhteisöjä. Seuraavassa on lueteltu tytäryhteisöt, kuntayhtymät, osakkuusyhteisöt, säätiöt ja yhdistykset, jotka kuuluvat Sodankylän kuntakonserniin.

Tytäryhteisöt	Osuus %	Kuntayhtymät	Osuus %
As Oy Ansajokos	100	Lapin Liitto	4,7
As Oy Kakslauttasen Asentopolku	51,55	Pohjois-Lapin alueyhteistyön Ky	53
As Oy Kesäkämmen	61,49	Lapin Sairaanhoidopiiri Ky	6,24
As Oy Kuoninkipiha	100	Kolpeneen Palvelukeskus Ky	3,81
As Oy Luoston Laavutie	57,52	Ounastähti Ky	27,3
As Oy Sodankylän Maevaara	100	Lapin Jätehuolto Ky	21,98
As Oy Metsähannus	100	Rovaniemen koulutuskys	10,15
As Oy Sodankylän Metsäkoto	100		
As Oy Puistolantie	78,7	Osakkuusyhteisöt	
As Oy Pujotta	100	Rovakaira Oy	25,93
As Oy Syväkangas	100	Pyhä-Luosto Vesi Oy	32,5
As Oy Teukkoranta	100	Vuotson Vesihuolto Oy	48,0
As Oy Vaiskojarvi	100	As Oy Luoston Ahmakaarre	47,7
As Oy Sodankylän Vuonaspura	100		
Asentopuulaaki Oy	100	Säätiöt ja yhdistykset	
Koy Kukkarinne	52,82	Riikka ja Andreas Alarieston Lapin Ku- vat-säätiö	
Koy Luoston Lusti	74,8		
Koy Sodankylän Palvelukeskus	90		
Linja-autoasemakiinteistö Oy	75		
Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	100	Seita Säätiö	
Tankahuolto Oy	85,5		
Tähtikunta Oy	100	Sodankylän Elokuvajuhlat ry	
Tähtikuitu Oy	100		

Sodankylän hallintosäännön mukaan kunnan ja kuntakonsernin johtamisesta vastaavat valtuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kuntakonsernia kunnanhallituksen alaisuudessa.

Valtuustolla on mahdollisuus asettaa kunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä tai erikseen tehtävillä päätöksillä tytäryhteisöilleen toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

8.1. Konserniyhtiöille ja -yhteisöille asetetut tavoitteet

Sodankylän kuntastrategiassa 2017 - 2019 strategisiksi päämääriksi on hyväksytty:

- Kunta on asuinpaikkana houkutteleva
- Elinkeinorakenne on monipuolinen
- Laadukkaat peruspalvelut

Strategia ohjaa koko kuntakonsernin tavoitteiden ja painopisteiden asettamista. Tytäryhtiöiden tulee toiminnassaan ja tavoitteiden asettamisessa ottaa huomioon kuntastrategian tavoitteet ja päämäärät.

Kunnanvaltuusto asettaa konserniyhtiöille ja -yhteisöille seuraavat tarkennetut tavoitteet vuodelle 2019:

1. Yhtiöiden tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen toiminnallinen tulos sekä kattamaan tulorahoituksellaan vieraanpääoman lyhennykset ja korot.
2. Yhtiöiden hinnoittelulla ja toiminnan tehostamisella on varauduttava tuleviin korjauskustannuksiin ja investointeihin.
3. Yhtiöiden tulee tehdä pitkän tähtäimen taloussuunnitelma ja varautua tulevana vuosina tulouttamaan omistajalle vuosittain nykyistä suurempi tuotto.

8.2. Konserniohjaukselle asetetut tavoitteet

Kunnanvaltuusto asettaa konserniohjaukselle seuraavat tavoitteet vuodelle 2019:

1. Yhtiöiden ja yhteisöjen tulee noudattaa kunnassa voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä, elleivät ne ole ristiriidassa yhtiötä tai yhdistystä koskevan lainsäädännön kanssa.
2. Kunnassa on valmistumassa uusi kuntastrategia vuosille 2019 – 2025. Valtuuston hyväksyttyä uuden strategian tulee se soveltuvin osin ottaa huomioon vuoden 2019 toiminnassa.
3. Vuoden 2019 aikana käynnistetään selvitys konsernirakenteen uudelleen organisoinnista.
4. Kunnanhallitus talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa tarkentaa kuinka asetetut tavoitteet toteutetaan.

8.3. Tytäryhteisöt

8.3.1 Asentopuulaaki Oy

Toimitusjohtaja	Aira Strand
Toiminta-ajatus	Yhtiö on yleishyödyllinen yhtiö, joka tarjoaa omakustannusperiaatteella vuokra-asuntoja kuntalaisten tarpeeseen. Yhtiö varautuu talousarviossaan normaaleihin kunnossapito- ja korjausmenoihin sekä tuleviin peruskorjauksiin. Uudis- ja korjaushankkeet rahoitetaan kilpailuttamalla rahoituslaitoksia Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukiehtojen mukaan sekä hakemalla soveltuvia ARA:n avustuksia.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen
Tavoitteena asukkaiden hyvät ja turvalliset asuinolot kohtuullisin kustannuksin ja sosiaalisin perustein. Kyky vastata perustason vuokra-asuntojen tarjonnasta. Toiminnan tehostamiseksi yhtiön on pyrittävä hakemaan synergiaetuja konsernitasolla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet (kehittämistavoite)			
Kiinteistöjen ylläpidon, kiinteistönhoidon ja isännöinnin kehittäminen taloudellisesti kannattavalla tavalla.			
Strateginen päämäärä / tavoite	Kehittämistavoite (sis. tavoitetason)	Keinot	Mittari
Kiinteistöjen kunnon ylläpito	ammattitaitoinen/ riittävä henkilöstö (3 kiinteistönhoitajaa)	hankkeiden suunnittelu ja toteutus	kustannukset €/m2
Taloudellisesti oikea asuntojen määrä	peruskorjaus/purku toimenpiteet (käyttöaste 95 %)	hakija määrä/tyhjät asunnot	käyttöaste %
Taloudellinen kiinteistönhoito	energiansäästö, vuokra- valvonta, riittävä henkilöstö (talousarvio, vuokrasaavatavat ja häädot)	tilinpäätös ja toteutuma	tilinpäätös

TALOUSSUUNNITELMA

(1000 €)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	3656	3862	3878	3922	3960
Tilikauden voitto/tappio(en- nen tp-siirtoja ja veroja)	-694	298	316	300	300
Nettoinvestoinnit	875	0	100	0	1000
Lainat 31.12. yht.	16345	15417	14692	13590	12600
Taseen summa	19395	18124	16900	15800	15700
Henkilöstömäärä (htv)	9	8	7	7	7
Oman pääoman tuotto% (100 x voitto/omapää- oma)	0	0		0	0

Olennaiset muutokset	
2019	Kiinteistönhoitoa ja kiinteistökannan ylläpitoa kehitetään ottaen huomioon talouden tasapainottamisen.
2020 - 2021	Jatketaan kiinteistökannan kunnon kehittämistä ja suunnitellaan perusrakennuksia sekä laajempia korjauksia ja tarvittaessa uudistuotantoa.

8.3.2

Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy

Toimitusjohtaja Jyrki Jänkälä

Toiminta-ajatus Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy:n toiminta-ajatuksena on harjoittaa vesi- ja viemärlaitostoimintaa Sodankylän kunnassa ja lähialueilla sekä valmistaa lämpöenergiaa ja huolehtia sen jakelusta Sodankylän kunnan ja lähialueen kuluttajille

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen
Laadukkaat energiapalvelut, tasapainoinen talous sekä kestävä toiminta ympäristöstä huolehtien.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Strateginen päämäärä / tavoite	Kehittämistavoite (sis. tavoitetason)	Keinot	Mittari
Laadukkaat tuotteet	Talousvesiasetuksen ja lupien mukainen toiminta	Tarkkailusuunnitelmien toteuttaminen vuosittain	Viranomaisnäytteiden toteuma
Energian toimitus	Lähienergian toimittaminen kilpailukykyisesti ja ympäristöhuomioiden	Kotimaisten polttoainneiden hyödyntäminen	Ympäristöluvan mukainen toiminta
Energiatehokkuus	Ympäristöhyvinvoinnin edistäminen	Palvelutuotannon toteutus ympäristöhuomioiden	Energian vuosivertailu
Tasapainoinen talous	Omistajalle tuotettava hyöty	Kustannustehokkuus	Tulostavoite
Valtuuston asettamat tavoitteet	Raportoidaan toiminnasta ja tavoitteista	Kolme kertaa vuodessa (4 kk, 8 kk ja tilinpäätös)	Suunnitelma/Toteuma

Taloussuunnitelma (1000 euroa)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	5040	4931	5059	5070	5080
Tilikauden voitto/tappio	42	0	22	30	35
Nettoinvestoinnit	760	1000	1200	600	600
Lainat 31.12. yht.	1250	1089	2400	2200	2050
Taseen summa	12558	12750	14000	13950	13900
Henkilöstömäärä (htv)	17	17	17	16	16
Oman pääoman tuotto% (100xvoitto/omapää- oma)	0,59	0	0,30	0,40	0,45

Olennaiset muutokset	
2019	Kaava-alueiden täydentäminen, Metsävainion lämpölaite
2020 - 2021	Kaava-alueiden rakentaminen

8.3.3

Tähtikuitu Oy

Toimitusjohtaja

Jussi Rantamo

Toiminta-ajatus

Tähtikuitu Oy Sodankylä on verkko-operaattori, joka on rakentanut koko kunnan kattavan huippunopean valokuituverkon ja tarjoaa kuntalaisille, alueen yrityksille sekä julkisille toimijoille edistyksellisiä tietoliikennepalveluita.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen
Yhtiö tuottaa koko kunnan kattaen huippuluokan tietoliikenneinfran joka edistää paikallista elinkeinotoimintaa ja luo tasavertaiset toimintaedellytykset kuntalaisille ja yrityksille asuinpaikasta katsomatta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet			
Strateginen päämäärä / tavoite	Kehittämistavoite (sis. tavoitetason)	Keinot	Mittari
Rakennetun verkon laajentaminen	Markkinaehtoinen laajentuminen naapurikuntien alueille missä mahdollista	Riittävä määrä koneyksiköitä ja toimivat materiaalivirrat, suunnitelmallinen myyntiprosessi	Rakennetut ojametrit ja liityntävalmis verkko
Liittymämäärän lisääminen	Alueellisen penetraation kasvattaminen	Aktiivinen lisämyynti koko kunnan alueella sekä naapurikuntien alueella jos mahdollista	Rakennettujen ja kytkettyjen liittymien määrä
Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen kuntakonsernissa	Yhtiö raportoi toiminnan ja talouden toteumasta kunnanhallitukselle	Suunnitelma / toteuma	Tavoitteen mukaan.

Taloussuunnitelma (1000 €)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	604	844	739	750	750
Tilikauden voitto/tappio	-376	87	- 49	0	50
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0	0
Lainat 31.12. yht.	5373	5350	4693	4383	4073
Taseen summa	5821	7200	5129	4652	4192
Henkilöstömäärä (htv)	1	1	2	2	2
Oman pääoman tuotto% (100*voitto/omapääoma)	-	9	-		

Olennaiset muutokset	
2019	Ei olennaisia muutoksia tiedossa.
2020 - 2021	Ei olennaisia muutoksia tiedossa.

8.3.4

Tähtikunta Oy

Toimitusjohtaja

Timo Lohi

Toiminta-ajatus

Tähtikunta Oy toteuttaa joustavasti ja kannattavasti omistajansa elinkeino-poliittisia tavoitteita rakentamalla ja hallinnoimalla yritystoimintaan tarkoitettua infrastruktuuria sekä edistämällä toimialaansa liittyvää kysyntää.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen
Tuotanto- ja toimitilojen tarjoaminen ja rakentaminen asiakkaille, toimintaympäristöjen rakentaminen, palvelujen organisointi toimintaympäristöissä ja toimijoiden rekrytointi alueelle

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Strateginen päämäärä / tavoite	Kehittämistavoite (sis. tavoitetason)	Keinot	Mittari
Elinkeinorakenne on monipuolinen	Toimitilojen tarjoaminen asiakkaille Toimintaympäristöjen kehittäminen Palvelujen organisointi toimintaympäristöissä Toimijoiden rekrytointi alueelle	- Nykyisten tilojen kehittäminen ja tarvittaessa uusien rakentaminen - Lentokentän ympäristön kehittäminen - Innovaatiopalvelujen kehittäminen (Arctic Geoinvest) - Näkyminen yritystilausyksiköissä ja suorat kontaktit	- Kiinteistöjen täyttöaste %, investoinnit € - Liikevaihto ja investoinnit, € - T&K-hankekanta, yhteistyökumppanit (kpl/€) - Sijoittuneet uudet yritykset/toimipai- kat alueella

Taloussuunnitelma (1000 €)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	848	832	1042	1000	1000
Tilikauden voitto/tappio	-86	175	183	150	150
Nettoinvestoinnit	27	0	40	50	50
Lainat 31.12. yht.	4993	5000	4600	4400	4200
Taseen summa	5915	5500	5200	4900	4600
Henkilöstömäärä (htv)	2,7	2,7	1,7	0,7	0,7
Oman pääoman tuotto% (100 x voitto/omapääoma)					

Olennaiset muutokset	
2019	Innovaatiokeskushanke päättyy
2020 - 2021	Uusia investointeja lähtee liikkeelle

Sodankylän kunta
Jäämerentie 1 (PL60)
99601 Sodankylä

www.sodankyla.fi

Sodankylä
Lapin tähtikunta